
Analýza financování sociálních služeb

Srpen 2019

Shrnutí základních výsledků

- V ČR je registrováno 2 154 poskytovatelů sociálních služeb, kteří poskytují celkem 5 675 služeb.
- Nejvíce zastoupenou pobytovou sociální službou jsou domovy pro seniory (539) s kapacitou přes 36 tis. lůžek a domovy se zvláštním režimem (357) s kapacitou přes 20 tis. lůžek.
- Ročně sociální služby obslouží více jak 0,5 mil. potřebných osob.
- Celkový počet pracovních úvazků v sociálních službách v roce 2018 byl 75 656.
- Financování sociálních služeb je vícezdrojové: dotace MPSV (29 %), úhrady klientů (21 %), příspěvek na péči (20 %), kraje a obce (17 %), zdravotní pojištění (5 %), evropské zdroje (2 %), zbytek tvoří ostatní zdroje.
- Sociální služby získávají téměř polovinu finančních prostředků z rozpočtu MPSV (49 %). Dotace z MPSV činí 29 % z celkových příjmů, příspěvek na péči pak 20 % z celkových příjmů.
- MPSV také nepřímo ovlivňuje příjmy sociálních služeb zvyšováním starobních a invalidních důchodů. Ty za posledních 5 let vzrostly o 21,1 % (starobní) a o 16,1 % (invalidní v III. stupni).
- V porovnání s výše uvedeným se samosprávy (obce, kraje) na celkových nákladech systému sociálních služeb podílejí pouze v objemu 17 %.
- MPSV podporuje sociální služby také prostřednictvím investičního dotačního titulu. Pro rok 2019 se jednalo o více než 427 mil. Kč.
- Financování sociálních služeb na regionální úrovni zajišťují od roku 2015 v samostatné působnosti kraje, kterým se poskytuje dotace z MPSV.
- Výše dotace stanovuje MPSV na základě procentuálního podílu, který je zákonem stanovený pro každý kraj zvlášť. Uznatelnými náklady hrazenými z dotace jsou primárně osobní náklady a dále další provozní náklady, jako například energie, služby a další spotřebované nákupy (materiál).
- Dotace MPSV od roku 2013 do roku 2019 vzrostla o 156 %, u krajů (dotace, granty, příspěvky zřizovatelů) o 115 % a u obcí (dotace, granty, příspěvky zřizovatelů) jen o 27,4 %.
- Dotace MPSV pro rok 2014 činila 7,71 mld. Kč a pro rok 2019 již 16,79 mld. Kč.
- Dotace MPSV pro rok 2019 dostatečně kryje požadavky poskytovatelů a krajů, a to ze 79 %. Je to o 3 % více než v roce 2018 nebo dokonce o 7 % více než v roce 2016, kdy žádný tzv. kolaps sociálních služeb nehrozil.

- Kraje se podílí na financování sociálních služeb velmi nerovnoměrně, a to i mezi srovnatelně velkými kraji. Nejvíce se na financování sociálních služeb podílí Hlavní město Praha a nejméně Zlínský kraj.
- Během roku 2019 došlo po dohodě s Asociací krajů k dofinancování alokace na sociální služby ze státního rozpočtu o 1 mld. Kč, která pokryla chybějící 2 % (původní alokace pokrývala 5 % navýšení a ne schválených 7 %) navýšení platů (380 mil. Kč) a navýšení tzv. zvláštních příplatků (638 mil. Kč). I přesto se objevují zprávy, že některé sociální služby se ocitají ve finanční krizi. Což může být způsobeno opět mnoha faktory, např. snížením příspěvku zřizovatele (obec, kraj) nebo výpadkem jiných zdrojů či snížením dotace, kterou přiděluje v samostatné působnosti kraj, a to i přesto, že celková dotace pro kraj byla navýšena. Ze zákona má odpovědnost za dostupnost sociálních služeb kraj.
- Během roku 2019 došlo ze strany MPSV také k navýšení alokace evropských prostředků o 1,5 mld. Kč na tzv. individuální projekty, ze kterých jsou financovány vybrané služby sociální prevence.
- Kraje tedy mohou čerpat tyto prostředky již od ledna 2019, a tudíž nedojde k původně avizovanému výpadku na rok 2019 v částce 900 mil. Kč.
- Od roku 2016 bylo v rámci individuálních projektů finančně podpořeno 739 sociálních služeb a přes 56 tis. klientů.
- Celou přidělenou alokaci na individuální projekty nevyužily tři kraje (Pardubický, Olomoucký a Liberecký kraj).
- Náklady na sociální služby jsou rozdílné podle druhu sociální služby, ale i dle kraje. Např. v roce 2018 průměrná měsíční výše nákladů na lůžko u domovů pro osoby se zdravotním postižením v Praze činila 60 586 Kč, v Libereckém kraji 53 998 Kč, ve Středočeském kraji 44 202 Kč a v Plzeňském kraji 31 294 Kč. Nebo průměrná měsíční výše nákladů na lůžko v domově pro seniory v Jihočeském kraji činila 36 788 Kč, v Karlovarském kraji 32 376 Kč, v Ústeckém kraji 28 011 Kč a v Praze 41 475 Kč. Tyto rozdíly určuje mnoho veličin (velikost služby, skladba zaměstnanců, ceny energií, velikost a stáří nemovitostí, regionální platové a mzdové rozdíly apod.) Nejvíce nákladné pobytové služby jsou v Praze, nejméně nákladné jsou v Plzeňském kraji.
- Největší podíl na celkových nákladech sociálních služeb představují náklady na mzdy a platy pracovníků, které představují 73 %. Platy a mzdy pracovníků v přímé péči narostly za posledních 5 let o více jak 50 %, u ostatních pracovníků o 30 %.

- Kraje rovnoměrně nepokrývají potřeby občanů v daných regionech (např. Ústecký kraj preferuje služby pobytové před terénními, apod.). V této souvislosti je nutné zdůraznit, že Ústecký kraj je považován za strukturálně postižený region, stejně jako Karlovarský či Moravskoslezský kraj, který se z hlediska sociálních služeb s těmito dopady vyrovnává lépe. Pro tyto kraje, byl také vytvořen program RESTART, který má za cíl pomáhat s řešením hospodářských a sociálních dopadů.¹
- Současné kapacity sociálních služeb nepokrývají svým rozsahem potřebnost občanů ČR. Ideální stav pro rok 2025 by představovalo navýšení o 36 % v sociálních službách péče.

¹ více viz <https://restartregionu.cz/>

Obsah

Shrnutí základních výsledků	2
Úvod	7
1 Popis příjmů sociálních služeb	11
2 Popis nákladů sociálních služeb.....	21
2.1 Náklady pobytových sociálních služeb	21
2.2 Náklady terénních služeb sociální péče a prevence	23
2.3 Vývoj mezd a platů v sociálních službách	25
2.4 Analýza personálních nákladů sociálních služeb v mezikrajovém srovnání	27
3 Analýza dotace MPSV	30
3.1 Investice do sociálních služeb	31
3.2 Podíl krajů na provozní dotaci MPSV	32
3.3 Rozbor požadavků krajů na dotaci MPSV	35
3.4 Zhodnocení výpadku zdrojů z dotace MPSV pro rok 2019	40
4 Analýza financování sociálních služeb ze strany krajů	42
4.1 Rozbor krajských sítí sociálních služeb 2015 až 2018.....	42
4.2 Prognóza dalšího vývoje	46
5 Analýza financování sociálních služeb ze strany obcí	50
6 Popis hlavních problémových oblastí financování sociálních služeb a návrhů na změny ze strany MPSV.....	52
Přílohy.....	54
Příloha č. 1 Příjmy z Evropské unie	54
Příloha č. 2 Rozbor nákladovosti sociálních služeb	56
Příloha č. 3 Nárůsty platů v sociálních službách (mezi krajové srovnání).....	70
Příloha č. 4 Vývoj počtu míst v sociálních službách při přepočtu na jednoho pracovníka	74
Příloha č. 5 Uznatelné náklady na dotaci z MPSV	76
Příloha č. 6 Vývoj podílu průměrné měsíční státní dotace na nákladech v DZR	78
Příloha č. 7 Analýza rozdělování státní dotace kraji	81
Seznam grafů, tabulek.....	89
Zkratky, vysvětlivky.....	91

Úvod

Analýza byla vypracována na základě usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 643 ze dne 30. 5. 2019, bod VII., kdy má Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) předložit analýzu spolufinancování krajů a obcí v rámci sociálních služeb a analýzu možného zavedení pevného podílu spolufinancování obcí, krajů a státu na financování sociálních služeb, především ze strany obcí s rozšířenou působností a předkládá tyto závěry.

Analýza mapuje zejména období od roku 2014, kdy došlo ke změně zákona o sociálních službách v souvislosti s přechodem kompetence rozhodování o výši přidělené dotace poskytovatelům sociálních služeb ze státu na kraje v samostatné působnosti. Vybrané oblasti jsou z důvodu zachycení trendů v oblasti financování sociálních služeb zmapovány i za delší období.²

Dále je nutné upozornit, že v od roku 2007, kdy nabyl účinnost zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o sociálních službách“) došlo k výrazným ekonomickým, sociálním i demografickým změnám. Dané změny měly přímý dopad na rozvoj i nákladovost sociálních služeb (např. rozvoj civilizačních chorob, zhoršení zdraví občanů a zvýšení šance dožití, zlepšení diagnostiky specifických onemocnění např. poruchy autistického spektra, dále také změny v oblasti digitalizace společnosti a následné změny ve vybavenosti sociálních služeb včetně zvýšené potřeby asistivních a asistenčních technologií). Neméně zásadní změnou ve společnosti byl i rozvoj a hájení lidských práv, což mělo zásadní dopad na zvýšenou ochranu, zvýšení kompetencí a znalostí svých práv, nejen zaměstnanců sociálních služeb, ale i jejich klientů, a také mělo výrazný dopad na změnu standardů a pojetí sociálních služeb.

Analýza se zaměřuje na zodpovězení následujících otázek:

- Odpovídá současná nabídka sociálních služeb potřebám obyvatel ČR?
- Je současný systém financování sociálních služeb vhodně nastaven? Pokud nikoliv, jaké je potřeba učinit změny?
- Došlo v roce 2019 k zásadnímu výpadku veřejných zdrojů, které ohrožují současný systém sociálních služeb?

² Za období 2007 až 2013 (kromě dat např. o výši přidělené dotace, některých dalších údajů k počtům sociálních služeb apod.) MPSV data nemá. Ztráta dat byla způsobena před rokem 2013, kdy nedošlo k migraci dat v rámci výměny IT systémů na MPSV. Současný výkaznický systém sociálních služeb byl zaveden až v roce 2012, nicméně data, které MPSV může použít má až od roku 2014, díky výše zmíněné nerealizované migraci dat.

Zdrojovými daty jsou údaje MPSV získané z pravidelného výkaznictví poskytovatelů sociálních služeb³, z údajů dotačního systému MPSV a z registru sociálních služeb nebo z dat, které poskytly jednotlivé kraje a Hlavní město Praha. Dále pak data z Českého statistického úřadu nebo údaje z výsledků Informačního systému o průměrných výdělcích (ISPV), resp. Regionální statistiky ceny práce (RSCP) a informace dle klasifikace zaměstnání CZ-ISCO.

Oblast sociálních služeb upravuje zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o sociálních službách“) a vyhláška č. 505/2006 Sb.

Poskytování sociálních služeb v ČR je zajišťováno registrovanými poskytovateli sociálních služeb dle zákona o sociálních službách.

Hlavní skupiny sociálních služeb jsou sociální péče, sociální prevence a sociální poradenství.

V rámci sociální péče jsou poskytované služby osobám, které jsou na pomoci závislé. Služby sociální prevence jsou zaměřené na osoby, které jsou ohrožené sociálním vyloučením, a tedy napomáhají předcházet vzniku těchto situací.

Služby odborného sociálního poradenství jsou zaměřené na poskytování informací potřebných k řešení nepříznivé sociální situace osob, které se v takové situaci ocitly.

Oblast sociálních služeb upravuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Celkový počet poskytovatelů soc. služeb: 2 154.

Počet provozovaných služeb těmito poskytovateli: 5 675.

Celkový počet klientů služeb, které mají ze zákona povinnost uzavřít s klienty písemnou smlouvu: cca 257 tis.

Celkový počet pracovních úvazků v sociálních službách v roce 2018: 75 656

- z toho 47 702 pracovních úvazků pracovníků v přímé péči,
- z toho 7 497 pracovních úvazků zdravotních pracovníků.

Ročně sociální služby obslouží více jak 0,5 mil. potřebných občanů. V tomto celkovém počtu je zahrnuto nad rámec 257 tis klientů služeb, kteří jsou vykazováni anonymně (např. občanské poradny, terénní programy atd.)

Nejvíce zastoupené sociální služby

Počet domovu pro seniory: 539 s kapacitou 36 250 lůžek

Počet domovů se zvláštním režimem: 357 s kapacitou 20 543 lůžek

Počet domovů pro osoby se zdravotním postižením: 208 s kapacitou 11 575 lůžek

Počet pečovatelských služeb: 712 s kapacitou 56 029 klientů.

Nejvíce zastoupená ambulantní služba: odborné sociální poradenství, kterých je 543 s kapacitou 9470 klientů.

³ Výkazy, které musí každý poskytovatel sociálních služeb předložit do 30. června následujícího roku dle § 85, odst. 5 zákona o sociálních službách.

Sociální služby jsou poskytované třemi formami – pobytovou, ambulantní a terénní. Pobytovou formou se rozumí poskytování sociálních služeb během krátkodobého (do 1 týdne) nebo dlouhodobého ubytování. Ambulantní formou jsou služby poskytované zpravidla v zařízeních sociálních služeb. Terénní formou jsou poskytované služby v přirozeném prostředí uživatele.

Pod pojmem sociální služba si lze představit například domov pro seniory nebo azylový dům. Nejedná se tedy o právnickou osobu, ale konkrétní druh sociální služby. V praxi se tedy často stává, že několik druhů sociálních služeb poskytuje jedna právnická osoba, např. Charita ČR, Diakonie ČCE nebo organizace zřízená krajem či obcí. Tomu, kdo poskytuje sociální službu, se pak dle zákona o sociálních službách říká poskytovatel sociálních služeb. V následujícím textu analýzy, tak tedy budeme používat tyto dva pojmy, které nelze směšovat.

Největším zřizovatelem sociálních služeb v ČR jsou obce a kraje, které dohromady zřizují více jak 1 500 sociálních služeb, dále Církve a náboženské společnosti a Obecně prospěšné společnosti. Nezanedbatelná část služeb je zajišťována územními samosprávnými celky. Počty služeb dle právní formy zřizovatele ukazuje následující tabulka:

Tabulka 1 Počty registrovaných sociálních služeb dle právní formy poskytovatele

Počty registrovaných sociálních služeb dle právní formy organizace	
Právní forma organizace	Počet registrovaných sociálních služeb
Církve a náboženské společnosti + Evidované církevní právnické osoby	1 052
Obecně prospěšná společnost	1 041
Spolek	802
Příspěvková organizace kraje	774
Příspěvková organizace obce	762
Ústav	462
Obec	320
Společnost s ručením omezeným	229
Pobočný spolek	80
Akciová společnost	76
Ostatní právní formy v součtu (se zastoupením nižším než 50 služeb na právní formu)	77
CELKEM	5 675

Strategické řízení, plánování a koordinaci poskytování sociálních služeb v České republice zajišťuje na národní úrovni MPSV, **na regionální úrovni kraje a krajské úřady, ale do procesu vstupují i obce a obecní úřady.** Krajské úřady a úřady obcí s přenesenou působností vykonávají v oblasti sociálních služeb přenesenou působnost podle § 92 a § 93 zákona o sociálních službách. Plánování dostupnosti a potřebnosti sociálních služeb mají na starosti kraje v samostatné působnosti (dle § 95).

Financování sociálních služeb na regionální úrovni zajišťují v samostatné působnosti kraje, kterým se poskytuje dotace MPSV (dle § 101a), která má částečně hradit náklady zajištění sociálních služeb.

Financování sociálních služeb

v ČR je vícezdrojové. Z veřejných zdrojů je financování sociálních služeb na jedné straně zajišťováno dotací přidělovanou registrovaným poskytovatelům sociálních služeb na základě žádosti, příspěvkem zřizovatele u poskytovatelů, jejichž zřizovatelem jsou samosprávy (kraje, obce), dotací kraje nebo obce a případně dalšími veřejnými výdaji, kterých příjemci jsou poskytovatelé

sociálních služeb. Druhou částí financování sociálních služeb z veřejných zdrojů je adresný příspěvek na péči (dále PnP), který je přidělován osobám na základě posouzení míry závislosti. Ubytování a strava v zařízeních pobytové péče jsou financovány prostřednictvím úhrad uživatelů, přičemž je na národní úrovni stanovena maximální výše úhrady (viz vyhláška č. 505/2006 Sb.). Zdravotnické úkony poskytované v zařízeních sociálních služeb jsou hrazené z prostředků zdravotního pojištění. Dodatečným zdrojem financování jsou dary fyzických a právnických osob nebo církví, prostředky z fondů EU, případně ad hoc granty na národní úrovni, příjmy z prodeje vlastních služeb, výrobků a zboží, prostředky na podporu aktivní politiky zaměstnanosti a ostatní nezařazené příjmy.

Významnou změnou ve financování sociálních služeb byl leden 2014, kdy nabyla účinnosti novela zákona o sociálních službách, která převedla financování sociálních služeb z úrovně MPSV na jednotlivé kraje, tak aby došlo k propojení plánování sociálních služeb a jejich financování. Novela zákona stanovila tzv. směrná čísla⁴ pro jednotlivé kraje (tedy procentuální vyjádření dotace pro jednotlivé kraje), kraje tak musí dle § 95 ZSS zajišťovat také dostupnost sociálních služeb.⁵

Financování sociálních služeb je vícezdrojové (rok 2018):

- dotace MPSV na sociální služby: 14,8 mld. Kč
- příspěvek na péči: 8,5 mld. Kč
- úhrady uživatelů: 8,3 mld. Kč
- příspěvky a dotace krajů: 4,2 mld. Kč
- příspěvky a dotace obcí: 3,2 mld. Kč
- zdravotní pojištění: 2,2 mld. Kč
- evropské dotace: 1,1 mld. Kč
- ostatní zdroje: 1,6 mld. Kč

Hlavní odpovědnost za dostupnost a plánování sociálních služeb mají kraje v samostatné působnosti.

Od roku 2014 přešla kompetence rozhodovat o výši dotace u konkrétních sociálních služeb na kraje v samostatné působnosti.

Dotaci krajům přiděluje MPSV. Výše dotace stanovuje MPSV na základě procentuálního podílu, který je zákonem stanovený, pro každý kraj zvlášť. Tomuto procentuálnímu podílu se říká směrné číslo, které je zakotveno v zákoně o soc. službách.

Směrné číslo v zákoně o soc. službách = procentuální vyjádření dotace pro jednotlivé kraje.

⁴ Směrné číslo bylo stanoveno výpočtem průměru poskytnuté dotace jednotlivým krajským úřadům za roky 2012–2014. Směrná čísla byla přijata jako přechodné opatření, které mělo za cíl, zajistit alespoň na následující tři roky, po nabití účinnosti novely ZSS (od 1. 1. 2015), stabilitu ve financování.

⁵ V § 95 jsou definovány základní povinnosti a kompetence krajů. Jednou ze základních povinností (viz § 95, písm. g) je zajišťovat dostupnost sociálních služeb, která má být mj. definována ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb každého kraje

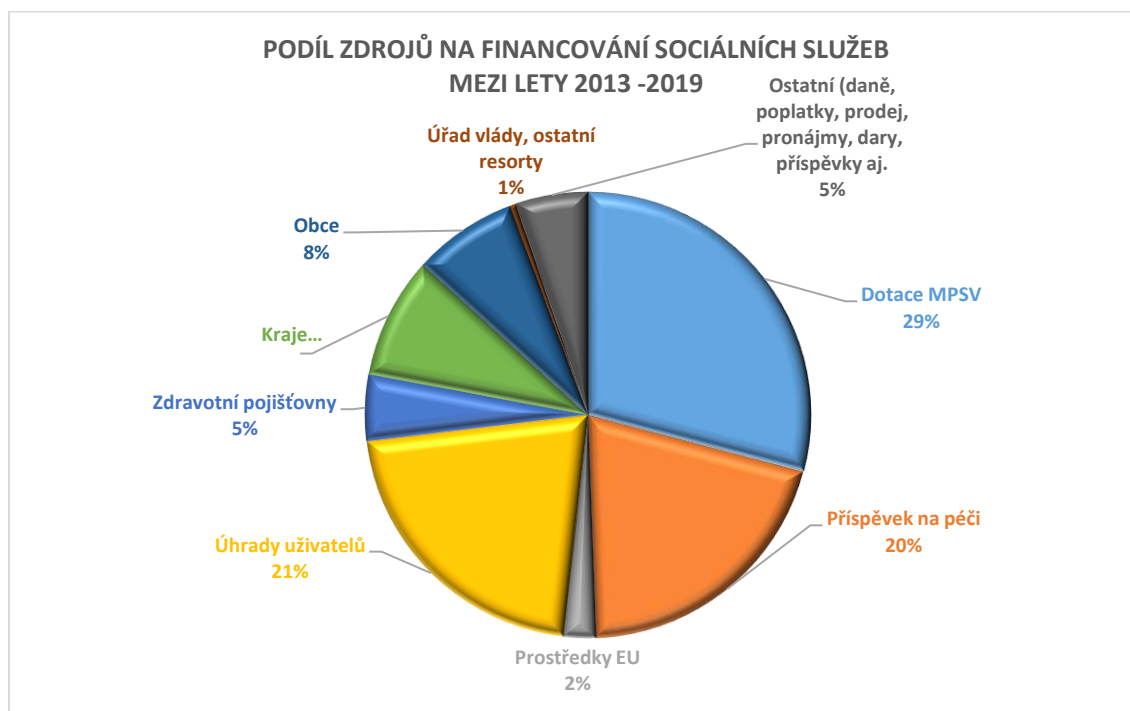
1 Popis příjmů sociálních služeb

V nominální i procentuální hodnotě se resort práce a sociálních věcí podílí na celkových nákladech nejvíce ze všech subjektů (viz graf 1) a s pravidelně rostoucí tendencí (viz graf 2).

Jedním z hlavních příjmů sociálních služeb je dotace MPSV (viz Kapitola 3).

Významným příjmem sociálních služeb je příspěvek na péči.⁶ V roce 2018 dosáhl průměrný měsíční počet příjemců příspěvku na péči 358,0 tis., přičemž z tohoto počtu cca 100,5 tis. příjemců byla poskytována sociální péče registrovaným poskytovatelem sociálních služeb.

Graf 1: Podíl jednotlivých zdrojů na celkových nákladech sociálních služeb v porovnání mezi lety 2013-2019, zdroj: MPSV 2019.

ale také v rámci sítě sociálních služeb, kterou definuje kraj. Síť sociálních služeb je v praxi souhrn potřebných kapacit sociálních služeb.

⁶ Dle zákona o sociálních službách je v pobytových sociálních službách odebírán celý příspěvek na péči, v ostatních službách sociální péče je z tohoto příspěvku na péči hrazena péče sociálních služeb nebo péče tzv. neformálních pečovateli.

Dotace MPSV mezi sledovaným obdobím (2013-2019) byla navýšena o více jak 156 % (tj. o 10 231 414 019 Kč). Finanční spoluúčast obcí (dotace, granty, příspěvky zřizovatelů) pouze o 27,4 % (tj. o 689 828 639 Kč) a u krajů (dotace, granty, příspěvky zřizovatelů o celých 115 % (tj. o 2 396 023 658 Kč). K celkovému úbytku došlo pouze u dalších neveřejných zdrojů a to o necelých 30 %. Meziroční snížení prostředků z EU mezi lety 2014 – 2016 bylo způsobeno primárně ukončením starého a zahájením nového programovacího období.

Pokud hodnotíme spoluúčast MPSV na celkových zdrojích financování sociálních služeb, tak je potřeba přičíst i výnosy sociálních služeb z příspěvku na péči, kde docházelo k průměrnému meziročnímu nárůstu o 7 % a v porovnání mezi lety 2013 – 2019 o více jak 50 %. **Resort práce a sociálních věcí tak ve sledovaném období navýšil svůj celkový podíl o 208,8 % (tj. o 13 365 464 571 Kč), samosprávy o 142,25 % (tj. o 3 085 852 297 Kč).**

Z hlediska sociálních služeb poskytovaných těmto příjemcům se nejčastěji jednalo o domovy pro seniory (35,4 tis. příjemců), pečovatelskou službu (24,3 tis.), domovy se zvláštním režimem (16,8 tis.) a domovy pro osoby se zdravotním postižením (12,1 tis.).

Od 1. srpna 2016 došlo k navýšení příspěvku na péči ve všech stupních o 10 %. Od 1. dubna 2019 je navýšen příspěvek na péči ve IV. stupni závislosti na 19 200 Kč a od 1. července 2019 došlo také k navýšení ve III. stupni závislosti pro osoby mladší 18 let na 13 900 Kč a pro starší 18 let na 12 800 Kč. To vše se promítne do vyšších plateb za péči pro terénní a ambulantní sociální služby.

Dalším příjmem sociálních služeb ze státního rozpočtu je doplatek na bydlení⁷, který je poskytován některým klientům domovů pro seniory, azylových domů a chráněného bydlení.

V roce 2014 dosáhnul průměrný měsíční počet příjemců doplatku na bydlení cca 72,3 tis., z toho 2,3 tis. doplatků (3% dávek) **představovali příjemci v pobytových sociálních službách.**

V roce 2018 činil průměrný měsíční počet příjemců doplatku 40,7 tis., avšak **3,6 tis. doplatků za měsíc (9 % dávek) představovali příjemci**

MPSV také nepřímo ovlivňuje příjmy sociálních služeb i zvýšením starobních nebo invalidních důchodů, protože zejm. v pobytových službách sociální péče je vypočtena maximální úhrada za ubytování a stravu až do výše 85 % příjmů klienta. Pokud se zvýší důchod, zvýší se o to také úhrada.

Starobní důchody vzrostly mezi koncem roku 2014 a červnem 2019 o 2 337 Kč, což je růst o 21,1 %.

Mezi roky 2014 a 2019 došlo i k růstu invalidních důchodů. U invalidit III. stupně byl růst průměrného důchodu o 1 649 Kč (16,1 %), resp. o 1 742 Kč (17,8 %) u žen a o 1 572 Kč (14,7 %) u mužů.

⁷ Doplatek na bydlení je jednou z nepojistných sociálních dávek v systému dávek pomoci v hmotné nouzi upraveného zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

v pobytových sociálních službách. Průměrná výše doplatku na bydlení v roce 2018 vyplacených **do pobytových služeb** byla **3 635 Kč**. **Nejvíce doplatků na bydlení bylo vyplaceno do azylových domů** (měsíčně cca 2,3 tis. příjemců), domovů pro seniory (0,4 tis.), domovů se zvláštním režimem (0,3 tis.) a do chráněného bydlení (0,2 tis.). **Celkově bylo na této dávky do sociálních služeb vyplaceno 160 mil. Kč, a to 3,6 tis. příjemcům.**

Kromě MPSV se na příjmech sociálních služeb významnou měrou podílejí samotní klienti formou tzv. úhrad. V roce 2018 činily celkové příjmy z úhrad klientů 8,5 mld. **Což je po státu, druhý největší zdroj financování sociálních služeb.** Úhrady klientů jsou určeny na úhradu stravy a bydlení. Výše těchto úhrad je uvedena ve vyhlášce č. 505/2006 Sb. (viz Tabulka 2). Dle zákona o sociálních službách jsou také definovány sociální služby, které jsou poskytovány bez úhrady. Primárně se jedná o služby odborného sociálního poradenství a dále sem patří většina služeb sociální prevence např. tlumočnické služby, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně-aktivizační služby, telefonická krizová intervence, terénní programy a další.

Tabulka 2 Vývoj navyšování úhrad v sociálních službách, zdroj: MPSV 2019

VYHLÁŠKA 505/2006 Sb. – změny úhrad od jejího vzniku		
ROK	ÚHRADA ZA STRAVU	ÚHRADA ZA UBYTOVÁNÍ
2006	150 Kč	160 Kč
2007	nebylo navýšeno	180 Kč
2010	160 Kč	200 Kč
2014	170 Kč	210 Kč

V roce 2019 se otevřela debata k navýšení této úhradové vyhlášky. Asociace poskytovatelů sociálních služeb a Sociální komise Asociace krajů požaduje navýšení úhradové vyhlášky o 20 Kč denní sazby za stravu a o 20 Kč za ubytování a o 10 Kč hodinové sazby za úkony péče u pobytových služeb sociální péče. Toto navýšení by v maximální míře mohlo do systému sociálních služeb přinést 851,54 mil. Kč ročně. Nicméně by na takto zvýšenou úhradu mělo pouze 14 % klientů sociálních služeb.

Druhým návrhem na navýšení, který byl podpořen Pracovním týmem RHSD, je navýšení o polovinu předchozího návrhu, tj. o míru nakumulované inflace od roku 2014. Jednalo by se o navýšení denní sazby za stravu a ubytování o 10 Kč a navýšení hodinové sazby o 5 Kč za úkony péče u pobytových služeb sociální péče. Na takto zvýšenou úhradu by mělo pouze 15 % klientů a přineslo by do systému více jak 416 mil. Kč ročně.

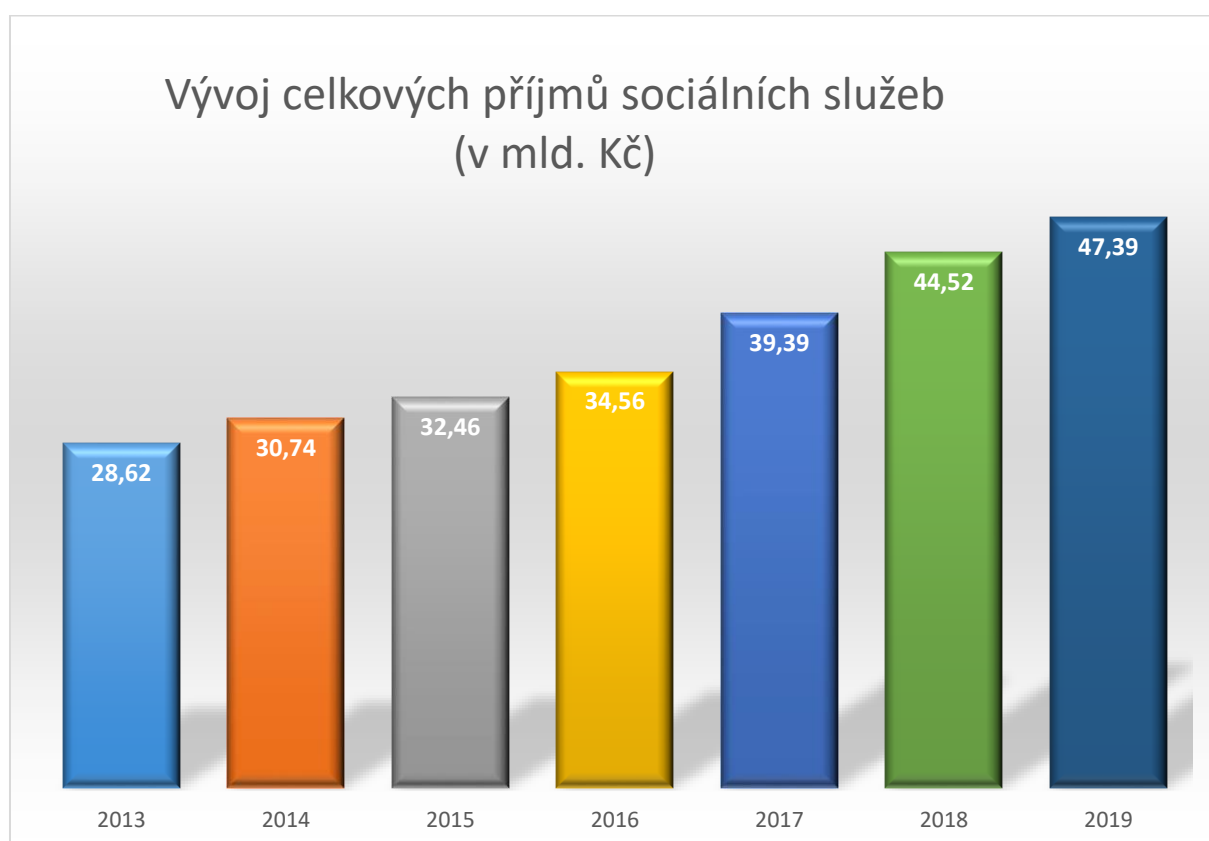
Třetí možnou variantou je navýšení úhrad o 5 Kč denní sazby za ubytování a stravu, což je navýšení o meziroční změnu inflace. Na takto zvýšenou úhradu by mělo již 65 % klientů a přínos do systému by byl ve výši 209 mil. Kč.

Důležité v této věci je fakt, že již v současné době většina sociálních služeb nemá nastaveny maximální úhrady, které jsou již nyní upraveny ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., a to z různých důvodů, např. že se starají o méně movité klienty sociálních služeb nebo vlivem odstupňování standardů pokojů

v pobytových sociálních službách, kdy jednolůžkový pokoj v domově pro seniory má stanovenou maximální možnou výši úhrady za ubytování, kdežto vícelůžkový pokoj má sníženou úhradu.

Ještě důležitějším aspektem navýšení úhrad je to, že např. pokud by se úhrady navýšily o částky, které požadují Asociace poskytovatelů sociálních služeb nebo Sociální komise Asociace krajů, tak většina klientů by na tyto úhrady neměla dostatek finančních prostředků. Místo toho, aby se pak navýšil příjem do sociálních služeb z úhrad od klientů, dojde ke zvýšení tlaku na dofinancování sociálních služeb. Zákon o sociálních službách má totiž nastaven ochranný mechanismus, který zajišťuje, že bez ohledu na výši úhrady za ubytování a stravu musí v pobytových službách sociální péče klientovi zůstat min. 25 % z jeho příjmu (zejm. starobní či invalidní důchod). Reálnou cestou, jak tedy zvyšovat příjem do sociálních služeb, je zvýšit starobní či invalidní důchod, díky čemuž by mohly sociální služby navýšit současné úhrady tak, aby stále klientovi zůstalo minimálně 25 % z jeho příjmu.

Graf 2 Vývoj celkových příjmů sociálních služeb 2013- 2019, rok 2019 je odhadem MPSV, zdroj: MPSV 2019

Mezi další zdroje financování služeb sociální péče patří příjmy ze zdravotního pojištění. Tyto příjmy mohou být určeny pouze na zdravotní výkony⁸. **Financování ošetrovatelské péče v pobytových zařízeních sociálních služeb patří dlouhodobě k jednomu z nejvýznamnějších problémů při poskytování sociálních služeb.** Z praxe vyplývá, že lékařem indikovaná a personálem provedená a vykazovaná péče není dostatečně reflektována v úhradách z fondu veřejného zdravotního pojištění.

⁸ viz § 36 zákona o sociálních službách.

Tabulka 3 Objem finančních prostředků vyplacených zdravotními pojišťovnami poskytovatelům sociálních služeb, Zdroj: MZ 2019

Rok	Objem finančních prostředků (v Kč)
2013	1 103 620 000
2014	1 209 475 000
2015	1 262 464 000
2016	1 498 060 000
2017	1 971 442 000
2018	2 329 841 000
2019	2 468 666 000

Zdravotní péče je hrazena z veřejného zdravotního pojištění pouze ve výši 15 % z lékařsky indikované a skutečně provedené zdravotní péče. V sociálních službách není hrazena zdravotní péče cca ve výši 5 mld. Kč ročně.

Náklady na zdravotní personál nelze hradit z dotace MPSV, jelikož má být dle platných zákonů hrazena z veřejného zdravotního pojištění.

Náklady na zdravotní péči tak hradí sociální služby z jiných příjmů nebo z příspěvků zřizovatele.

V letech 2014 – 2015 realizoval Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i. (dále VÚPSV) šetření, v jehož rámci bylo zjištěno,

že celkové náklady na poskytování ošetrovatelské péče v pobytových zařízeních sociálních služeb je na úrovni 7,69 mld. Kč. Zdravotní pojišťovny hradí pouze cca 15 % nákladů indikované ošetřujícími lékaři a poskytované péče ošetrovatelským personálem⁹. **Úhrady zdravotních pojišťoven za poskytovanou ošetrovatelskou péči nepokrývají skutečné náklady** pobytových zařízení vynaložené na zajištění této péče. V těchto zařízeních tak dochází dlouhodobě ke skrytému financování zdravotní péče z jiných zdrojů, pravděpodobně z příspěvků poskytovaných jejich zřizovateli.

⁹ viz: PRŮŠA, L. – LANGHAMROVÁ, J. – BAREŠ, P. – HOLUB, M. *Náklady na poskytování ošetrovatelské a rehabilitační péče v pobytových zařízeních sociálních služeb*. Praha: VÚPSV, 2015. ISBN 978-80-7416-232-9.

Tabulka 4 Vývoj celkových nákladů a zdrojů financování sociálních služeb 2013 - 2019, Zdroj: MPSV, kraje 2019

Náklady		Zdroje financování sociálních služeb (v Kč)								
ROK	Celkové náklady	Dotace MPSV	Příspěvek na péči	Prostředky EU	Úhrady uživatelů	Zdravotní pojišťovny	Kraje	Obce	Úřad vlády, ostatní resorty	Ostatní (daně, poplatky, prodej, pronájmy, dary, příspěvky aj.)
2013	28 623 239 548 Kč	6 556 068 676 Kč	5 938 980 070 Kč	955 991 088 Kč	6 931 003 534 Kč	1 249 258 014 Kč	2 087 237 290 Kč	2 512 170 849 Kč	166 620 350 Kč	2 225 909 677 Kč
2014	30 904 888 244 Kč	7 707 498 387 Kč	6 336 575 530 Kč	1 020 658 420 Kč	7 472 948 536 Kč	1 342 508 081 Kč	2 277 340 707 Kč	2 485 011 655 Kč	159 994 849 Kč	2 102 352 079 Kč
2015	32 445 190 451 Kč	8 565 000 000 Kč	6 763 007 023 Kč	589 121 296 Kč	7 650 822 428 Kč	1 478 243 654 Kč	2 723 346 365 Kč	2 626 388 853 Kč	151 175 986 Kč	1 898 084 846 Kč
2016	34 560 655 696 Kč	9 185 000 000 Kč	7 484 679 636 Kč	383 170 967 Kč	7 975 330 602 Kč	1 654 419 103 Kč	3 065 629 328 Kč	2 695 504 401 Kč	152 869 898 Kč	1 964 051 761 Kč
2017	39 202 875 671 Kč	11 248 986 004 Kč	8 222 648 732 Kč	849 322 320 Kč	8 140 909 224 Kč	1 967 159 970 Kč	3 726 658 304 Kč	2 867 111 153 Kč	161 068 929 Kč	2 019 011 035 Kč
2018	44 518 965 875 Kč	14 894 611 712 Kč	8 581 468 392 Kč	1 129 854 923 Kč	8 382 149 465 Kč	2 264 802 389 Kč	4 229 491 460 Kč	3 218 089 938 Kč	215 393 256 Kč	1 603 104 340 Kč
2019	47 390 724 872 Kč	16 798 482 695 Kč	9 062 030 622 Kč	1 183 854 923 Kč	8 382 149 465 Kč	2 468 666 000 Kč	4 483 260 948 Kč	3 201 999 488 Kč	224 008 986 Kč	1 586 271 744 Kč

Tabulka 5 Vývoj meziročních výdajů na celkových nákladech sociálních služeb od roku 2013 - 2019, Zdroj: MPSV, 2019

Roky	Dotace MPSV	PnP	EU	Úhrady uživatelů	Zdravotní pojišťovny	Kraje	Obce	Úřad vlády, ostatní resorty	Ostatní (daně, prodej, pronájmy, dary aj.)
2013/2014	17,56%	6,69%	6,76%	7,82%	7,46%	9,10%	-1,08%	-3,98%	-5,55%
2014/2015	11,13%	6,73%	-42,28%	2,38%	10,11%	19,58%	5,69%	-5,51%	-9,72%
2015/2016	7,24%	10,67%	-34,96%	4,24%	11,92%	12,56%	2,63%	1,12%	3,48%
2016/2017	22,47%	9,86%	121,66%	2,08%	18,90%	21,56%	6,37%	5,36%	2,80%
2017/2018	32,41%	4,36%	33,03%	2,96%	15,13%	13,49%	12,24%	33,73%	-20,60%
2018/2019	12,78%	5,60%	4,78%	0,00%	9,00%	6,00%	-0,50%	4,00%	-1,05%
průměrný meziroční nárůst	16,98%	7,30%	3,63%	3,22%	12,02%	13,59%	4,13%	5,06%	-5,49%
2013/2019	156,23%	52,59%	23,84%	20,94%	97,61%	114,79%	27,46%	34,44%	-28,74%

Tabulka 5 ukazuje, jak docházelo k meziročnímu růstu jednotlivých příjmů do sociálních služeb. Dolní hodnota ukazuje celkový nárůst mezi lety 2013 -2019. Červeně jsou označeny meziroční poklesy.

Nejvyšší nárůst je vidět u dotace MPSV, dále pak spoluúčasti krajů a ze zdrojů veřejného zdravotního pojištění. Naopak pokles je znatelný u jiných zdrojů, které sociální služby získávají mimo veřejný sektor.

Financování sociálních služeb je také možné z prostředků EU. Z příložené tabulky 5 vyplývá, že v roce **2015 docházelo k obdobnému výpadku finančních prostředků jako v roce 2019**. Výpadek v roce 2015 byl způsoben z velké části přelomem programovacího období. Většina projektů totiž končila v roce 2015 a nové projekty začínaly až v lednu 2016. Výpadek byl také způsoben tím, že v minulém programovacím období bylo podpořeno daleko více jednotlivých druhů sociálních služeb. Kraje k této situaci přistoupily tak, že krátily zejména kapacity preventivních sociálních služeb.

Jak již bylo výše zmíněno, dalším ze zdrojů financování sociálních služeb je Operační program Zaměstnanost v rámci Evropského sociálního fondu. Především se jedná o financování tzv. preventivních sociálních služeb v oblasti sociálního začleňování, přičemž Operační program Zaměstnanost představuje významný zdroj financování tohoto druhu služeb.

Hlavní finanční podpora sociálních služeb je realizovaná v rámci tzv. individuálních projektů.

Z individuálních projektů jednotlivých krajů probíhá v letech 2016-2022 podpora následujících sociálních služeb:

1. azylové domy (služba ve výzvě rozdělena na azylové domy pro rodiče/rodiny s dítětem/děti, azylové domy pro jednotlivce - osoby v nepříznivé sociální situaci, azylové domy kombinované)
2. domy na půl cesty,
3. osobní asistence,
4. podpora samostatného bydlení,
5. sociálně terapeutické dílny,
6. intervenční centra,
7. sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi,
8. sociální rehabilitace – pouze ambulantní a terénní forma služby.

Bylo a stále je plně **v kompetenci kraje, na které druhy služeb se z výše uvedených kraje zaměří. Současně je i v kompetenci kraje, jakou délku projektu si v rámci programového období zvolí.**

Od roku 2016 bylo v rámci výzev č. 03_15_005 a 03_15_006 **podpořeno celkem 739 sociálních služeb (viz tabulka 6).**

Tabulka 6 Počty podpořených sociálních služeb v krajích z Operačního programu zaměstnanost, Zdroj: MPSV 2019

Kraj	Počet služeb
Jihočeský	53
Jihomoravský	55
Karlovarský	21
Královéhradecký	54
Liberecký	37
Moravskoslezský	69
Olomoucký	68
Pardubický	47
Plzeňský	53
Praha	33
Středočeský	115
Ústecký	44
Vysočina	31
Zlínský	59
Celkem	739

Od roku 2016 bylo v rámci výzev č. 03_15_005 a 03_15_006 **podpořeno celkem 56 269 uživatelů služeb, více viz následující tabulka.**

Tabulka 7 Počty podpořených klientů sociálních služeb z Operačního programu zaměstnanost, Zdroj: MPSV 2019

Kraj	Počet účastníků	Počet podpořených osob	Počet uživatelů služeb celkem
Jihočeský	633	2 464	3 097
Jihomoravský	1 369	939	2 308
Karlovarský	825	587	1 412
Královéhradecký	926	2 815	3 741
Liberecký	612	1 298	1 910
Moravskoslezský	1 753	7 009	8 762
Olomoucký	1 617	15	1 632
Pardubický	782	690	1 472
Plzeňský	865	4 035	4 900
Praha	1 031	10 642	11 673
Středočeský	2 762	4 847	7 609
Ústecký	634	3 996	4 630
Vysočina	430	37	467
Zlínský	1 386	1 270	2 656
Celkem	15 625	40 644	56 269

V roce 2017 došlo k úpravě výzvy. Důvodem snížení počtů druhů sociálních služeb byla skutečnost, že v roce 2017 byla provedena revize obou výzev, do výzev byl zapracován požadavek podpory sociálních služeb z projektu za předpokladu uzavření písemné smlouvy s uživatelem sociální služby. Cílem tohoto opatření bylo **poskytování adresné podpory konkrétním osobám sociálně vyloučeným nebo ohroženým sociálním vyloučením.** Z výzev byly vyjmuty služby, které vedou tzv. anonymizovanou evidenci klientů (nizkoprahová denní centra, terénní programy, nizkoprahová zařízení pro děti a mládež), a byl stanoven taxativní výčet možných druhů sociálních služeb (tj. byla odstraněna možnost podpory dalších výzvou přímo nespecifikovaných druhů služeb).

Každý kraj má v rámci výzvy přidělenou samostatnou, **tzv. dílčí alokaci.**

V případě výzvy č. 03_15_005 (kraje) došlo v lednu 2019 (zveřejněna k 23. 1. 2019) **k navýšení alokace pro kraje celkově o 1,5 mld. Kč. Liberecký kraj odmítl jako jediný navýšení dílčí alokace** a rozhodl se další navazující projekty nerealizovat a **současně nedočerpal svou dílčí alokaci ve výši 30 mil. Kč.** Projekty Libereckého kraje skončí v roce 2020 a lze očekávat, že tento kraj bude chtít tento výpadek hradit ze státního rozpočtu.

Dosud bylo na projekty přiděleno celkem 8,2 mld. Kč, podíl financování ze státního rozpočtu činí 1,06 mld. Kč.

Tabulka 8 Aktuální stav využití dílčí alokace na projekty. Zdroj: MPSV 2019

	Dílčí alokace (v Kč)	Projekty (v Kč)	z toho podíl ze státního rozpočtu (v Kč)	% přidělení dílčí alokace na projekty	Zbývající dílčí alokace (v Kč)
Jihočeský	509 806 770	509 764 789	50 976 479	100%	41 981
Jihomoravský	759 650 000	689 650 000	68 965 000	91%	70 000 000
Karlovarský	364 028 445	362 453 749	36 245 375	100%	1 574 696
Královéhradecký	578 843 610	578 794 055	57 879 406	100%	49 555
Liberecký	269 100 000	239 012 984	23 901 298	89%	30 087 016
Moravskoslezský	1 006 350 000	1 005 888 020	100 588 802	100%	461 980
Olomoucký	633 904 780	577 625 858	57 762 586	91%	56 278 922
Pardubický	615 910 730	409 143 666	40 914 367	66%	206 767 064
Plzeňský	371 729 446	315 900 000	31 590 000	85%	55 829 446
Praha	696 000 000	680 778 199	306 350 190	98%	15 221 801
Středočeský	1 042 031 641	1 041 658 986	104 165 899	100%	372 655
Ústecký	842 270 000	841 652 582	84 165 258	100%	617 418
Vysočina	500 696 313	384 116 425	38 411 643	77%	116 579 888
Zlínský	594 598 265	565 184 541	56 518 454	95%	29 413 724
Celkem	8 784 920 000	8 201 623 854	1 058 434 755	93%	583 296 146

Nelze se ztotožnit se stanoviskem krajů, že pro rok 2019 trvá výpadek z tzv. individuálních projektů, i když byla navýšena alokace o 1,5 mld. a MPSV deklarovalo maximální spolupráci při schvalování nových či navazujících projektů krajů.

Na základě provedené analýzy a dat (viz Tabulka 8) lze z pohledu roku 2019 konstatovat, že:

- 3 kraje, kterým končí v roce 2019 projekty, nevyužily z vlastního rozhodnutí celou přidělenou dílčí alokaci z OPZ.

Jedná se o:

- **Pardubický kraj**, dílčí alokace z OPZ činila 615 mil. Kč, kraj připravil projekty pouze ve výši 409 mil. Kč,
- **Liberecký kraj** alokace z OPZ činila 269 mil. Kč, kraj připravil projekty pouze ve výši 239 mil. Kč,
- **Olomoucký kraj** alokace z OPZ činila 633 mil. Kč, kraj připravil projekty pouze ve výši 577 mil. Kč).

- Většina krajů končí své projekty v průběhu roku 2019 a navazuje dalšími až od 1. 1. 2020, čímž u nich dochází k výpadku financování preventivních služeb z evropských prostředků. Tyto služby pak musí být sanovány z dotací na sociální služby.
- Kraji, které na výzvu MPSV změnilly či urychlily rozhodnutí o dřívějším zahájení navazujícího projektu, jsou Karlovarský a kraj Vysočina.

Po navýšení alokace a změn projektů u jednotlivých krajů můžeme hovořit o tzv. výpadku financování služeb sociální prevence ve výši 43,8 mil. Kč.

SHRNUTÍ

Sociální služby získávají nejvíce finančních prostředků z rozpočtu MPSV. Dotace z MPSV představuje 29 % z celkových příjmů. Příspěvek na péči představuje 20 % z celkových příjmů. Téměř polovinu (49 %) veškerých příjmů zajišťuje kapitola MPSV.

Dalším nejvýznamnějším zdrojem jsou úhrady od klientů sociálních služeb. Představují 21 % z celkových příjmů sociálních služeb.

Dvě třetiny z celkových příjmů sociálních služeb zajišťuje MPSV a samotní klienti sociálních služeb. Pokud by došlo k navýšení úhrad dle požadavků Asociace poskytovatelů sociálních služeb a Sociální komise Asociace krajů, tak cca 85 % současných klientů na tyto zvýšené úhrady nebude mít dostatek finančních prostředků.

V porovnání s výše uvedeným se samosprávy (obce, kraje) podílejí pouze 17 %.

2 Popis nákladů sociálních služeb

Pod pojmem náklady se v tomto ohledu rozumí veškeré náklady, které sociální služby mají se zajištěním základních činností (např. osobní náklady, energie, poplatky, nájmy, drobné opravy apod.). Do nákladů tedy nejsou započítány částky, které poskytovatelé sociálních služeb mají z doplňkových činností či fakultativních služeb. Největší položkou celkových nákladů jsou samozřejmě mzdové a platové náklady na pracovníky v přímé péči, ale také na další obslužný personál. Náklady sociálních služeb tak rostou jak v souvislosti s výší inflace, růstem platů a mezd, tak i růstem cen energií, pohonných hmot, ale i spotřebitelských cen.

2.1 Náklady pobytových sociálních služeb

Náklady v sociálních službách jsou také diferenciovány v jednotlivých krajích, jelikož i tam je odlišný vývoj platů či mezd, ale i dalších komodit. **Rozdíly v nákladech i v rámci samotného kraje mohou být způsobeny mnoha veličinami.** Například malé komunitní sociální služby budou mít výrazně vyšší personální náklady, ale nižší náklady na provoz (energie, pohonné hmoty, výdaje na administrativu). Velké „ústavní“ sociální služby pak mohou mít přepočtem na jedno lůžko nižší personální náklady, ale budou mít vyšší náklady spojené s provozem. Další velmi důležitou determinantou je i cílová skupina. Stejný druh sociální služby (např. domov pro seniory) totiž neznamená stejnou cílovou skupinu. Zcela odlišné náklady totiž budou v „běžném“ domově pro seniory a jiné v domově pro seniory, který se zaměřuje na cílovou skupinu osob se stařeckou demencí či osoby s ojedinělými onemocněními např. Crohnova choroba, osoby s plicní ventilací či s roztroušenou sklerózou apod. Z výše popsaných důvodů tedy nelze jednoduše interpretovat mezikrajové rozdíly v celkových nákladech. Náklady sociálních služeb jsou také rozdílné i dle typu zřizovatele, což je zapříčiněno dalšími veličinami, např. v příspěvkových organizacích bývají na určité typy služeb či materiálu zřízeny centrální nákupy (např. nákup zdravotnického materiálu, úklidových prostředků, telefony či spoje, nákup kancelářských potřeb apod.). Toto se objevuje i v soukromých zařízeních, což není běžné v nestátním neziskovém sektoru. Nicméně z těchto důvodů nelze říci, že i když je nestátní neziskový sektor nákladnější, tak se chová neehospodárně.¹⁰

Z výsledků mezikrajového srovnání v letech 2014 – 2018 lze jasně identifikovat tyto tendence:

- u domovů pro osoby se zdravotním postižením se průměrně zvýšil náklad z 31 247 Kč na 45 175 Kč (tj. o 45 %),
- u domovů pro seniory se mezi lety průměrně zvýšil náklad z 24 046 Kč na 33 008 Kč (tj. o 37 %),
- u domovů se zvláštním režimem se průměrně zvýšil náklad z 28 840 Kč na 39 504 Kč (tj. o 37 %).

V této části analýzy jsme se zaměřili na pobytové sociální služby (domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a domov pro osoby se zdravotním postižením).

¹⁰ Pro detailní rozbor zvyšování nákladů by bylo nutné učinit výběrové a terénní šetření. Zpracování takového rozsáhlého výzkumu mezi více jak pět tisíci službami by trvalo několik měsíců až jeden rok.

Mezi vybranými pobytovými službami jsou v průměru nejvíce nákladné služby v pražské síti sociálních služeb. Také lze spatřit zajímavý trend v jihočeské síti sociálních služeb, kdy za poslední tři roky vzrostly průměrné náklady u domovů pro seniory o 42 % (z 25 756 Kč v roce 2014 na 36 788 Kč v roce 2018) a domovů se zvláštním režimem o 48 % (z 31 479 Kč v roce 2014 na 46 733 Kč v roce 2018). Opakem pražské sítě je plzeňská síť. Sociální služby v plzeňské síti dlouhodobě vykazují nejnižší průměrnou nákladovost.

Např. u domovů pro osoby se zdravotním postižením v roce 2014 činil průměrný náklad na jedno lůžko 24 305 Kč a v roce 2018 již byl 31 294. Tento nárůst je nejnižší ze všech krajských sítí a představuje 28 %, celorepublikový průměr je 45 %. Obdobně se chová síť plzeňského kraje u domovů se zvláštním režimem. V roce 2014 činil průměrný náklad na jedno lůžko 23 976 Kč a v roce 2018 již 31 055 Kč. Nárůst představuje 29 %, přičemž v rámci celorepublikového průměru byl nárůst 37 %.

Dalším zajímavým obecným trendem je zvýšení osobních nákladů. Osobní náklady tvoří největší podíl nákladů na sociální služby, tento podíl se přitom po celé sledované období let 2013 – 2018¹¹ zvyšoval ve všech krajích (největší nárůst je zaznamenán v Ústeckém kraji o 10,00 p. b., nejnižší nárůst je zaznamenán ve Středočeském kraji o 4,16 p. b.).¹²

Tabulka 9 Rozdíl ve výši nákladů připadajících na jedno lůžko měsíčně v příspěvkových zařízeních zřizovaných kraji a obcemi v letech 2014 a 2018, Zdroj: MPSV 2019

kraj	2014	2018
Hl. město Praha	-3 453	-1 560
Středočeský	-414	921
Jihočeský	752	3 678
Plzeňský	339	-1 973
Karlovarský	3 057	9 818
Ústecký	9 313	11 386
Liberecký	2 625	4 317
Královéhradecký	2 139	6 332
Pardubický	6 402	13 902
Vysočina	3 740	3 011
Jihomoravský	-142	1 880
Olomoucký	2 313	3 949
Zlínský	-1 818	-4 402
Moravskoslezský	2 437	5 759

Předchozí tabulka ukazuje následný stav. Pokud je číslo v tabulce záporné, znamená to, že náklad na lůžko v příspěvkových organizacích obcí je vyšší než u příspěvkových organizací krajů (například u Prahy v roce 2014 o 3 453 Kč). Pokud se číslo blíží nule, náklady na lůžko jsou u obou zřizovatelů stejné. A pokud je číslo kladné a vyšší, jsou náklady u krajských příspěvkových organizací vyšší než u příspěvkových organizací obce (například v Libereckém kraji o 4 317 Kč v roce 2018).

¹¹ Data za rok 2019 budou dostupná až v druhé polovině roku 2020.

¹² Více viz kap. vývoj mezd a platů.

2.2 Náklady terénních služeb sociální péče a prevence

Porovnávat výši nákladů na poskytování terénních služeb podle jednotlivých zřizovatelů je velmi obtížné, jelikož kapacitní údaje jsou udávány zejména jako maximální kapacita služby a ne jako reálně poskytnutá kapacita. Z dostupných údajů o nákladech pečovatelské služby v relaci na maximální denní kapacitu jednotlivých zřizovatelů lze soudit, že někteří poskytovatelé poskytují pečovatelskou službu ve velmi intenzivní formě, kdy její náklady jsou dokonce vyšší než náklady na zajištění péče o klienta v pobytovém zařízení. **Tyto náklady jsou vyšší z toho důvodu, že obslužení jednoho klienta v domácím prostředí stojí na hodinu péče více než obslužení jednoho klienta v pobytovém zařízení, kde dochází ke kumulaci pracovních pozic.** Konkrétně jeden pracovník poskytne za stejnou dobu (např. 8 hodinovou směnu) péči více klientům, na rozdíl od pracovníka pečovatelské služby, která zajišťuje jednoho pracovníka na jednoho klienta. **Stejně jak je uvedeno v části analýzy k personálnímu zabezpečení, tak personální náklady činí více jak tři čtvrtiny celkových nákladů sociálních služeb.** Díky tomu dochází k situaci, kdy **náklady na hodinu sociální péče v pobytových zařízeních podle provedených propočtů činí 192 Kč, náklady na péči, která je poskytována v domácnosti klienta pečovatelské služby, jsou o cca 29 % vyšší a činí 248 Kč¹³.**

Analýza vyvrací tvrzení, že péče poskytovaná v pobytových zařízeních je nákladnější nežli péče poskytovaná terénními sociálními službami. Nicméně pro reálné zjištění nákladů a intenzity poskytované péče (např. pečovatelskými službami) je potřeba změnit způsob vykazování a registrace, což lze učinit pouze novelou zákona o sociálních službách.

Dominantními poskytovateli pečovatelské služby jsou církevní a náboženské organizace nebo organizace zřízené obcemi. Kraje tyto služby prakticky neposkytují a orientují se primárně na pobytové sociální služby.

Mezi další možnosti pro seniory jsou domovy s pečovatelskou službou. Jedná se o alternativu dostupného bydlení v kombinaci s podporou pečovatelské služby. Tento typ dostupného bydlení pro seniory zajišťují zpravidla obce. Právě tato zařízení jsou určena přímo občanům v dané obci, což vede k tomu, že senior se nemusí stěhovat ze svého rodného města do domova pro seniory, zůstává tak v prostředí, ve kterém zpravidla celý život žil. Domy s pečovatelskou službou tak mohou být vhodným nástrojem pro přechod mezi domácím prostředím a následnou pobytovou sociální službou (např. domov pro seniory, domov se zvláštním režimem). Jsou vhodné i pro seniory, kteří nemají rodinné příslušníky, kteří by se o ně mohli starat. Při řešení nedostupnosti pobytových služeb by tyto domy s pečovatelskou službou mohly být další možností řešení. Nicméně podporu těchto domů zajišťuje Ministerstvo pro místní rozvoj, které by muselo velmi výrazně finančně podpořit výstavbu těchto domů.

¹³ In VOSTATEK, J. a kol. *Financování a nákladovost sociálních služeb*. Tábor: APSS ČR, 2013. ISBN 978-80-904668-7-6.

Struktura poskytovatelů pečovatelské služby je velmi rozmanitá, v r. 2018 byly dominantními poskytovateli organizace zřizované církevními a náboženskými společnostmi (155 poskytovatelů) a příspěvkové organizace zřizované obcemi (153 poskytovatelů), tuto službu poskytovalo pouze 10 příspěvkových organizací zřizovaných kraji.¹⁴

Nákladovost služeb sociální prevence výrazně ovlivňuje fakt, že tyto služby nejčastěji čerpají finanční prostředky z Evropské unie z tzv. individuálních projektů.

Obecně lze ale shrnout, že pobytové služby sociální prevence (např. azylové domy) jsou výrazně méně nákladné, nežli pobytové služby sociální péče (např. domovy pro seniory).

V oblasti služeb sociální prevence je provedení analýzy systému jejich financování významným způsobem determinováno skutečností, že řada aktivit v této oblasti je financována v rámci různých dotačních programů na úrovni jednotlivých krajů, a proto tito poskytovatelé nežadají každoročně o poskytnutí dotací ze státního rozpočtu.

Obecně lze konstatovat, že tempo růstu nákladů na jedno místo měsíčně v azylových zařízeních je výrazně nižší než v pobytových zařízeních služeb sociální péče. Diferenciace mezi výší těchto nákladů v jednotlivých krajích v závislosti na zřizovateli služby je výrazně nižší, než je tomu např. v domovech pro seniory.¹⁵

¹⁴ Tabulka o výši nákladů na zajištění pečovatelské služby v relaci na její maximální denní kapacity je uvedena v příloze č. 2 viz tabulka 25: Vývoj průměrné měsíční výše nákladů pečovatelské služby v relaci na maximální denní kapacitu v jednotlivých krajích podle zřizovatele zařízení v letech 2013 – 2018.

¹⁵ Dále viz příloha č. 2, tabulka 26 Vývoj průměrné měsíční výše nákladů v azylových zařízeních v jednotlivých krajích podle zřizovatele zařízení v letech 2013 – 2018.

2.3 Vývoj mezd a platů v sociálních službách

V sociálních službách působí následující profese: ředitelé/vedoucí pracovníci (většinou s vysokoškolským vzděláním), sociální pracovníci (s vyšším nebo vysokoškolským vzděláním), pracovníci v přímé péči (se základním nebo středoškolským vzděláním, doplněným kvalifikačním kurzem). Dále v sociálních službách působí i další profese, jako psychologové, terapeuti nebo sociální pedagogové aj. Zejména veslužbách sociální péče jsou zaměstnány i zdravotní sestry, které jsou ale hrazeny z příjmů ze zdravotního pojištění.

Za posledních 5 let, se zvýšil plat v průměru až o 50 % u pracovníků v přímé péči a o 30 % u ostatních profesí.

Například průměrná mzda/plat u profese psychologa i speciálního pedagoga vzrostla mezi lety 2014-2018 o 37 % (u psychologa z 29 tis. Kč na 37,5 tis. Kč, speciálního pedagoga z 25 tis. Kč na 31,6 tis. Kč). Plat v profesi uklízeče (mimo zdravotní a sociálních zařízení) mezi lety 2014-2018 vzrostl o 33 % (z 13,7 tis. Kč na 17 tis. Kč), zatímco mzdy v téže profesi rostly pouze o 25 % (z 12,6 tis. Kč na 15,8 tis. Kč). Zajímavé je také porovnání s profesí sanitáře, kdy plat i mzda rostly totožně o 37 % (platy 18,5 tis. Kč na 25,4 tis. Kč, mzda z 15,7 tis. Kč na 21,5 tis. Kč).

Ke zvýšení platů a mezd došlo především v důsledku vládních rozhodnutí o navyšování tarifů pracovníkům v sociálních službách. V tabulce níže je uveden přehled těchto navýšení od roku 2014, na základě, kterých pak bylo v uvedeném období realizováno 11 kol dotačního řízení na dofinancování sociálních služeb, kdy byly krajům dodatečně poskytnuty dotace na pokrytí navýšení platů, ale i mezd pracovníků v sociálních službách.

Průměrný výdělek 2014 (měsíčně)

Pečovatelé v pobytových službách: 18 212 Kč.

Pečovatelé v terénních, ambulantních službách: 18 212 Kč.

Sociální pracovník: 22 333 Kč.

Manažerská pozice: 25 836 Kč.

Průměrný výdělek 2018 (měsíčně)

Pečovatelé v pobytových službách: 27 548 Kč.

Pečovatelé v terénních, ambulantních službách: 25 826 Kč.

Sociální pracovník: 31 031 Kč.

Manažerská pozice: 34 104 Kč.

Průměrný výdělek v ČR vzrostl za posledních 5 let nejvíce u pečovatелů/lek, a to více jak o 50 %, a u sociálních pracovníků více jak o 30 %.

Sociální služby, které odměňují platem (tedy příspěvkové organizace krajů a obcí) mají v průměru vyšší odměnu, a to až o cca 5 tisíc Kč měsíčně, než u nestátního sektoru, který odměňuje mzdou

Tabulka 10 Přehled navyšování platů 2014 -2019, Zdroj: MPSV 2019

Právní předpis	Datum navyšení	procento navyšení
Zákon č. 475/2013 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2014	1. ledna 2014	2%
Novelizace nařízení vlády č. 564/2006 Sb.	1. listopadu 2014	3,50%
Novelizace nařízení vlády č. 564/2006 Sb.	1. ledna 2015	4%
Novelizace nařízení vlády č. 564/2006 Sb.	1. listopadu 2015	3%
Novelizace nařízení vlády č. 564/2006 Sb.	1. listopadu 2016	4%
Novelizace nařízení vlády č. 564/2006 Sb.	1. července 2017	9,4 % THP a ostatní pracovníci, 23 % pro pracovníky v přímé péči
Nařízení vlády č. 341/2017 Sb.	1. listopadu 2017	10%
Nařízení vlády č. 341/2017 Sb.	1. ledna 2019	7%

2.4 Analýza personálních nákladů sociálních služeb v mezikrajovém srovnání

Osobní náklady tvoří největší podíl nákladů na sociální služby. Tento podíl se přitom po celé sledované období let 2013 – 2018 zvyšoval ve všech krajích. Největší nárůst je zaznamenán v Ústeckém kraji (o 10,00 p. b.), nejnižší nárůst je zaznamenán ve Středočeském kraji (o 4,16 p. b.). Z tohoto je zřejmé, že i když celkový průměrný růst platů například u pracovníků v přímé péči narostl o 50 %, tak celkové náklady sociálních služeb rostly rychleji.

Výši osobních nákladů na sociální služby výrazně ovlivňuje struktura pracovníků v jednotlivých typech sociálních služeb. Jiné složení personálu je v pobytových sociálních službách sociální péče (např. domovy pro seniory) a zcela jiné složení je v preventivních službách. Ve službách sociální péče je více pečovatелů/lek a v preventivních sociálních službách naopak více sociálních pracovníků či dalších odborných profesí. Toto vše, pak výrazně ovlivňuje i nákladovost těchto skupin sociálních služeb.

Níže uvedená tabulka ukazuje, jaký je podíl osobních nákladů na celkových nákladech sociálních služeb. Z tohoto je zřejmé, že na celkových nákladech se osobní náklady podílejí více jak 73 %.

Tabulka 11 Podíl osobních nákladů na celkových nákladech sociálních služeb, dle krajů, Zdroj: MPSV, 2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hl. město Praha	65,18	66,21	66,26	67,34	69,64	70,82
Středočeský	64,53	65,15	66,09	67,05	68,01	68,69
Jihočeský	64,27	64,61	66,86	67,44	69,92	70,30
Plzeňský	61,10	61,80	63,76	64,55	67,14	69,18
Karlovarský	64,74	65,46	67,83	69,72	71,99	74,47
Ústecký	63,43	63,94	66,94	68,18	71,37	73,43
Liberecký	69,50	68,88	71,46	72,09	74,75	77,10
Královéhradecký	65,00	66,11	68,43	69,72	71,38	73,94
Pardubický	66,61	67,18	68,94	70,11	71,62	74,11
Vysočina	66,72	67,54	69,26	70,85	73,16	75,60
Jihomoravský	68,95	67,69	69,52	69,54	72,53	73,69
Olomoucký	67,59	67,52	68,93	69,16	71,94	74,04
Zlínský	66,95	67,38	68,87	69,48	72,72	74,77
Moravskoslezský	64,73	65,18	66,78	67,92	70,41	72,49

Podíl osobních nákladů na sociální služby je výrazně diferencován podle typu sociální služby. Tento podíl se ve sledovaném období let 2013 – 2018 zvyšoval, největší nárůst byl zaznamenán u nízkoprahových denních center (o 12,96 p. b.), nejnižší nárůst byl u osobní asistence (o 0,86 p. b.) – viz tabulka 11.¹⁶

¹⁶ Nejnižší podíl osobních nákladů na celkových nákladech sociálních služeb je u služeb, které jsou spojeny s poskytováním ubytování a stravování (domy na půl cesty, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče), naopak nejvyšší podíl je u služeb, které jsou poskytovány zpravidla v přirozeném domácím prostředí jednotlivých klientů (pečovatelská služba, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, tlumočnické služby, telefonická krizová pomoc, podpora samostatného bydlení, osobní asistence).

Tabulka 12 Podíl osobních nákladů na celkových nákladech sociálních služeb, dle druhů sociálních služeb, Zdroj: MPSV, 2019

Druh sociální služby	2013	2014	2015	2016	2017	2018
azylové domy	61,55	62,31	65,45	68,57	71,30	72,34
centra denních služeb	71,78	72,05	72,37	73,46	74,08	73,88
denní stacionáře	69,95	70,55	72,09	72,09	74,20	75,19
domovy pro osoby se zdrav. postižením	67,07	67,38	68,16	69,11	72,19	73,91
domovy pro seniory	61,47	61,70	63,48	64,44	66,90	68,94
domovy se zvláštním režimem	63,48	63,82	65,19	65,15	67,84	69,22
domy na půl cesty	63,05	58,90	61,05	66,94	65,21	66,65
chráněné bydlení	63,88	63,62	67,64	70,03	72,43	73,80
intervenční centra	75,68	77,46	75,41	79,29	80,20	79,74
kontaktní centra	64,65	64,36	66,12	66,76	68,62	71,93
krizová pomoc	73,72	71,35	76,37	78,17	79,22	79,54
nízkoprahová denní centra	64,17	66,39	69,81	71,34	75,82	77,13
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	71,76	73,35	75,67	77,31	77,82	80,05
noclehárny	63,00	63,95	62,95	69,54	73,65	73,84
odborné sociální poradenství	74,54	74,51	74,94	74,56	76,10	76,83
odlehčovací služby	68,62	68,89	69,60	70,52	74,18	76,05
osobní asistence	84,87	81,82	84,49	83,52	84,67	85,74
pečovatelská služba	72,78	73,37	74,84	76,24	78,59	80,13
podpora samostatného bydlení	80,02	81,02	82,33	83,12	83,32	85,36
průvodcovské a předčitatelské služby	64,42	68,51	71,72	67,44	70,60	72,76
raná péče	69,95	70,74	72,47	73,22	75,42	75,29
služby následné péče	66,76	66,25	70,19	68,24	70,95	73,65
soc. aktiviz. služby pro rodiny s dětmi	75,72	76,62	79,32	79,92	80,09	80,80
soc. aktiviz. služby pro seniory a osoby se zdrav. postižením	66,54	69,13	72,97	75,62	75,02	76,56
sociálně terapeutické dílny	66,56	69,16	71,16	73,79	76,22	77,97
sociální rehabilitace	67,23	68,39	74,45	76,03	76,06	77,15
soc. služby poskytované ve zdrav. zařízeních ústavní péče	64,00	65,99	63,16	64,96	67,52	70,22
telefonická krizová pomoc	74,17	74,59	76,35	77,16	81,28	81,85
terapeutické komunity	63,44	65,07	67,39	67,41	69,97	71,29
terénní programy	69,94	72,31	75,43	77,82	78,27	79,65
tísňová péče	70,96	63,35	70,76	68,39	75,60	74,53
tlumočnické služby	72,49	73,97	74,26	79,56	79,96	81,18
týdenní stacionáře	66,91	68,94	67,96	70,34	72,58	74,81

SHRNUTÍ

Největší podíl na celkových nákladech sociálních služeb mají náklady na mzdy a platy pracovníků, které představují 73 %.

Platy a mzdy pracovníků v přímé péči narostly za posledních 5 let o více jak 50 %, u ostatních pracovníků o 30 %.

Náklady na sociální služby jsou rozdílné a to jednak podle druhu sociální služby, ale i podle kraje, ve kterém je sociální služba poskytována.

Nejvíce nákladnou sociální službou při přepočtu na jednu hodinu péče je pečovatelské služba, ale rozsah péče, kterou zajišťují pečovatelské služby, je výrazně menší než u pobytových služeb (např. domov pro seniory). Celkový objem nákladů na pečovatelskou službu je ale nižší než celkový objem nákladů pobytových služeb sociální péče.

Náklady domova pro osoby se zdravotním postižením se za posledních 5 let zvýšily o 45 %.

Náklady domova pro seniory a domova se zvláštním režimem narostly o 37 %.

Kraje se podílí na financování sociálních služeb velmi nerovnoměrně a to i mezi srovnatelně velkými kraji. Nejvíce se na financování sociálních služeb podílí Hlavní město Praha a nejméně Zlínský kraj. U Hlavního města Prahy je důležité zmínit fakt, že je současně krajem i obcí a má zcela odlišný příjem z rozpočtového financování.

3 Analýza dotace MPSV

Dotace ze státního rozpočtu se poskytovateli sociální služby poskytuje jen na úhradu nezbytně nutných nákladů provozované sociální služby. Dotaci ze státního rozpočtu poskytuje MPSV na základě § 101a zákona o sociálních službách krajům, které pak následně tuto dotaci přerozdělují sociálním službám, které jsou zařazeny do krajské sítě sociálních služeb. Jedná se o sociální služby, které kraj v rámci své samostatné působnosti vybral na základě zjištěné potřeby dle § 95 zákona o sociálních službách. Z dotace na sociální služby, kterou poskytuje MPSV, lze hradit pouze uznatelné náklady¹⁷, kterými jsou primárně osobní náklady, náklady na energie, nájmy, náklady na povinné školení pracovníků v přímé péči apod. **Jelikož proces přerozdělení dotace probíhá v samostatné působnosti krajů, nemůže MPSV, dle současného legislativního prostředí, do tohoto procesu nijak zasahovat.** Dále i vyúčtování dotace od koncových příjemců (sociálních služeb) není zasíláno MPSV, ale krajům, které dotaci poskytly. V níže uvedených výsledcích jsou základní informace o tom, jakou průměrnou výši dotace jednotlivé kraje přidělují.

Ve vybraných pobytových službách (DS, DZR, DOZP) byla v roce 2018 nejvyšší průměrná dotace MPSV na lůžko v domovech pro osoby se zdravotním postižením (28 027 Kč). Naopak, nejnižší průměrná dotace MPSV na lůžko ve vybraných pobytových službách v roce 2018 je v domovech pro seniory (7 622 Kč).

Mezi vybranými pobytovými službami nejvyšší průměrnou dotaci MPSV mezi lety 2014-2018 vykazuje liberecká (11 079 Kč) a královéhradecká (10 120 Kč) síť sociálních služeb. Například průměrná dotace MPSV na lůžko v královéhradecké síti u domovů se zvláštním režimem se za poslední čtyři roky navýšila z 8 376 Kč na 14 859 Kč (o 77 %). Obdobný trend lze vidět například v síti Zlínského kraje, kde nárůst je ze 7 032 Kč na 14 295 Kč (o 75%). V liberecké síti průměrná dotace MPSV na lůžko u domovů pro osoby se zdravotním postižením vzrostla z 16 067 Kč na 28 027 Kč (o 57 %).

Kraje jsou zřizovateli 20 % všech poskytovaných služeb.

Dotaci MPSV lze použít pouze na provozní náklady, nikoliv na investiční náklady, k tomu slouží specifický dotační program ISPROFIN.

Mezi lety 2014 – 2018 došlo k průměrnému navýšení dotace na jedno lůžko napříč celou ČR:

- u domovů pro seniory ze 4 741 Kč na 9 279 Kč (tj. o 96 %),
- u domovů se zvláštním režimem ze 6 263 Kč na 11 760 Kč (tj. o 88 %),
- u domovů pro osoby se zdravotním postižením z 9 510 Kč na 17 466 Kč (tj. o 84 %).

¹⁷ více viz Příloha 5 Uznatelné náklady na dotaci z MPSV.

Opakem a tudíž nejnižší průměrná dotace MPSV na lůžko u těchto pobytových služeb je v Hlavním městě Praze a to i přesto, že pražská síť sociálních služeb je nejnákladnější. Tento rozdíl je z velké části způsoben tím, že Hlavní město Praha je zároveň „kraj“ i „obec“. Tato skutečnost je analyzován v dalších kapitolách. Druhou nejnižší průměrnou dotaci MPSV na lůžko u popisovaných služeb nalezneme v plzeňské síti. Tento jev je do značné míry způsoben tím, že plzeňská síť vykazuje nejnižší průměrnou nákladovost na lůžko.

Důvodem pro rozdílnou výši přidělené dotace v mezikrajovém porovnání mohou být primárně další zdroje sociálních služeb. Například tím, kolik finančních prostředků (vyjma dotace, kterou získává kraj od MPSV) přerozděluje kraj ze svého rozpočtu a jakým způsobem vypočítává příspěvek zřizovatele, který významně ovlivňuje výši průměrné dotace z MPSV.

3.1 Investice do sociálních služeb

Jelikož z dotace MPSV na provoz nelze hradit investiční náklady, má MPSV zřízen i investiční dotační titul Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb (tzv. ISPROFIN). Od roku 2011 do roku 2019 byla celková alokace ve výši 1,8 mld. Kč. K výraznému zvýšení došlo v roce 2015. Naopak v roce 2018 došlo k nereflexování potřeby zvyšování lůžkové kapacity sociálních služeb a zkvalitňování péče a alokace byla nulová. MPSV dlouhodobě upozorňuje Ministerstvo financí, že je potřeba tento dotační titul výrazně navýšit, tak aby bylo možné zajistit rozvoj dalších potřebných sociálních služeb. Například v roce 2017 obdrželo MPSV žádosti o finanční podporu ve výši cca 4 mld. Kč. **Stát tedy přistupuje k investicím do sociálních služeb pouze podle výše vyčleněného objemu finančních prostředků ze strany MF a státního rozpočtu, nikoliv podle reálné potřeby v území, což zdůrazňuje MPSV.**

Tabulka 13 Alokace programu ISPROFIN.

Rok	Alokace programu - Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb
2011	53 837 000 Kč
2012	49 000 000 Kč
2013	42 500 000 Kč
2014	49 000 000 Kč
2015	227 440 000 Kč
2016	524 440 000 Kč
2017	427 440 000 Kč
2018	0 Kč
2019	427 440 000 Kč

Synergicky lze čerpat investiční dotace z fondů EU, které jsou v gesci Ministerstva pro místní rozvoj z Integrovaného operačního programu (IROP). K roku 2019 bylo čerpáno 4,5 mld. Kč na sociální služby a v minulém programovacím období z Integrovaného operačního programu (IOP), byla vyčerpána 1,5 mld. Kč.

3.2 Podíl krajů na provozní dotaci MPSV

Dotace MPSV je určena na krytí běžných provozních nákladů sociálních služeb, které jsou zařazené do sítě sociálních služeb. Z níže uvedené tabulky je vidět, jakým způsobem se na celkových nákladech sociálních služeb zařazených v krajských sítích podílí stát a kraje v roce 2018. Z výsledků je zřetelné, že poměr finančních prostředků jednotlivých krajů na celkových nákladech sítě sociálních služeb je nerovnoměrný. Výjimku tvoří **Hlavní město Praha**, kde podíl kraje je vyšší než podíl státní dotace. Další kraje nedosahují ani poloviny toho, co poskytuje z rozpočtu MPSV. Průměrná výše spolupodílu krajů na celkových nákladech je ve výši 10,88 %, zatímco spolupodíl MPSV činí 36,7 %.¹⁸

Nejnižší podíl spoluúčasti na celkových nákladech sítě sociálních služeb poskytuje ze svého rozpočtu **Zlínský kraj** (ve výši 1,75 %), dále **Plzeňský kraj** (5 %) a necelými 6 % se podílí **Jihočeský a Pardubický kraj**. Jak bylo uvedeno výše, nejvíce se podílí na celkových nákladech **Hlavní město Praha** a to 38,5 %. V **Karlovarském kraji** se dotace MPSV na celkových nákladech podílí necelými 46 %, více jak 43 % pak **ve Zlínském a Olomouckém kraji**. Nejméně se podílí dotace MPSV na celkových nákladech sociálních služeb v **Hlavním městě Praze**, a to 25 %.

Tabulka 14 Podíl MPSV a krajů na celkových nákladech sociálních služeb v roce 2018, Zdroj: MPSV, kraje 2019

Podíl MPSV a krajů na celkových nákladech sociálních služeb 2018						
Kraj	Počet služeb	Celkové náklady	Dotace MPSV	Dotace kraje	% krytí nákladů z dotace MPSV	% krytí nákladů z prostředků kraje
Jihočeský kraj	275	2 611 445 102 Kč	952 750 192 Kč	149 287 524 Kč	36,48%	5,72%
Jihomoravský kraj	396	4 088 872 921 Kč	1 304 652 252 Kč	375 609 000 Kč	31,91%	9,19%
Karlovarský kraj	119	1 045 669 151 Kč	487 031 300 Kč	55 483 264 Kč	46,58%	5,31%
Královéhradecký kraj	248	2 189 112 934 Kč	781 716 804 Kč	223 783 077 Kč	35,71%	10,22%
Liberecký kraj	223	1 399 768 125 Kč	593 038 925 Kč	125 592 055 Kč	42,37%	8,97%
Moravskoslezský kraj	598	4 629 663 559 Kč	1 717 520 944 Kč	202 682 398 Kč	37,10%	4,38%
Olomoucký kraj	247	2 563 248 770 Kč	1 112 978 388 Kč	280 588 506 Kč	43,42%	10,95%
Pardubický kraj	250	2 034 919 922 Kč	762 175 073 Kč	120 610 976 Kč	37,45%	5,93%
Plzeňský kraj	230	1 784 013 919 Kč	694 671 792 Kč	92 476 935 Kč	38,94%	5,18%
Praha	378	4 521 997 706 Kč	1 157 428 626 Kč	1 765 002 900 Kč	25,60%	39,03%
Středočeský kraj	485	4 166 647 500 Kč	1 560 194 840 Kč	357 040 777 Kč	37,44%	8,57%
Ústecký kraj	513	3 605 013 176 Kč	1 382 974 052 Kč	315 131 016 Kč	38,36%	8,74%
Vysočina	235	1 939 222 785 Kč	758 570 331 Kč	128 844 497 Kč	39,12%	6,64%
Zlínský kraj	271	2 316 675 478 Kč	1 010 255 165 Kč	40 548 013 Kč	43,61%	1,75%
Celkem	4624	38 896 271 048 Kč	14 275 958 684 Kč	4 232 680 938 Kč	36,70%	10,88%

¹⁸ Za posledních šest let (2014-2019) od doby přechodu financování sociálních služeb na kraje, došlo ze strany státu k výraznému pozitivnímu vývoji výše alokace ze státního rozpočtu. Celkový podíl ze strany krajů byl sice také dvojnásobně navýšen (z 2,1 mld. Kč v roce 2014 na 4,2 mld. Kč v roce 2018). Nicméně tento trend je způsoben primárně Hlavním městem Prahou, které v letech 2014 – 2018 navýšilo svůj spolupodíl na celkových nákladech o 33 %, Královéhradecký kraj o 20 %. Karlovarský kraj snížil svoji spoluúčast o 51 %, Olomoucký kraj o 29 %, kraj Vysočina o 8 %, Pardubický kraj o 4 % a Ústecký a Jihočeský o 3 %. Z tohoto pohledu tak kraje, vyjma Hlavního města Prahy a Královéhradeckého kraje, svůj spolupodíl na financování celkových nákladů snižují.

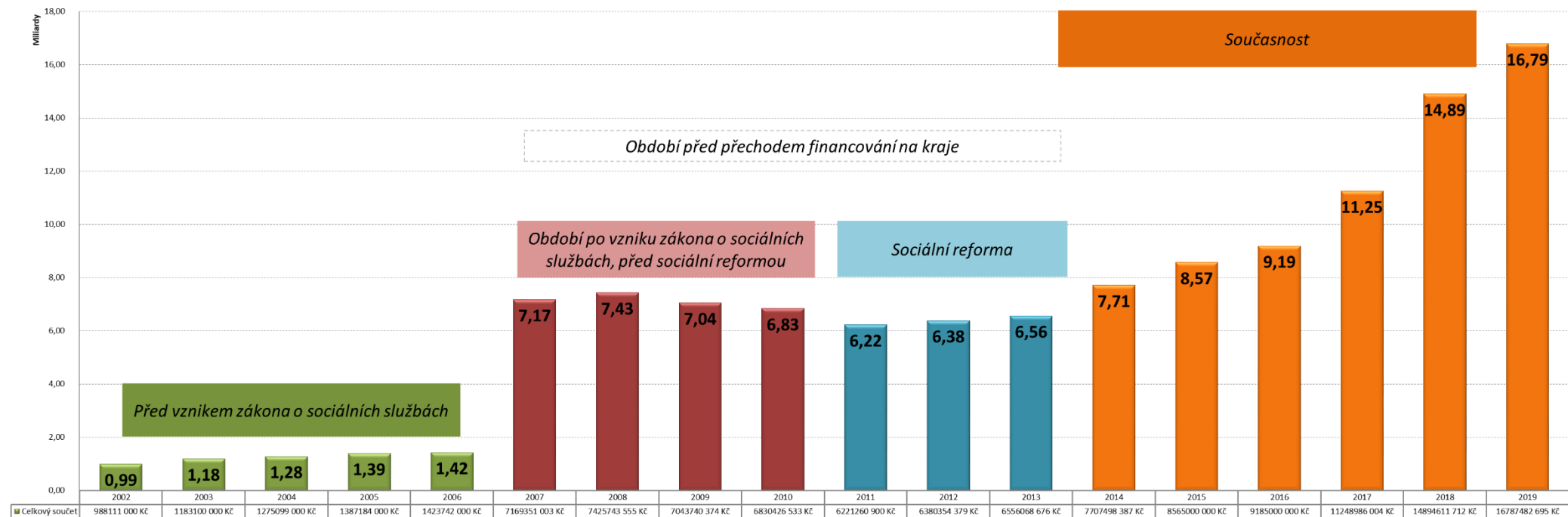
Významnou informaci poskytuje také to, jak se vyvíjela spoluúčast krajů v nominální hodnotě. Níže uvedená tabulka ukazuje nominální hodnotu finančních prostředků z rozpočtu kraje (vyjma dotací z MPSV). **Zatímco některé kraje svou spoluúčast od roku 2014 navyšují např. Hlavní město Praha (o 130 %), Ústecký kraj (o 72 %) nebo kraj Vysočina (o 26 %). Jiné kraje (např. v roce 2014 či 2015) svoji spoluúčast navyšovaly, ale pak nastal zlom, kdy došlo k výraznému snížení. Příkladem může být Karlovarský kraj, který mezi lety 2014 a 2015 svoji spoluúčast navyšoval, ale následně došlo ke snížení (za poslední dva sledované roky snížení o 45 %), podobně na tom byl i Olomoucký kraj (za poslední tři sledované roky snížení o 16 %).**

Tabulka 15 Finanční prostředky z rozpočtu krajů 2014 -2018, zdroj: MPSV, kraje 2019.

Finanční prostředky na soc. služby z rozpočtu krajů					
Kraj	2014	2015	2016	2017	2018
Jihočeský kraj	89 999 989 Kč	105 314 946 Kč	95 142 019 Kč	119 855 896 Kč	149 287 524 Kč
Jihomoravský kraj	168 051 000 Kč	194 023 000 Kč	272 749 000 Kč	305 406 000 Kč	375 609 000 Kč
Karlovarský kraj	154 545 068 Kč	41 717 720 Kč	101 252 400 Kč	88 719 300 Kč	55 483 264 Kč
Královéhradecký kraj	32 370 831 Kč	167 581 601 Kč	173 797 772 Kč	221 207 503 Kč	223 783 077 Kč
Liberecký kraj	92 444 820 Kč	95 457 064 Kč	121 068 181 Kč	119 521 447 Kč	125 592 055 Kč
Moravskoslezský kraj	43 329 647 Kč	132 691 012 Kč	160 964 273 Kč	162 153 485 Kč	202 682 398 Kč
Olomoucký kraj	320 203 427 Kč	334 080 418 Kč	301 365 406 Kč	288 399 163 Kč	280 588 506 Kč
Pardubický kraj	79 568 302 Kč	103 961 455 Kč	106 468 680 Kč	115 505 255 Kč	120 610 976 Kč
Plzeňský kraj	49 047 000 Kč	82 273 700 Kč	82 626 200 Kč	117 745 355 Kč	92 476 935 Kč
Praha	765 810 300 Kč	924 073 700 Kč	1 025 688 200 Kč	1 497 273 200 Kč	1 765 002 900 Kč
Středočeský kraj	182 897 943 Kč	208 533 549 Kč	213 114 595 Kč	250 712 874 Kč	357 040 777 Kč
Ústecký kraj	182 355 000 Kč	203 380 000 Kč	273 760 893 Kč	294 874 144 Kč	315 131 016 Kč
Vysočina	102 079 156 Kč	113 000 699 Kč	121 408 644 Kč	114 829 930 Kč	128 844 497 Kč
Zlínský kraj	14 638 224 Kč	17 257 501 Kč	23 711 158 Kč	30 454 752 Kč	40 548 013 Kč
Celkem	2 277 340 707 Kč	2 723 346 365 Kč	3 073 117 421 Kč	3 726 658 304 Kč	4 232 680 938 Kč

Graf 3 Vývoj dotace 2002 - 2019, zdroj: MPSV, MF 2019

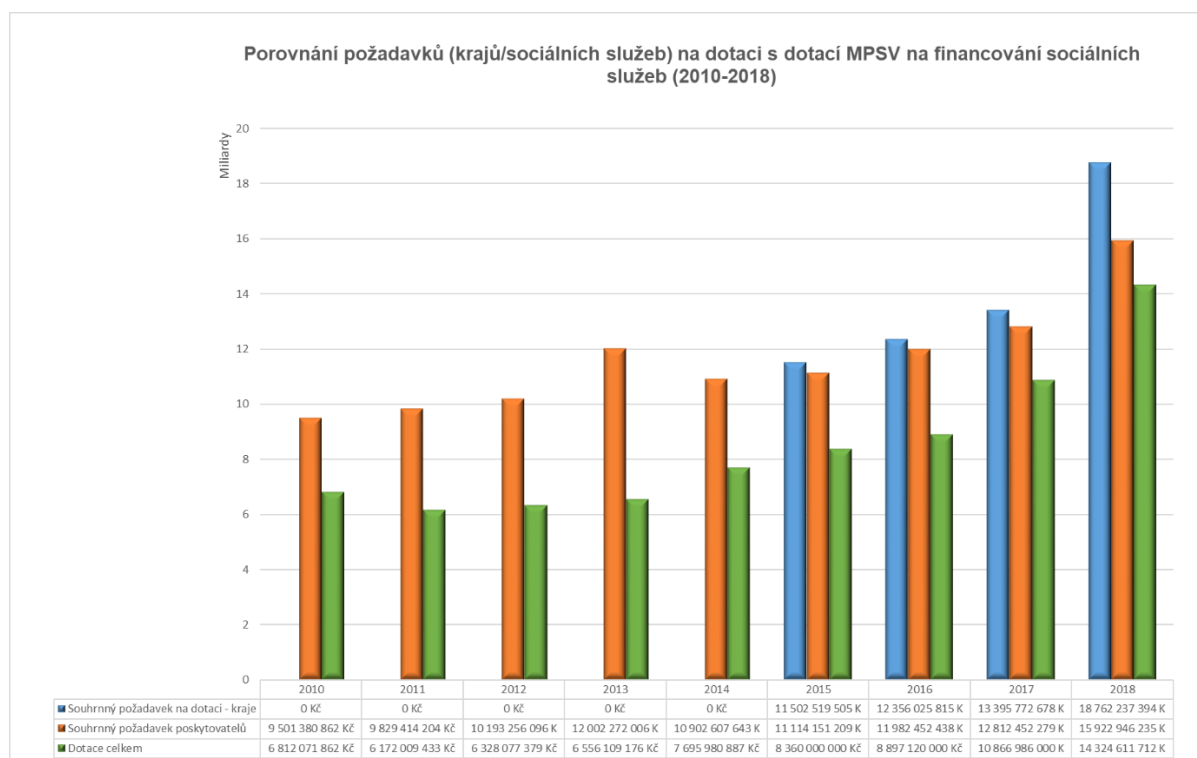
Vývoj celkových dotací MPSV na sociální služby v letech 2002 - 2019

3.3 Rozbor požadavků krajů na dotaci MPSV

Dotační řízení ve stávající podobě zakládá v systému sociálních služeb jisté diskrepance, které se projevují jako třecí plochy mezi jednotlivými aktéry. Konkrétně jde o MPSV jako hlavního donátora a garanta systému, kraje, které řeší dostupnost sociálních služeb (za kterou nesou ze zákona odpovědnost) a poskytovatele sociálních služeb, na které všechny problémy a nesrovnalosti v nastavení systému ve finále dopadají v největší míře.

Graf 4 Vývoj požadavků sociálních služeb, krajů a přidělené dotace MPSV, zdroj: MPSV 2019

V roce 2015 byl požadavek krajů o 388,36 mil. Kč vyšší než požadavek poskytovatelů. Rok 2015 je prvním rokem, kdy kraje realizovaly dotační řízení v samostatné působnosti na základě §101a, zákona o sociálních službách. Meziroční nárůst alokace státního rozpočtu pro krajské služby představoval částku 211,5 mil. Kč.

V roce 2016 byl požadavek krajů o 373,57 mil. Kč vyšší než požadavek poskytovatelů. Meziroční nárůst alokace státního rozpočtu pro krajské služby představoval částku 537,12 mil. Kč.

V roce 2017 byl celkový požadavek krajů o 583,32 mil. Kč vyšší než požadavek poskytovatelů. Rok 2017 je zároveň rokem, kdy byl legislativně ukotven největší nárůst platů a mezd pracovníků v přímé péči v sociálních službách (růst o 23% s účinností od 1. července 2017). Došlo ke dvěma kolům dofinancování krajů: o 1,15 miliardy v červenci 2017 a o 823 miliónů korun v září 2017, čímž došlo k výraznému navýšení alokace státního rozpočtu na sociální služby v krajských programech.

Meziroční nárůst prostředků státního rozpočtu, tj. porovnání základní alokace státního rozpočtu pro sociální služby v roce 2016 s finální alokací roku 2017, činil 4,5 miliardy korun, což je zatím největší meziroční nárůst od přijetí zákona o sociálních službách.

V roce 2018 dochází k extrémnímu nárůstu požadavku krajů. Požadavek krajů je vyšší než požadavek poskytovatelů o 2,83 mld. Kč. Nejvýrazněji navýšily požadavek Hlavní město Praha, Plzeňský kraj, Ústecký kraj a Jihomoravský kraj. V roce 2018 se projevují nedostatky nastavení dotačního řízení. Legislativně krajům nic nebrání podávat extrémně nadhodnocené požadavky. V rámci posuzování krajských žádostí o dotace totiž

MPSV nemůže rozporovat požadavek kraje vzhledem k samostatné působnosti krajů. V zákoně není nikde stanoven způsob kalkulace krajského požadavku a současné podoby krajských střednědobých plánů. Výsledkem je požadavek kraje na nereálné částky, které jsou opřeny o různé vize rozvoje služeb apod.

Při hodnocení krajských žádostí o dotaci je MPSV zákonem zmocněno pouze k posouzení způsobu rozdělení dotace poskytovatelům, který nesmí být v rozporu s podmínkami dotačního řízení stanovenými ministerstvem a metodikou ministerstva pro kraje.

Rok 2018 ilustruje, jak velký problém způsobuje časový posun v dotačním řízení, kdy kraje žádají před tím, než znají požadavek poskytovatelů. Kraje jsou povinny podat žádost v první polovině roku. Nemají jak predikovat možné legislativní změny ovlivňující nákladovost systému, které často nastanou až ve druhé polovině roku. Na tyto změny však již můžou zareagovat někteří poskytovatelé sociálních služeb, protože ti podávají žádosti až v posledním čtvrtletí roku a tím dochází k výraznému zkreslení dat.

Celý dotační systém tak reaguje na legislativně podmíněný růst nákladů s obrovským zpožděním, což vyvolává každoroční bouřlivá jednání o potřebě dofinancování sociálních služeb.

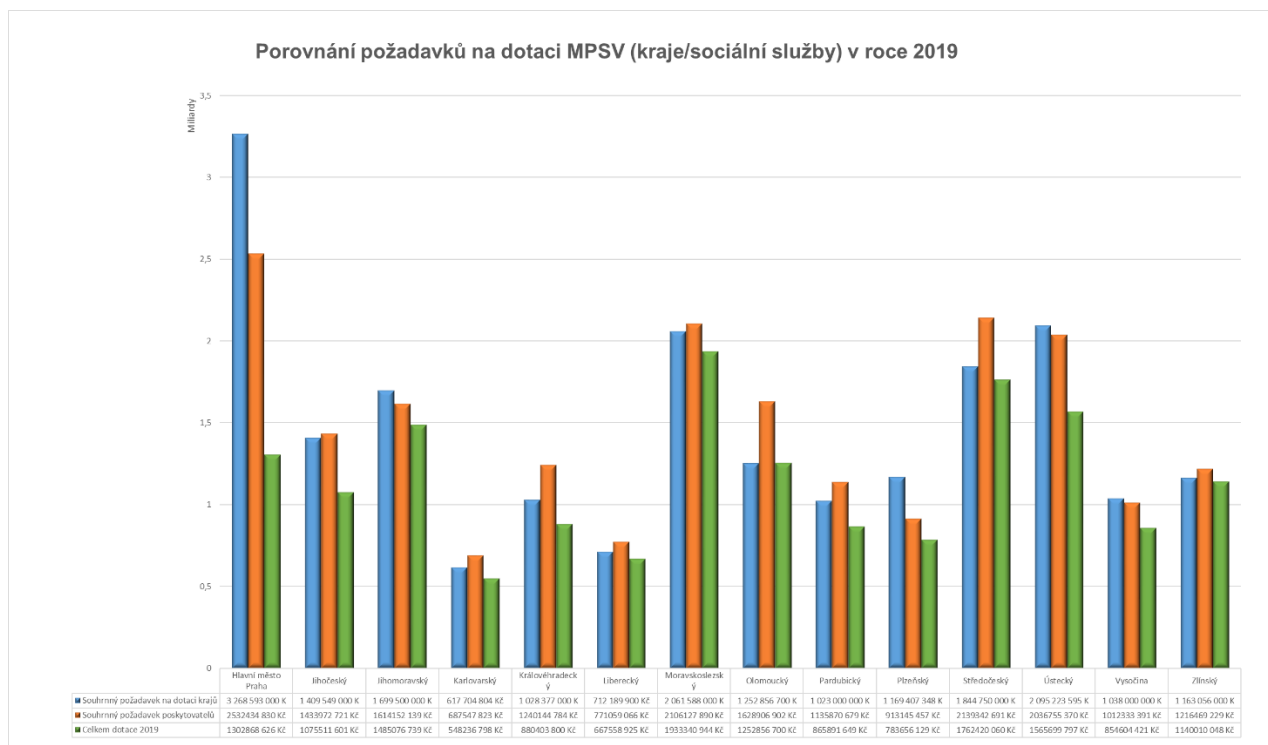
Požadavky krajů po MPSV nejsou navázány na požadavky sociálních služeb a tyto dotační procesy na sebe nenavazují.

Podíly jednotlivých krajů na financování sociálních služeb jsou velmi rozdílné a v posledních letech se kromě dvou krajů snižují. Nejvíce se na nákladech sociálních služeb z krajů podílí Hlavní město Praha.

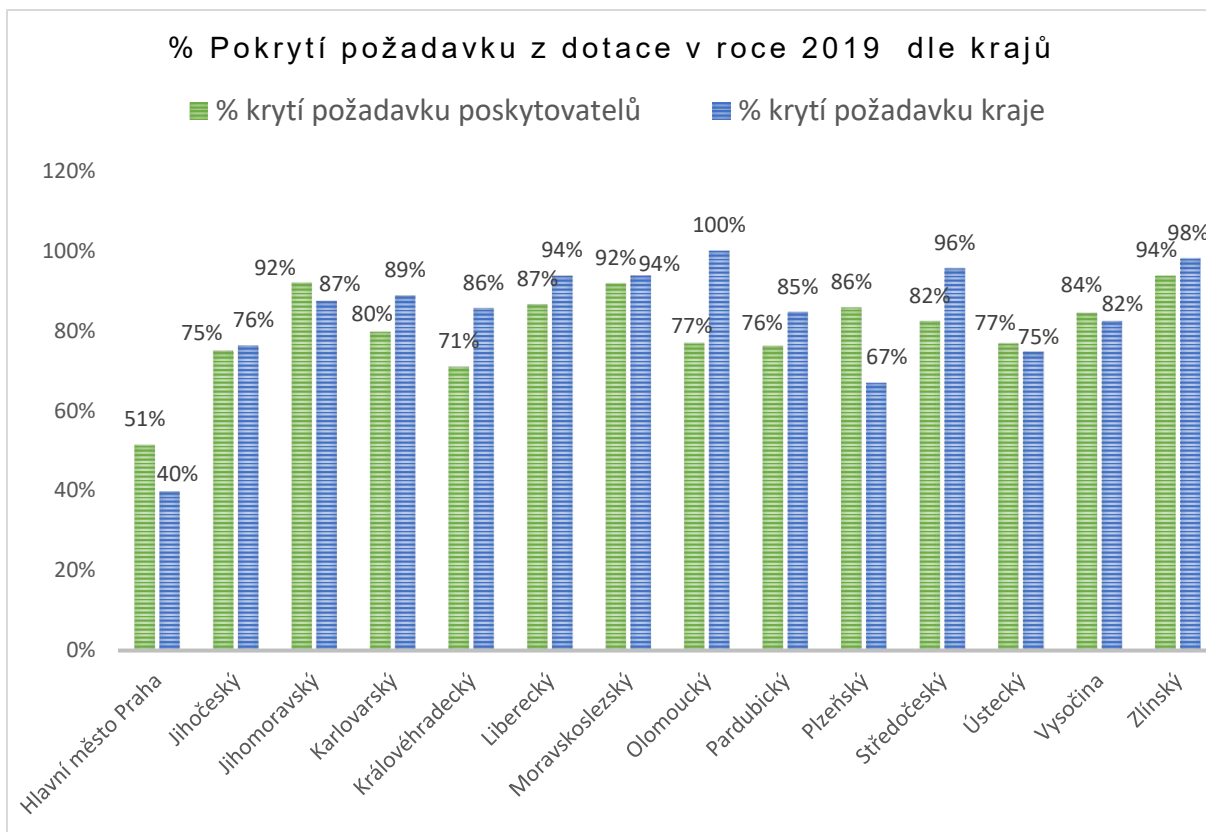
Požadavky krajů na dotaci MPSV jsou odlišné od požadavků poskytovatelů. Kraje neumí přesně odhadnout výši požadavků sociálních služeb. Rozdíl mezi požadavkem krajů a požadavkem poskytovatelů byl v roce 2018 vyšší o cca 3 mld. Kč, než sociální služby reálně potřebovaly.

Současný legislativní stav dotačního řízení je nevyhovující.

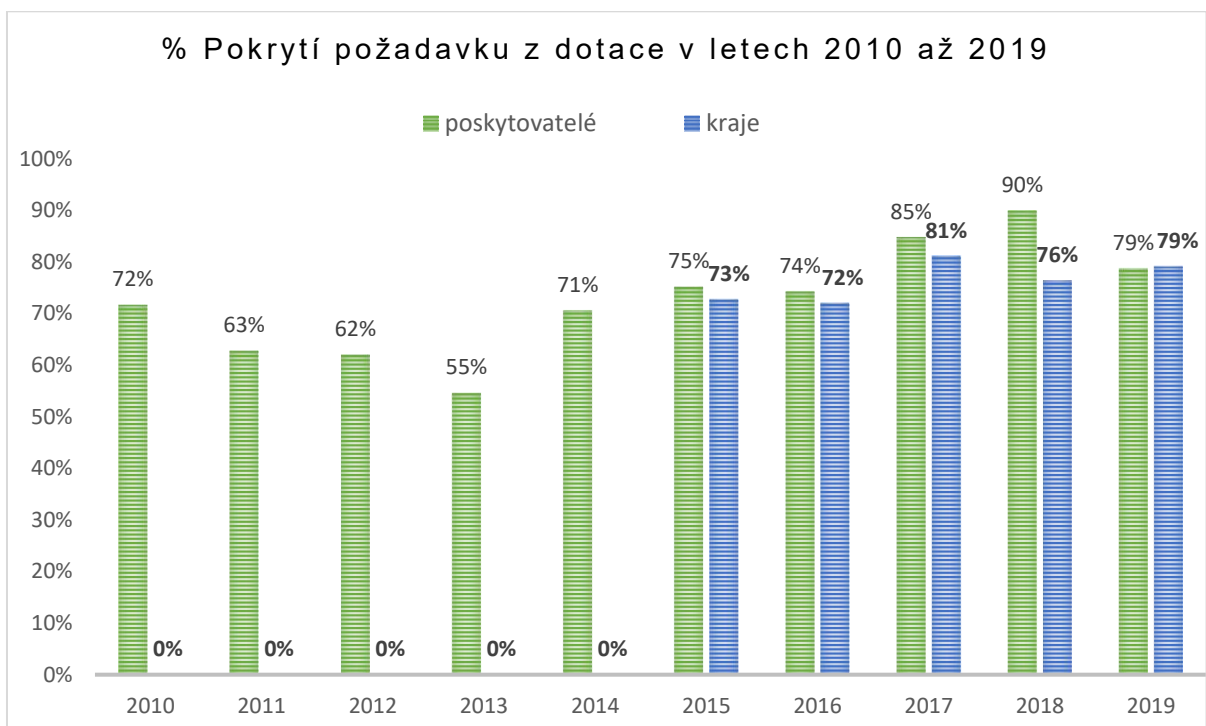
Graf 5 Porovnání požadavků a alokací SR, zdroj: MPSV 2019

Dotace ze státního rozpočtu v letošním roce dostatečně kryje požadavky poskytovatelů sociálních služeb i samotných krajů, a to, aby se předešlo jakékoliv destabilizaci systému. Jak je dále vidět v následujících grafech, tak uspokojení požadavků bylo ze strany státu na úrovni 79 %, tady více než v roce 2015 až 2017. Z tohoto úhlu pohledu nelze hovořit o kolapsu systému sociálních služeb díky alokaci ze státního rozpočtu.

Graf 6 Procentuální pokrytí požadavků (MPSV/kraje), zdroj: MPSV 2019

Graf 7 Procentuální pokrytí požadavků (poskytovatelé/kraj), zdroj: MPSV 2019

Jak je vidět ve výše uvedených grafech sociálním službám při stávající výši alokace státního rozpočtu žádný kolaps nehrozí a situace v oblasti dotačních prostředků již byla v minulosti daleko více alarmující a k žádnému zhroucení systému nedošlo. V roce 2018 byl požadavek sociálních služeb na dotaci pokryt ze 76 % a v roce 2019 o 3 % více. Toto také potvrzuje, že nelze hovořit o kolapsu systému. Nicméně to nemění nic na tom, že u některých konkrétních sociálních služeb mohlo v roce 2019 dojít k meziročnímu propadu některého příjmu, ať už z dotace MPSV, kterou rozdělují kraje, nebo z prostředků zřizovatele (obce či kraje), případně jiných zdrojů.

V současné době po ukončení výzvy dotačního řízení pro kraje, je požadavek krajů na rok 2020 ve výši 24,46 mld. Kč. Opět se tedy jedná o výrazný nárůst požadavku oproti roku 2019 ze strany krajů. Nicméně tento požadavek krajů není podložen žádostmi sociálních služeb, jelikož dotační řízení a proces sběru žádostí ze strany sociálních služeb teprve probíhá. Požadavek krajů je tak spíše indikativní. Současně bez ohledu na alokaci státního rozpočtu bude krajům dle zákona rozdělována částka směrným číslem, které nereflektuje, jak požadavky krajů, tak požadavky sociálních služeb.

Rok 2019 představuje v historické řadě let další extrém související s financováním. Poprvé došlo k tomu, že požadavky poskytovatelů sociálních služeb převýšily požadavky krajů. Souhrnný požadavek poskytovatelů v krajských sítích byl vyšší o 84,46 mil. Kč. Uvedený fakt je dalším důkazem nevhodného nastavení procesu

Požadavek krajů vykázal nejvyšší procento pokrytí dotací v roce 2017 (81,12 %, tj. 13,39 mld. Kč) a v roce 2019 (79,07 %, tj. 20,38 mld. Kč). Nejnižší krytí požadavku krajů dotací bylo v roce 2016 (72,01 %, tj. 12,35 mld. Kč).

Požadavky krajů byly v roce 2019 u většiny krajů pokryty nad 80 %. Olomoucký kraj má pokryt požadavek ze 100 %. Rok 2019 se z hlediska pokrytí požadavků krajů může považovat za nadstandardní.

dotičního řízení z hlediska časového posunu mezi žádostmi krajů a poskytovatelů s ohledem na legislativní změny přijaté před koncem roku. V roce 2019 se také naplno promítlo navýšení platů a mezd za poslední období, kdy pro rok 2019 toto navýšení reflektovala v požadavku naprostá většina poskytovatelů sociálních služeb, také pod vlivem příznivého objemu alokace státního rozpočtu do sociálních služeb v letech 2017 a 2018. Z praxe je známo, že mzdová sféra, která není přímo povinna odměňovat dle nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, reaguje na navýšení platů a mezd se zpožděním.

Když se k tomu připojí efekt časového posun při podávání žádostí, nelze se divit, že požadavek poskytovatelů mezi roky 2018 a 2019 narostl o rekordních téměř 30 %. U sociálních služeb v krajských programech činil nárůst požadavku více než 4,5 miliardy korun, což je zároveň nejvyšší meziroční nárůst požadavku na dotaci od přijetí zákona o sociálních službách. Za sledované období, tj. v letech 2015 až 2019 dochází k permanentnímu nárůstu alokace státního rozpočtu na podporu

poskytování sociálních služeb, přičemž zároveň stoupá i procentuální krytí požadavku dotací a to jak u krajů, tak i u poskytovatelů sociálních služeb.

3.4 Zhodnocení výpadku zdrojů z dotace MPSV pro rok 2019

Celkově bylo v tomto roce v kap. 313-MPSV alokováno celkem 15,7 mld. Kč na financování sociálních služeb.

V rámci této částky bylo ve státním rozpočtu zahrnuto navýšení platů a mezd ve výši 5 %. Nicméně navýšení platů i pro segment sociálních služeb je ve výši 7 %. Dále došlo k navýšení tzv. zvláštních příplatků za směnnost. Tyto položky ve státním rozpočtu nebyly zohledněny.

Státní rozpočet na rok 2019 nezahrnoval navýšení platů o 7 %, ale pouze o 5 % (deficit ve výši cca 380 mil. Kč) a vůbec nepočítal s navýšení zvláštních příplatků za směnnost v celkové výši 638 mil. Kč.

Dne 17. června 2019 rozhodla vláda o dofinancování sociálních služeb ve výši 1 mld. Kč ze státního rozpočtu a tím došlo k pokrytí deficitu na rok 2019.

MPSV následně učinilo analýzu výpadku a došlo k následujícímu vyčíslení.

- 380 mil Kč na dofinancování zbylých 2 % na nárůst platů. Celkově se toto navýšení v sociálních službách týká necelých 55 tis. pracovních úvazků.
- 639 mil. Kč na pokrytí navýšení zvláštních příplatků za směnnost. Celkově se toto navýšení v sociálních službách týká více jak 32 tis. pracovních úvazků.
- 81 mil Kč jako deficit pro optimální dofinancování sociálních služeb s nadregionální či celostátní působností (jedná se primárně o neregionální sociální služby nebo zcela specifické a ojedinělé služby např. služby pro osoby s poruchou autistického spektra apod. Tyto služby tedy nezajišťuje kraj, ale MPSV).

Rozhodnutím vlády ze dne 17. 6. 2019 došlo k dofinancování výpadku zdrojů, které prakticky pokrývalo navýšení platů a zvláštních příplatků. Tím došlo ke stabilizaci celého sektoru.

Tabulka 16 Kalkulace výpadku zdrojů pro rok 2019, zdroj: MPSV 2019

Kraj	Přepočtený počet úvazků	Výpadek platů	Přepočtený počet úvazků - zvláštní příplatky	Výpadek - zvláštní příplatky
Hlavní město Praha	7066,64	48 759 809 Kč	2771,081	53 889 322,50 Kč
Jihočeský	2610,00	18 009 000 Kč	1602	43 135 248,00 Kč
Jihomoravský	6358,16	43 871 304 Kč	4 551,73	65 482 774,50 Kč
Karlovarský	881,00	6 078 900 Kč	881	18 115 110,00 Kč
Královéhradecký	1594,00	10 998 600 Kč	2789	33 815 827,50 Kč
Liberecký	2613,00	18 029 700 Kč	1175	22 812 640,50 Kč
Moravskoslezský	6700,00	46 230 000 Kč	6600	87 797 736,00 Kč
Olomoucký	3298,62	22 760 457 Kč	2830,727	44 683 567,50 Kč
Pardubický	2799,08	19 313 680 Kč	1263,6	35 498 034,00 Kč
Plzeňský	2040,00	14 076 000 Kč	1252	25 250 179,50 Kč
Středočeský	7939,00	54 779 100 Kč	4120	68 006 211,00 Kč
Ústecký	4993,67	34 456 330 Kč	2516,03	63 968 989,50 Kč
Vysočina	3334,00	23 004 600 Kč	1755	33 582 607,50 Kč
Zlínský	2722,29	18 783 780 Kč	1743,73	42 851 113,50 Kč
Součet	54949,46	379 151 260 Kč	35 850,90	638 889 361,50 Kč

SHRNUTÍ

Na nákladech celého systému sociálních služeb se dotace MPSV podílí ve výši 29 % (viz kapitola 1).

Přerozdělování dotace MPSV probíhá v samostatné působnosti, do které MPSV nemůže vstupovat.

Dotace MPSV se na celkových nákladech sociálních služeb podílela v roce 2018 36,7 %.

Prostředky krajů se na celkových nákladech sociálních služeb podílely pouze z 10,8 %

Požadavek krajů je v roce 2019 uspokojen o 3 % více, než v roce 2018.

Nejvyšší podíl krajů na provozní dotaci MPSV má hlavní město Praha, nejnižší Zlínský a Plzeňský kraj.

V nominální hodnotě klesá spoluúčast u Karlovarského, Plzeňského a Olomouckého kraje.

Požadavky krajů na dotaci MPSV zpravidla neodpovídají požadavkům poskytovatelů.

Nemůže se hovořit o finanční krizi v sociálních službách. Nehrozí propouštění ani snižování kapacit.

Vláda ČR v červnu 2019 zajistila dodatečné dofinancování sociálních služeb, které pokrylo navýšení platů/mezd a zvláštních příplatků.

Finanční prostředky na investice jsou i přes veškeré snahy MPSV dlouhodobě podfinancované.

4 Analýza financování sociálních služeb ze strany krajů

Sociální služby jsou v rámci krajů financovány ve třech základních formách. První je dotace, kterou kraj získává od MPSV (dle § 101a zákona o sociálních službách). Finanční prostředky, které kraj získá od MPSV se pak následně stávají rozpočtem krajů a následně dochází k přerozdělení finančních prostředků sociálním službám, které jsou zařazeny do krajské sítě sociálních služeb (viz § 95, písm. h zákona o sociálních službách).

Druhým významným zdrojem je tzv. příspěvek zřizovatele, který kraj jako zřizovatel financuje jím zřízené sociální služby. Tyto příspěvkové organizace krajů, jsou financovány jak z příspěvku zřizovatele, ale také z dotací, které kraj získal od MPSV.

Třetí formou jsou pak dotace či granty, které kraje vypisují nejčastěji pro neziskový sektor. Nestátní neziskový sektor, je tak kromě těchto grantů a dotací z rozpočtu kraje financován z veřejných zdrojů i z dotace, kterou kraj obdržel od MPSV.

Zdrojem pro druhý a třetí způsob financování je příjem krajů z rozpočtového určení daní¹⁹ (dále „RUD“).

Krajům vzrostly příjmy z RUD během let 2013 až 2017 ze 46,72 mld. Kč na 64,43 mld. Kč, tedy o 17,71 mld. Kč (o 37,9 %). Obcím stouply za stejné období daňové příjmy z RUD z 161,7 mld. Kč na 206,3 mld. Kč, tedy o 44,6 mld. Kč (o 27,6 %). Spolufinancování ze strany krajů neodpovídá růstu nákladů na sociální služby, a to i přesto, že kraje navýšily svůj spolupodíl více jak dvojnásobně.

Pokud porovnáme vývoj podílu krajů na dotaci MPSV mezi lety 2014 a 2019, dojdeme k tomu, že reálně podíl krajů klesl o 40 % v porovnání s růstem státní dotace z MPSV.

4.1 Rozbor krajských sítí sociálních služeb 2015 až 2018

Krajské sítě sociálních služeb sestavují kraje, dle povinností vyplývajících ze zákona o sociálních službách. Kraje mají zhodnotit potřebnost sociálních služeb ve spolupráci s klienty sociálních služeb, obcemi a poskytovateli. Na základě vyhodnocení potřebnosti kraje mají určit, kolik je potřeba sociálních služeb včetně kapacit. Na základě transparentního a nediskriminačního procesu mají pak vybrat konkrétního poskytovatele, který bude sociální službu zajišťovat. MPSV do procesu stanovení potřebnosti a výběru poskytovatelů sociálních služeb nemůže dle současného legislativního stavu nijak zasahovat a nijak jej ovlivňovat. Plnou odpovědnost tedy mají kraje v samostatné působnosti v čele s hejtnanem/kou, primátorem/rkou a zastupitelstvem kraje.

¹⁹ viz zákon č. 43/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů.

V následujících tabulkách je uveden rozbor krajských sítí sociálních služeb. Pro rozbor byly vybrány dvě nejnákladnější pobytové služby sociální péče (domov pro seniory a domov se zvláštním režimem) a dále terénní služba sociální péče (pečovatelská služba). V tabulce je vidět porovnání např. s počtem obyvatel v daném kraji v jednotlivých letech, počet přiznaných příspěvků na péči vč. uvedení stupně závislosti. Při hodnocení vycházíme primárně z toho, že osoby v 1. – 2. stupni závislosti mají mít primárně zajištěnou péči v přirozeném prostředí prostřednictvím neformálního pečovatele v kombinaci s terénní případně ambulantní sociální službou. Osoby ve 3. – 4. stupni závislosti již primárně využívají pobytové sociální služby. Dané hledisko samozřejmě nelze uplatnit plošně, nicméně pro vzájemné porovnání, zda kapacity sociálních služeb odpovídají velikosti sítě sociálních služeb v daném kraji, toto postačuje.

Sít sociálních služeb sestavuje kraj v samostatné působnosti. Dle současné legislativy nemůže MPSV do procesu samosprávy nijak zasahovat.

Většina krajů neplánuje kapacity sociálních služeb dle reálné potřeby, kterou lze zpětně ověřit na základě objektivních dat. V některých krajích např. v Ústeckém kraji, lze spatřovat v posledních třech letech trend navyšování kapacit pobytových služeb (domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem) na úkor pečovatelské služby. Dle výkaznictví se v tomto kraji prohlubuje trend, že v pobytových službách jsou osoby bez přiznaného příspěvku na péči či osoby s I. – II. stupněm závislosti, které by mohly zůstat v domácím prostředí. Důvody, proč se tak děje, nejsou MPSV známy, nicméně to může souviset i s neutěšenou bytovou politikou v kraji.

Naopak velmi dobře nastavenou síť má v porovnání s ostatními kraji v tomto segmentu služeb Jihočeský kraj.

Tabulka 17 Počet sociálních služeb v daném kraji v poměru k dalším ukazatelům, v roce 2015, Zdroj: MPSV, ČSÚ 2019

ROK 2015	SK	HMP	MSK	JH K	ÚL K	JČ K	OL K	ZL K	PL K	KH K	PB K	K V	LB K	K	Celkem
Počet obyvatel kraje (ČSÚ, k 1.1.)	1 315 299	1 259 079	1 217 676	1 172 853	823 972	637 300	635 711	585 261	575 123	551 590	516 372	509 895	438 851	299 293	10 538 275
Počet příjemců PnP ve I. a II. stupni závislosti	24 366	20 504	26 534	26 575	20 459	13 419	14 673	13 568	11 875	12 600	12 044	11 149	9 729	5 890	223 385
Počet příjemců PnP ve III. a IV. stupni závislosti ve věku 65+	9 021	6 927	11 890	12 022	6 132	5 944	5 745	6 980	5 368	5 058	5 316	5 529	3 653	2 151	91 736
Domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem	6 117	3 626	6 027	5 412	4 984	3 372	3 151	2 656	2 556	2 547	2 473	2 681	1 322	1 238	46 162
Pečovatelská služba	8 119	6 045	4 612	6 954	2 296	5 378	4 713	2 687	4 535	4 049	3 423	5 612	2 882	1 739	63 044
služby sociální péče celkem	21 153	13 499	14 595	15 625	9 984	10 599	10 570	7 412	8 722	8 668	7 643	10 114	5 526	3 880	147 990
služby sociální prevence	7 028	7 436	8 111	5 440	6 535	3 612	3 666	2 769	3 196	2 401	3 048	2 047	2 394	1 803	59 486
odborné sociální poradenství	1 032	1 487	1 382	713	579	443	302	190	397	270	198	150	553	152	7 848
Celkem všechny služby	29 213	22 422	24 088	21 778	17 098	14 654	14 538	10 371	12 315	11 339	10 889	12 311	8 473	5 835	215 324
% zastoupení služeb péče na celkovém počtu služeb	72,41%	60,20%	60,59%	71,75%	58,39%	72,33%	72,71%	71,47%	70,82%	76,44%	70,19%	82,15%	65,22%	66,50%	68,73%
% zastoupení služeb prevence na celkovém počtu služeb	24,06%	33,16%	33,67%	24,98%	38,22%	24,65%	25,22%	26,70%	25,95%	21,17%	27,99%	16,63%	28,25%	30,90%	27,63%
% zastoupení služeb poradensství na celkovém počtu služeb	3,53%	6,63%	5,74%	3,27%	3,39%	3,02%	2,08%	1,83%	3,22%	2,38%	1,82%	1,22%	6,53%	2,60%	3,64%
% zastoupení pečovatelské služby k příjemcům PnP v I. a II. (potřebnost)	33,32%	29,48%	17,38%	26,17%	11,22%	40,08%	32,12%	19,80%	38,19%	32,13%	28,42%	50,34%	29,62%	29,52%	28,22%
% zastoupení DS+DZR k počtu příjemců PnP ve III. a IV. 65+ (potřebnost)	67,81%	52,35%	50,69%	45,02%	81,28%	56,73%	54,85%	38,05%	47,62%	50,36%	46,52%	48,49%	36,19%	57,55%	52,50%

V roce 2015 se nejčastěji vyskytovaly extrémní hodnoty u sledovaných ukazatelů u Ústeckého kraje a Kraje Vysočina. **Ústecký kraj má v síti nejméně zastoupené služby sociální péče**, zejména výrazně malé zastoupení vykazuje pečovatelská služba. Příznivý je u Ústeckého kraje poměr kapacit domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem k počtu příjemců PnP s vysokým stupněm závislosti ve věku 65+. **Nejvyšších hodnot Ústecký kraj dosahuje také v zastoupení služeb sociální prevence.**

Kraj Vysočina má v tomto roce nejvyšší podíl služeb sociální péče, vysoký podíl pečovatelské služby a nejnižší zastoupení služeb prevence a poradenství. Nejmenší poměr kapacit služeb domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem k počtu příjemců PnP s vysokým stupněm závislosti ve věku 65+ vykazuje Liberecký kraj.

Tabulka 18 Počet sociálních služeb v daném kraji v poměru k dalším ukazatelům, v roce 2016, Zdroj: MPSV, ČSÚ 2019

ROK 2016	SK	HMP	MSK	JH K	ÚL K	JČ K	OL K	ZL K	PL K	KH K	PB K	K V	LB K	K	Celkem
Počet obyvatel kraje (ČSÚ, k 1.1.)	1 326 857	1 267 449	1 213 311	1 175 023	822 850	637 834	634 720	584 676	576 635	561 421	516 149	509 475	439 639	297 804	10 553 843
Počet příjemců PnP ve I. a II. stupni závislosti	24 366	20 504	26 534	26 575	20 459	13 419	14 673	13 568	11 875	12 600	12 044	11 149	9 729	5 890	223 385
Počet příjemců PnP ve III. a IV. stupni závislosti ve věku 65+	9 021	6 927	11 890	12 022	6 132	5 944	5 745	6 980	5 368	5 058	5 316	5 529	3 653	2 151	91 736
Domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem	7 092	4 824	6 993	6 603	6 286	4 132	4 431	4 255	3 487	3 211	3 043	3 243	1 801	1 616	61 017
Pečovatelská služba	8 235	7 054	4 609	7 761	2 048	3 915	3 579	2 977	5 098	4 322	3 847	3 968	3 296	1 869	62 578
služby sociální péče celkem	22 296	14 726	14 458	16 716	9 631	9 497	9 405	8 079	9 306	8 877	7 950	8 389	6 249	4 015	149 594
služby sociální prevence	6 475	6 366	8 029	5 235	6 352	3 826	3 364	2 790	3 867	1 008	1 667	2 355	2 676	1 727	55 737
odborné sociální poradenství	1 458	1 412	1 640	3 078	747	566	298	281	482	395	218	299	636	191	11 701
Celkem všechny služby	30 229	22 504	24 127	25 029	16 730	13 889	13 067	11 150	13 655	10 280	9 635	11 043	9 561	5 933	217 032
% zastoupení služeb péče	73,76%	65,44%	59,92%	66,79%	57,57%	68,38%	71,98%	72,46%	68,15%	86,35%	80,83%	75,97%	65,36%	67,67%	68,93%
% zastoupení služeb prevence	21,42%	28,29%	33,28%	20,92%	37,97%	27,55%	25,74%	25,02%	28,32%	9,81%	16,95%	21,33%	27,99%	29,11%	25,68%
% zastoupení služeb poradenství	4,82%	6,27%	6,80%	12,30%	4,47%	4,08%	2,28%	2,52%	3,53%	3,84%	2,22%	2,71%	6,65%	3,22%	5,39%
% zastoupení pečovatelské služby k příjemcům PnP v I. a II.	33,80%	34,40%	17,37%	29,20%	10,01%	29,18%	24,39%	21,94%	42,93%	34,30%	31,94%	35,59%	33,88%	31,73%	28,01%
% zastoupení DS+DZR k počtu příjemců PnP ve III. a IV. (senioři)	78,62%	69,64%	58,81%	54,92%	102,51%	69,52%	77,13%	60,96%	64,96%	63,48%	57,24%	58,65%	49,30%	75,13%	66,51%

V roce 2016 se vyskytovaly extrémní hodnoty u sledovaných ukazatelů stejně jako v roce 2015 u Ústeckého a Libereckého kraje, a dále pak u Pardubického, Jihomoravského, Plzeňského a Královhradeckého.

Jihomoravský kraj zaznamenal významný nárůst kapacit služeb odborného sociálního poradenství hrazených z dotace MPSV, Plzeňský kraj zvýšil podíl pečovatelské služby, Pardubický kraj vykázal nejmenší podíl služeb prevence a poradenství.

Celkově se od roku 2015 nejvíce navýšil podíl služeb odborného sociálního poradenství, mírně narostl podíl služeb sociální péče a **snížil se podíl služeb sociální prevence**, což může být zapříčiněno vstupem některých služeb do individuálních projektů krajů. **Mezi lety 2015 a 2016 došlo k výraznějšímu nárůstu kapacit v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem.**

V tomto roce také začíná trend v Ústeckém kraji, kdy dochází ke zvýšené nabídce pobytových služeb. Nicméně, zde došlo k přesunu nad horní hranici (o 2,5 %), což znamená, že Ústecký kraj začíná poskytovat pobytové služby osobám, které do těchto služeb nepatří. Současně Ústecký kraj má nejnižší hodnotu pečovatelské služby.

Tabulka 19 Počet sociálních služeb v daném kraji v poměru k dalším ukazatelům, v roce 2017, Zdroj: MPSV, ČSÚ 2019

ROK 2017	SK	HMP	MSK	JH K	ÚL K	JČ K	OL K	ZL K	PL K	KH K	PB K	K V	LB K	K	Celkem
Počet obyvatel kraje (ČSÚ, k 1.1.)	1 338 982	1 290 506	1 209 879	1 178 812	821 377	638 782	633 925	583 698	578 629	550 804	517 067	508 952	440 636	296 749	10 578 820
Počet příjemců PnP ve I. a II. stupni závislosti	24 366	20 504	26 534	26 575	20 459	13 419	14 673	13 568	11 875	12 600	12 044	11 149	9 729	5 890	223 385
Počet příjemců PnP ve III. a IV. stupni závislosti ve věku 65+	9 021	6 927	11 890	12 022	6 132	5 944	5 745	6 980	5 368	5 058	5 316	5 529	3 653	2 151	91 736
Domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem	7 160	4 540	6 916	6 267	6 335	4 024	4 414	4 252	3 446	3 155	3 239	3 241	1 800	1 688	60 477
Pečovatelská služba	8 140	7 333	4 473	7 330	1 926	6 042	3 380	2 727	4 870	4 410	3 540	4 019	3 321	2 333	63 844
služby sociální péče celkem	19 887	15 198	14 174	15 620	9 673	11 564	9 107	7 715	9 022	8 967	7 923	8 580	6 261	4 471	148 162
služby sociální prevence	3 834	5 195	6 557	4 159	6 322	3 309	2 115	2 035	3 056	974	2 433	1 709	2 590	835	45 123
odborné sociální poradenství	1 050	909	1 646	738	830	584	251	254	434	357	198	267	628	226	8 372
Celkem všechny služby	24 771	21 302	22 377	20 517	16 825	15 457	11 473	10 004	12 512	10 298	10 554	10 556	9 479	5 532	201 657
% zastoupení služeb péče	80,28%	71,35%	63,34%	76,13%	57,49%	74,81%	79,38%	77,12%	72,11%	87,08%	75,07%	81,28%	66,05%	80,82%	73,47%
% zastoupení služeb prevence	15,48%	24,39%	29,30%	20,27%	37,58%	21,41%	18,43%	20,34%	24,42%	9,46%	23,05%	16,19%	27,32%	15,09%	22,38%
% zastoupení služeb poradenství	4,24%	4,27%	7,36%	3,60%	4,93%	3,78%	2,19%	2,54%	3,47%	3,47%	1,88%	2,53%	6,63%	4,09%	4,15%
% zastoupení pečovatelské služby k příjemcům PnP v I. a II.	33,41%	35,76%	16,86%	27,58%	9,41%	45,03%	23,04%	20,10%	41,01%	35,00%	29,39%	36,05%	34,14%	39,61%	28,58%
% zastoupení DS+DZR k počtu příjemců PnP ve III.a IV. (senioři)	79,37%	65,54%	58,17%	52,13%	103,31%	67,70%	76,83%	60,92%	64,20%	62,38%	60,93%	58,62%	49,27%	78,48%	65,93%

V roce 2017 je situace v Ústeckém a Libereckém kraji stejná jako v předchozích letech. Jihočeský kraj navýšil podíl pečovatelské služby. Kraj Vysočina navýšil podíl služeb sociální péče a v Královhradeckém kraji došlo k výraznému snížení podílu služeb sociální prevence hrazených z dotace, s velkou pravděpodobností kvůli vstupu služeb do individuálního projektu. Nejmenší podíl služeb odborného sociálního poradenství vykazuje Pardubický kraj, nejvyšší podíl těchto služeb má v roce 2017 Moravskoslezský kraj.

Dále je vidět zřetelný trend Ústeckého kraje, který navyšuje pobytové sociální služby na úkor terénních služeb.

Tabulka 20 Počet sociálních služeb v daném kraji v poměru k dalším ukazatelům, v roce 2018, Zdroj: MPSV, ČSÚ 2019

ROK 2018	SK	HMP	MSK	JH K	ÚL K	JČ K	OL K	ZL K	PL K	KH K	PB K	K V	LB K	K	Celkem
Počet obyvatel kraje (ČSÚ, k 1.1.)	1 352 795	1 294 513	1 205 886	1 183 207	821 080	640 196	633 178	583 056	580 816	551 089	518 337	508 916	441 300	295 686	10 610 055
Počet příjemců PnP ve I. a II. stupni závislosti	24 366	20 504	26 534	26 575	20 459	13 419	14 673	13 568	11 875	12 600	12 044	11 149	9 729	5 890	223 385
Počet příjemců PnP ve III. a IV. stupni závislosti ve věku 65+	9 021	6 927	11 890	12 022	6 132	5 944	5 745	6 980	5 368	5 058	5 316	5 529	3 653	2 151	91 736
Domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem	7 193	4 850	6 769	6 506	6 406	4 115	4 424	4 248	3 481	3 121	3 186	3 233	1 827	1 549	60 908
Pečovatelská služba	8 201	7 073	4 430	7 235	1 848	5 939	3 436	2 698	4 993	4 252	3 624	4 073	2 991	2 375	63 168
služby sociální péče celkem	20 332	14 898	13 701	15 777	9 666	11 624	9 190	7 747	9 214	8 755	7 902	8 804	5 938	4 374	147 922
služby sociální prevence	3 426	5 394	5 996	3 506	5 791	1 869	2 044	1 974	3 402	2 103	2 312	1 490	2 726	1 153	43 186
odborné sociální poradenství	966	972	1 571	721	779	547	274	250	478	393	200	307	622	315	8 395
Celkem všechny služby	24 724	21 264	21 268	20 004	16 236	14 040	11 508	9 971	13 094	11 251	10 414	10 601	9 286	5 842	199 503
% zastoupení služeb péče	82,24%	70,06%	64,42%	78,87%	59,53%	82,79%	79,86%	77,70%	70,37%	77,82%	75,88%	83,05%	63,95%	74,87%	74,15%
% zastoupení služeb prevence	13,86%	25,37%	28,19%	17,53%	35,67%	13,31%	17,76%	19,80%	25,98%	18,69%	22,20%	14,06%	29,36%	19,74%	21,65%
% zastoupení služeb poradenství	3,91%	4,57%	7,39%	3,60%	4,80%	3,90%	2,38%	2,51%	3,65%	3,49%	1,92%	2,90%	6,70%	5,39%	4,21%
% zastoupení pečovatelské služby k příjemcům PnP v I. a II.	33,66%	34,50%	16,70%	27,22%	9,03%	44,26%	23,42%	19,89%	42,05%	33,75%	30,09%	36,53%	30,74%	40,32%	28,28%
% zastoupení DS+DZR k počtu příjemců PnP ve III.a IV. (senioři)	79,74%	70,02%	56,93%	54,12%	104,47%	69,23%	77,01%	60,86%	64,85%	61,70%	59,93%	58,47%	50,01%	72,01%	66,39%

V roce 2018 jsou extrémní hodnoty podílů zastoupení sledovaných služeb víceméně stejné jako v roce 2017. Od roku 2016 již k nárůstu kapacit v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem nedochází. Pečovatelská služba celkově v letech 2015 až 2018 vykazuje stabilní kapacitu s malými výkyvy. **Kapacity sociálních služeb ve sledovaném období v podstatě nerostou.** Meziroční výkyvy jsou dány zejména vstupem služeb do individuálních projektů (což se projeví meziročním poklesem kapacit, na které kraje žádají dotaci). Obecně krajské sítě sociálních služeb hrazené z dotace nevykazují v letech 2015 až 2018 nárůst kapacit.

4.2 Prognóza dalšího vývoje

MPSV dlouhodobě problematiku stárnutí obyvatelstva a demografické změny mapuje, ať už v oblasti koncepce rodinné politiky, tak v oblasti koncepce stárnutí obyvatelstva. **Od roku 1990 se střední délka života při narození prodloužila o šest a půl (ženy) až osm a půl let (muži).**²⁰ Stárnutí populace je charakteristickým rysem demografického vývoje nejen v ČR, ale i v dalších zemích EU. Projevuje se růstem podílu i počtu lidí ve věku 65 let a starších a je nevyhnutelným důsledkem toho, že se méně lidí rodí a stále více se jich dožívá vyššího věku. V roce 2015 žilo v ČR 1,9 milionu obyvatel ve věku 65 let a vyšším, což představuje 18 % z celkového počtu. V současné době jsou v ČR **2 miliony seniorů nad 65 let věku** (tedy přibližně pětina), **z toho 877 tisíc mužů a 1,2 milionu žen.**²¹ **V roce 2025 to bude 2,34 milionu obyvatel, tedy 22,3 % všech obyvatel. V roce 2030 to bude již 2,4 milionu obyvatel, blíží se ke čtvrtině, a v roce 2050 dokonce 3 miliony,** což bude téměř 30 % ze všech osob žijících v ČR (střední varianta demografické prognózy ČSÚ z roku 2018). Současně se do roku 2050 ztrojnásobí **počet osob 85letých a starších** na téměř **0,5 milionu,** tedy na téměř 2,5 násobek aktuálního stavu, což bude představovat přibližně 5 % populace.²²

²⁰ Veřejná databáze, Naděje dožití a pravděpodobnost úmrtí 2018. ČSÚ [online]. [cit. 2019-06-27]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=DEMD002&filtr=G%7EF_M%7EF_Z%7EF_R%7EF_P%7E_S%7E_U%7E301_null_&skupId=1289&z=T&f=TABULKA&katalog=30845&pvo=DEMD002&c=v3~8__RP2018.

²¹ ČSÚ. *Věkové složení obyvatelstva - 2018*. Praha: Český statistický úřad, 2019. [cit. 2019-05-20] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vekove-slozeni-obyvatelstva-g598foxrzn>

²² ČSÚ. *Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2018 [cit. 2018-12-02]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-do-roku-2100-n-fu4s64b8h4>

Z podnětů z terénu (od krajů, obcí, poskytovatelů, ale i samotných klientů) plyne, že české sociální služby byly a jsou jak v investicích, tak i v hrazení běžných provozních nákladů dlouhodobě a výrazně podfinancovány. **Z tohoto důvodu MPSV** na základě prognostických metod při využití mnoha různých faktorů, ukazatelů a proměnných (demografické složení obyvatelstva, počet nezaměstnaných, počet příjemců PnP apod.) **vytvořilo**

modelaci tzv. optimální sítě sociálních služeb, která vyjadřuje potřebný nárůst kapacit sociálních služeb, jež by pokryly nyní neuspokojenou poptávku po sociálních službách. V následující tabulce je uvedena prognóza potřebnosti sociálních služeb na nejbližších 10 let.

U stanovení cílového stavu ve výhledu pěti a deseti let se vycházelo z materiálů Českého statistického úřadu, dále statistických ročenek MPSV a dat z IT systémů MPSV, z aktuálních strategických plánů MPSV v oblasti sociálního začleňování, sociálních služeb, rodinné a seniorské politiky a sociálně právní ochrany dětí. Vycházelo se také ze strategických dokumentů Ministerstva zdravotnictví ČR, Úřadu Vlády aj. **Na základě objektivních kritérií** jako je demografický vývoj obyvatelstva, počty, struktura příjemců příspěvku na péči, nezaměstnanost, vývoj v oblasti závislostí aj., je výsledkem potřebnost pro roky 2025 a 2030, přičemž se vycházelo z reálné kapacity v roce 2019.

MPSV vytvořilo model optimální sítě na základě objektivních kritérií. Z výsledku modelace jednoznačně vyšlo, že současné kapacity všech sociálních služeb nepokrývají veškeré potřeby obyvatelstva ČR.

U služeb sociální prevence se zvedá potřebná kapacita v roce 2025 o 33 % a v roce 2030 o 41 % od stavu v roce 2019 a u služeb sociální péče se zvedá potřebná kapacita v roce 2025 o 36 % a v roce 2030 o 56 %.

Tabulka 21 Prognóza kapacit sociálních služeb do roku 2030, (výchozí data: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, březen 2019)

Druhy sociálních služeb	2019			2025 (prognóza)	2030 (prognóza)
	Počet služeb	Celková Kapacita	Aktuální potřeba	Potřeba kapacity	Potřeba kapacity
Služby sociálního poradenství					
Odborné sociální poradenství	534	11786	12257	13554	13012
Služby sociální péče					
osobní asistence	222	6623	8351	9604	10121
pečovatelská služba	710	58986	66210	74090	84945
tísňová péče	17	6630	7000	7378	7735
průvodcovské a předčitatelské služby	16	298	350	354	357
podpora samostatného bydlení	55	531	859	944	987
odlehčovací služby	307	2850	5350	5511	5671
centra denních služeb	80	1585	1640	1902	2165
denní stacionáře	263	4920	5332	6345	7358
týdenní stacionáře	49	761	866	1126	1299
domovy pro osoby se zdravotním postižením	203	11498	12179	14615	17050
domovy pro seniory	532	36059	47242	52864	60705
domovy se zvláštním režimem	350	20034	24878	31470	36819
chráněné bydlení	212	3586	5010	5786	6313
sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	116	1651	1858	1700	1700
Součet služeb sociální péče	3132	156012	187125	213689	243225
Služby sociální prevence					
raná péče	48	2471	2872	3245	3331
telefonická krizová pomoc	36	9307	11549	12111	12357
tluumočnické služby	27	2499	3402	4119	4119
azylové domy	215	6781	12252	14252	16252
domy na půl cesty	34	360	410	410	410
kontaktní centra	61	1734	2213	2600	2600
krizová pomoc	44	1386	2256	2346	2424
intervenční centra	18	266	266	500	500
nízkoprahová denní centra	65	1912	1912	2199	2390
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	252	11371	11371	12680	13255
Noclehárny	77	352	586	879	1172
služby následné péče	44	1174	1446	2000	2000
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	256	7442	10000	15000	15000
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	143	20032	20157	21265	22313
sociálně terapeutické dílny	159	3030	3030	3211	3394
terapeutické komunity	15	249	249	289	289
terénní programy	220	10049	10690	13363	15463
sociální rehabilitace	295	9157	9157	9300	9400
Součet služeb sociální prevence	2009	89572	103818	119769	126669
Celkový součet	5141	257370	303200	347012	382906

SHRNUTÍ

Kraje v **samostatné působnosti** mají zajistit potřeby svých občanů formou sestavení krajské sítě sociálních služeb.

Kraje nepokrývají potřeby svých občanů, například Ústecký kraj více preferuje rozvoj pobytových služeb sociální péče, na úkor pečovatelské služby, a to i přesto, že potřebnost pečovatelské služby je v kraji výrazně vyšší než u pobytových služeb.

Krajské sítě v letech 2015 – 2019 obecně nevykazují nárůst kapacit.

České sociální služby byly a jsou jak v investicích, tak i v hrazení běžných provozních nákladů dlouhodobě a výrazně podfinancovány.

Současné kapacity sociálních služeb nepokrývají v plném rozsahu veškeré potřeby, které jsou na územích krajů sledovány, a které jsou také indikovány statistickými daty a prognostickými metodami.

V horizontu nejbližších 10 let lze očekávat výrazný nárůst potřebnosti zejména u služeb sociální péče, kdy kapacita těchto služeb by měla stoupnout proti současné kapacitě o 36 % do roku 2025 a o 56 % do roku 2030.

5 Analýza financování sociálních služeb ze strany obcí

Obce se podílejí na financování sociálních služeb dvěma základními zdroji. Jedním je **příspěvek zřizovatele pro sociální služby**, který je určen pro služby zřizované samotnými obcemi. Druhým zdrojem jsou **dotace a granty**, které jsou primárně poskytovány nestátním neziskovým organizacím. Z níže uvedené tabulky je vidět **nárůst celkových finančních zdrojů z obcí**. Tento nárůst je patrný u všech obcí v daném kraji. Níže uvedená data jsou agregována tak, že daný kraj představuje součet spoluúčasti za všechny municipality v daném kraji.

Tabulka 21 Finanční zdroje obcí na sociální služby. Zdroj: MPSV.

Obce v daném kraji	2015	2016	2017	2018
Hlavní město Praha	440 314 775 Kč	477 878 629 Kč	537 317 034 Kč	634 502 602 Kč
Jihočeský	107 187 883 Kč	110 860 619 Kč	123 507 819 Kč	127 600 563 Kč
Jihomoravský	442 869 245 Kč	518 842 178 Kč	481 291 450 Kč	556 776 017 Kč
Karlovarský	23 848 055 Kč	25 095 717 Kč	43 336 224 Kč	46 340 417 Kč
Královéhradecký	112 802 248 Kč	113 181 774 Kč	123 019 053 Kč	150 948 904 Kč
Liberecký	92 862 415 Kč	92 371 154 Kč	105 166 943 Kč	125 306 175 Kč
Moravskoslezský	554 243 665 Kč	550 244 433 Kč	586 709 418 Kč	629 916 319 Kč
Olomoucký	78 862 947 Kč	72 382 704 Kč	72 743 370 Kč	75 673 959 Kč
Pardubický	115 228 663 Kč	112 594 129 Kč	135 266 160 Kč	145 092 453 Kč
Plzeňský	89 829 115 Kč	84 650 534 Kč	85 075 047 Kč	114 258 887 Kč
Středočeský	155 136 451 Kč	158 115 689 Kč	177 931 269 Kč	183 117 145 Kč
Ústecký	221 910 842 Kč	193 366 230 Kč	203 179 340 Kč	208 799 460 Kč
Vysočina	113 155 824 Kč	114 481 624 Kč	124 582 165 Kč	138 638 166 Kč
Zlínský	78 136 725 Kč	71 438 987 Kč	67 985 861 Kč	81 118 871 Kč
Celkový součet	2 626 388 853 Kč	2 695 504 401 Kč	2 867 111 153 Kč	3 218 089 938 Kč

Příklad dobré praxe můžeme spatřovat v **Moravskoslezském kraji**. Pravidla tvorby sítě motivují obce podílet se více na nákladech sociálních služeb. Tento kraj, jako správce sítě, totiž nastavil minimální finanční spoluúčast na zajištění každé jednotlivé sociální služby. Tímto přístupem si obce Moravskoslezského kraje stojí na vyšší úrovni spoluúčasti. Z dat mimo jiné vyplývá, že podíl municipalit se nezvyšuje, ale v celkovém objemu patří obce Moravskoslezského kraje k nadprůměrným.

Zlínský kraj v roce 2018 ze svého rozpočtu poskytl 12 mil. Kč na zajištění provozu sociálních služeb ve svém kraji. Zatímco obce ze svých rozpočtů uvolnily přes 81 mil. Kč, Kraj jako správce sítě se na nákladech sociálních služeb téměř nepodílí.

U většiny obcí dochází k mírnému nárůstu spolufinancování obcí sociálních služeb. K nejvyššímu nárůstu dochází mezi městskými částmi Hlavního města Prahy a obcemi v Moravskoslezském kraji. Ke snížení naopak dochází mezi obcemi v Ústeckém kraji. Obce v Olomouckém kraji stagnují, ale v porovnání s rokem 2015 dochází k mírnému snížení.

Zajímavý je také vývoj v **Karlovarském kraji**. Obce v roce 2015 a 2016 poskytly ze svých rozpočtů přibližně totožnou částku (23 mil. Kč, resp, 24 mil. Kč). V roce 2017 došlo k téměř dvojnásobnému nárůstu na 43 mil. Kč. V roce 2018 se takto skokový nárůst již neopakoval a částka stagnuje na 46 mil. Kč.

Municipality v **Olomouckém kraji** se podílejí na nákladech krajské sítě ve výši 75 mil. Kč (rok 2018). V jediném kraji nastala situace, kdy podíl samospráv klesl, když v roce 2015 činil 78 mil. Kč a v roce 2017 byl již jen 73 mil. Kč.

SHRNUTÍ

Obce se v rámci financování sociálních služeb podílí jen 8 % na celkových nákladech sociálních služeb. Jejich spolupodíl na financování pouze mírně roste, a to i přes to, že výnos z rozpočtového určení daní narůstá mnohem více.

Nárůst celkových zdrojů od obcí je pomalý a nekopíruje nákladovost sociálních služeb.

Kraje nejednotně žádají obce o spolufinancování sociálních služeb.

6 Popis hlavních problémových oblastí financování sociálních služeb a návrhů na změny ze strany MPSV

Analýza jasně potvrdila, že **jednotlivé složky** jakými je uživatel (klient sociální služby), stát, kraje a obce **se podílí na financování sociálních služeb rozdílně** a v čase i místě velmi diferenciovaně.

Kraje, které rozhodují o výši dotaci v samostatné působnosti, přidělují dotace v rámci daného kraje a stejného druhu sociální služby velmi rozdílně. Stejně tak i průměrné náklady na jednu jednotku jsou v daném kraji a stejném druhu sociální služby velmi rozdílné, což výrazně ovlivňuje materiálně-technickou či personální kvalitu sociální služby.

Posloupnost dotačního systému, jak jej upravuje současný zákon o sociálních službách, je nevyhovující a je potřeba jej změnit tak, aby nároky na státní rozpočet byly ze strany krajů a sociálních služeb jasně identifikované a podložené.

Krajské sítě sociálních služeb nejsou dostatečné, zajištění dostupnosti a pokrytí skutečné potřeby sociálních služeb je mezikrajově na různé úrovni.

Současný systém financování sociálních služeb je potřeba upravit tak, aby poskytovatelům sociálních služeb zajistil **větší stabilitu, aby mohl lépe odolávat politickým tlakům**, se kterými jsme se setkali například v roce 2011-2012, dále aby všem účastníkům **zajistil stejná práva a povinnosti**, ale také aby **zvýšil kontrolu**. Současně je nutné systém **připravit na sociální, ale i demografické výzvy**, které budou mít největší dopad v roce 2030 a následně pak v roce 2050.

Základním kamenem celého systému financování je **plánování sociálních služeb**. Proto bude nutné navrhnout sjednocení procesu plánování a současně nastavení jednotných práv poskytovatelů v případě, že nebudou ze strany kraje zařazeny do krajské sítě sociálních služeb.

Dále bude nutné sjednotit **výpočet dotace ze strany krajů**. MPSV proto připraví návrh jednotného výpočtu nákladů na lůžko (v případě pobytových sociálních služeb) a na úvazek (v případě terénních a ambulantních sociálních služeb). Dále pro tento výpočet bude nastaven jednotný výpočet tzv. optimálního personálního nákladu, jelikož náklady na mzdy a platy jsou největší položkou dotací.

Neméně důležitou změnou je **zavedení mandatorního výdaje**, který bude mít primárně za účel zajistit dlouhodobou stabilitu a snížení rizika politického vlivu. Mandatorní výdaj bude primárně navázán na jednotný výpočet nákladů na jednotky (lůžka, úvazky) a tím bude zajištěna transparentnost a předvídatelnost systému.

Dalším směrem nutných změn je **zrušení jednoletého dotačního cyklu a zavedení tříletého cyklu**. Díky tomu se zvýší stabilita poskytovatelů sociálních služeb, sníží se problémy se zajištěním financování na počátku roku a umožní se střednědobě plánovat rozvoj sociální služby.

Novým prvkem dále bude **zavedení povinné spoluúčasti samosprávných celků**. Jak bylo uvedeno v této analýze, je spoluúčast krajů a obcí napříč celou republikou značně rozdílná. Pokud stát přijme mandatorní výdaj, je nutné, aby samosprávné celky zajistily svůj spolupodíl ze zákona a povinně v určité minimální výši.

Pro zajištění větší kontroly ze strany státního rozpočtu bude nutné zajistit **zřízení jednotného výkaznického systému**, který bude on-line sledovat nejen personální zajištění služby, aktuální vytíženost (kapacitu), ale i poptávku po sociálních službách a počet odmítnutých žadatelů, případně délku procesu než konkrétní žadatel získá sociální službu.

Pro zajištění dlouhodobého plánování ze strany státu (ale i krajů), bude MPSV ve spolupráci s kraji vytvářet **tzv. optimální síť sociálních služeb**, která bude postavena na objektivních kritériích. Cílem této sítě není jen stanovení dlouhodobějšího (až na 10 let) plánu potřebných kapacit a druhů sociálních služeb, ale i vytvoření základny pro případné korekce, kdyby kraj žádal o větší finanční prostředky než by byly upraveny v optimální síti.

SHRNUTÍ

Současný systém financování sociálních služeb umožňuje, že samosprávy se na financování sociálních služeb nepodílí stejnou měrou.

Financování sociálních služeb a jeho alokace ze státního rozpočtu primárně závisí na politické dohodě a neodráží reálné potřeby občanů ČR.

Kraje vypočítávají výši dotace velmi diferenciovaně.

Výše finančních prostředků z dotace MPSV, kterou má kraj k dispozici, je pevně daná procentuálním podílem kraje na celkové alokaci státního rozpočtu pro oblast sociálních služeb – tzv. směrným číslem, což má vliv na výši dotace pro kapacitní jednotky sociálních služeb v daném kraji.

Směrné číslo neodpovídá potřebám občanů v daném kraji. Směrné číslo bylo stanoveno jako přechodné období při přesunu kompetencí z úrovně MPSV na kraje. Toto období již skončilo.

Pro sjednocení výpočtu dotace je potřeba legislativně upravit personální standard sociálních služeb, jelikož personální náklady představují 73 % celkových nákladů.

Kraje sestavují síť sociálních služeb velmi různorodě, proto je potřeba legislativně upravit i tento proces.

Jednoroční financování neposkytuje stabilitu potřebnou pro rozvoj a správu sociálních služeb.

Přílohy

Příloha č. 1 Příjmy z Evropské unie

Tabulka 22 Finanční prostředky (mimo IP krajů) v soutěžních výzvách PO2 - KPSVL, ITI, IPRÚ, zdroj: MPSV 2019

Kraj	2016	2017	2018	2019 - předpoklad
Ústecký kraj	19 343 961 Kč	54 217 900 Kč	67 795 225 Kč	66 506 221 Kč
Jihočeský kraj	- Kč	2 137 280 Kč	2 263 349 Kč	2 878 901 Kč
Jihomoravský kraj	- Kč	- Kč	38 233 183 Kč	50 459 089 Kč
Karlovarský kraj	- Kč	6 826 136 Kč	8 142 216 Kč	8 943 684 Kč
Liberecký kraj	138 838 Kč	741 446 Kč	8 093 451 Kč	9 410 929 Kč
Moravskoslezský kraj	3 387 105 Kč	15 780 244 Kč	20 340 759 Kč	18 230 870 Kč
Olomoucký kraj	- Kč	3 407 000 Kč	3 655 432 Kč	4 095 670 Kč
Plzeňský kraj	- Kč	1 074 508 Kč	1 970 635 Kč	874 023 Kč
Středočeský kraj	3 796 286 Kč	17 983 770 Kč	19 806 070 Kč	16 390 692 Kč
kraj Vysočina	- Kč	- Kč	1 744 739 Kč	4 950 774 Kč
Zlínský kraj	- Kč	- Kč	1 640 326 Kč	5 303 614 Kč
Celkem	26 666 190 Kč	102 168 284 Kč	173 685 385 Kč	188 044 467 Kč

Tabulka 23 Finanční prostředky (mimo IP krajů) ve výzvě CLLD, zdroj: MPSV 2019

Kraj	2017	2018	2019 - předpoklad
Ústecký kraj	- Kč	438 838 Kč	3 980 825 Kč
Jihočeský kraj	- Kč	6 661 435 Kč	5 526 922 Kč
Jihomoravský kraj	203 478 Kč	2 516 500 Kč	7 921 810 Kč
Karlovarský kraj	385 957 Kč	1 382 567 Kč	2 498 825 Kč
Moravskoslezský kraj	41 851 Kč	1 711 229 Kč	2 209 219 Kč
Olomoucký kraj	- Kč	601 055 Kč	1 306 500 Kč
Plzeňský kraj	1 249 015 Kč	1 147 240 Kč	1 117 240 Kč
Středočeský kraj	- Kč	244 334 Kč	633 000 Kč
Zlínský kraj	- Kč	- Kč	1 001 273 Kč
kraj Vysočina	- Kč	1 514 216 Kč	2 442 346 Kč
Královehradecký kraj	364 801 Kč	2 513 739 Kč	3 065 743 Kč
Pardubický kraj	158 543 Kč	3 007 589 Kč	2 427 869 Kč
Celkem	2 403 645 Kč	21 738 742 Kč	34 131 572 Kč

Tabulka 24 Finanční prostředky na transformaci sociálních služeb, zdroj: MPSV, 2019

Kraj	2016	2017	2018	2019 - předpoklad
Moravskoslezský kraj	154 184 Kč	794 823 Kč	3 807 733 Kč	4 487 909 Kč
Plzeňský kraj	- Kč	- Kč	2 657 625 Kč	3 180 125 Kč
kraj Vysočina	807 765 Kč	1 979 122 Kč	3 461 073 Kč	3 143 390 Kč
Zlínský kraj	978 686 Kč	2 858 256 Kč	2 745 669 Kč	2 583 427 Kč
Pardubický kraj	- Kč	- Kč	486 248 Kč	2 965 186 Kč
Celkem	1 940 635 Kč	5 632 201 Kč	13 158 348 Kč	16 360 037 Kč

Operační program zaměstnanost (OPZ), ale i Integrovaný operační program (IROP) mj. podporuje tzv. proces transformace sociálních služeb. Jedná se o dlouhodobý proces, který byl podporován i v předchozích operačních obdobích, kdy dochází k postupnému opouštění ústavních zařízení (zejm. domovů pro osoby se zdravotním postižením) a jejich transformace do komunitních sociálních služeb (zejm. chráněné bydlení), které podporují maximální osamostatnění a začlenění osob se zdravotním a mentálním postižením do společnosti. Výše uvedená tabulka ukazuje vývoj čerpání finančních prostředků z OPZ na tento proces. Podrobnější informace o tomto procesu lze nalézt na stránkách MPSV (viz <http://www.trass.cz/>).

Tabulka 25 Aktuální stav využití dílčí alokace na tzv. individuální projekty služeb sociální prevence

Kraj	Dílčí alokace v Kč	Projekty v Kč	z toho podíl ze státního rozpočtu	% přidělení dílčí alokace na projekty	Zbývající dílčí alokace
Jihočeský	509 806 770	509 764 789	50 976 479	100%	41 981
Jihomoravský	759 650 000	689 650 000	68 965 000	91%	70 000 000
Karlovarský	364 028 445	362 453 749	36 245 375	100%	1 574 696
Královéhradecký	578 843 610	578 794 055	57 879 406	100%	49 555
Liberecký	269 100 000	239 012 984	23 901 298	89%	30 087 016
Moravskoslezský	1 006 350 000	1 005 888 020	100 588 802	100%	461 980
Olomoucký	633 904 780	577 625 858	57 762 586	91%	56 278 922
Pardubický	615 910 730	409 143 666	40 914 367	66%	206 767 064
Plzeňský	371 729 446	315 900 000	31 590 000	85%	55 829 446
Praha	696 000 000	680 778 199	306 350 190	98%	15 221 801
Středočeský	1 042 031 641	1 041 658 986	104 165 899	100%	372 655
Ústecký	842 270 000	841 652 582	84 165 258	100%	617 418
Vysočina	500 696 313	384 116 425	38 411 643	77%	116 579 888
Zlínský	594 598 265	565 184 541	56 518 454	95%	29 413 724
Celkem	8 784 920 000	8 201 623 854	1 058 434 755	93%	583 296 146

Příloha č. 2 Rozbor nákladovosti sociálních služeb

Tabulka 26 Vývoj průměrné měsíční výše nákladů na lůžko (v Kč) v pobytových zařízeních sociálních služeb v jednotlivých krajích v letech 2013 – 2018, Zdroj: MPSV 2019

kraj	Druh služby	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018
Hl. město Praha	DOZP	37 388	37 994	43 525	43 657	53 221	60 586
	DS	27 365	28 929	29 743	32 731	37 365	41 475
	DZR	29 259	29 408	31 746	33 398	39 827	43 208
	AZYL	9 658	9 886	9 806	9 769	n/a	n/a
	§52	48 309	35 317	28 300	25 651	30 009	45 472
	CHB	21 402	22 397	24 352	24 691	28 559	34 254
	NOC	5 188	5 069	5 994	5 102	5 606	6 771
Středočeský	DOZP	28 751	31 395	33 197	35 375	38 148	44 202
	DS	22 246	22 544	22 988	24 945	28 007	32 716
	DZR	29 781	27 891	29 908	31 236	35 130	40 684
	AZYL	7 224	7 401	7 700	6 516	n/a	n/a
	§52	31 395	0	0	0	0	0
	CHB	16 810	19 527	5 183	5 120	5 867	5 694
	NOC	7 655	6 622	5 949	5 830	7 180	6 854
Jihočeský	DOZP	28 798	29 494	32 481	34 229	38 489	45 060
	DS	24 600	25 756	27 069	28 575	32 396	36 788
	DZR	31 349	31 479	33 808	36 918	40 777	46 733
	AZYL	7 106	n/a	7 371	7 148	7 549	n/a
	§52	21 435	28 186	24 258	24 637	26 940	29 394
	CHB	20 889	27 893	19 570	24 335	29 801	32 565
	NOC	4 811	6 488	7 039	6 531	8 067	11 285
Plzeňský	DOZP	23 488	24 305	26 571	26 236	27 854	31 294
	DS	21 159	23 046	24 048	22 758	25 382	28 963
	DZR	25 828	23 976	24 341	24 547	26 516	31 055
	AZYL	7 994	7 936	7 263	7 646	8 346	10 238
	§52	20 308	15 190	17 678	16 662	21 377	20 122
	CHB	14 169	19 367	16 968	16 230	19 521	24 004
	NOC	6 477	7 466	6 889	6 763	7 848	7 832
Karlovarský	DOZP	27 866	30 804	32 377	35 104	40 606	46 120
	DS	22 282	22 859	22 815	23 461	26 608	32 376
	DZR	26 212	26 881	29 992	30 242	33 568	39 402
	AZYL	10 529	10 845	13 282	10 304		
	§52	13 298	15 052	27 784	33 156	24 035	22 653
	CHB	24 397	25 407	23 185	24 113	26 675	31 045
	NOC	6 317	6 274	5 833	6 511	7 341	8 780
Ústecký	DOZP	30 319	32 159	33 698	34 259	37 578	43 361
	DS	19 826	21 266	21 901	22 131	24 852	28 011
	DZR	25 291	26 618	26 780	28 817	31 792	36 844
	AZYL	8 584	7 804	7 954	8 145	9 578	10 805
	§52	25 011	0	0	0	0	0

	CHB	19 042	25 269	20 233	21 431	23 409	26 982
	NOC	7 663	7 389	7 385	7 814	9 033	10 324
Liberecký	DOZP	37 685	38 641	41 619	42 495	47 029	53 998
	DS	25 453	26 499	27 212	27 437	29 627	33 456
	DZR	29 936	31 998	30 920	30 321	34 366	38 929
	AZYL	9 283	7 532	9 710	9 402	9 288	10 504
	§52	12 687	0	0	0	0	0
	CHB	18 252	20 256	17 138	18 695	19 519	22 150
	NOC	3 614	2 984	3 664	4 115	3 698	4 135
Královéhradecký	DOZP	29 648	31 797	33 769	35 233	39 405	44 823
	DS	23 696	24 541	26 324	27 840	31 735	35 198
	DZR	32 521	35 534	36 098	34 231	38 326	42 466
	AZYL	15 885	12 020	10 679	n/a	n/a	15 159
	§52	30 452	29 179	30 898	36 672	41 611	n/a
	CHB	25 728	21 893	30 881	29 154	29 151	36 864
	NOC	5 768	6 228	6 646	6 813	7 931	7 952
Pardubický	DOZP	29 644	30 959	34 395	37 915	42 132	48 151
	DS	22 341	22 858	23 916	25 338	27 691	31 765
	DZR	25 450	29 422	27 804	31 572	36 508	40 556
	AZYL		n/a	10 870	n/a	13 375	13 155
	§52	18 975	21 819	22 231	28 045	36 403	40 920
	CHB	10 022	9 052	18 014	21 194	23 547	26 791
	NOC	4 360	4 084	4 572	5 472	6 203	7 396
Vysočina	DOZP	28 894	30 807	30 686	32 378	35 189	40 477
	DS	23 510	23 585	24 308	24 991	27 523	31 035
	DZR	27 122	26 825	29 415	30 820	33 433	37 948
	AZYL	n/a	n/a	10 260	9 492	n/a	n/a
	§52	21 819	23 910	22 184	27 156	30 624	35 035
	CHB	17 892	22 241	23 375	24 027	27 485	31 891
	NOC	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Jihomoravský	DOZP	28 619	30 461	30 943	33 032	37 158	43 075
	DS	24 110	25 302	25 791	28 128	32 119	34 607
	DZR	27 527	26 626	28 512	30 505	34 196	39 604
	AZYL	12 009	11 813	8 597	8 750	11 943	13 028
	§52	17 309	31 906	31 439	30 908	24 445	38 161
	CHB	18 837	18 485	19 074	23 601	26 995	33 551
	NOC	4 849	4 788	4 595	4 607	5 758	6 953
Olomoucký	DOZP	27 653	28 164	30 301	31 006	33 710	38 318
	DS	23 423	23 758	25 369	25 916	28 447	31 981
	DZR	29 663	31 209	30 700	33 616	37 063	40 881
	AZYL	11 305	14 295	9 918	8 838	13 692	21 952
	§52	20 555	18 718	22 248	23 919	24 808	28 324
	CHB	10 603	11 586	11 974	13 266	15 207	18 121
	NOC	6 190	6 364	6 277	6 482	7 440	8 033
Zlínský	DOZP	24 421	25 387	27 346	30 258	34 870	40 315

	DS	20 376	20 809	21 386	24 103	26 268	30 291
	DZR	25 634	26 251	27 311	29 341	33 671	36 725
	AZYL	9 001	9 233	9 628	9 672	10 714	12 203
	§52	37 071	46 372	40 473	41 478	47 098	49 958
	CHB	14 913	16 239	17 271	25 577	28 201	31 734
	NOC	4 886	5 122	5 620	6 310	7 500	8 906
Moravskoslezský	DOZP	30 281	35 090	34 710	39 981	44 214	52 681
	DS	24 046	24 900	25 776	26 891	30 036	33 460
	DZR	26 991	29 640	29 368	30 817	34 662	38 022
	AZYL	9 042	n/a	9 347	9 510	10 495	11 957
	CHB	18 149	20 077	20 301	20 682	23 976	27 679
	§52	26 261	16 100	28 740	29 566	31 030	34 565
	NOC	478	6 356	6 413	6 367	7 289	7 950

Tabulka 27 Vývoj průměrné měsíční výše nákladů na lůžko (v Kč) v domovech pro seniory v jednotlivých krajích podle zřizovatele zařízení v letech 2013 – 2018, Zdroj: MPSV 2019

kraj	zřizovatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Hl. město Praha	a.s.	20 605	29 200	26 678	30 852	28 074	37 397	
	církevní organizace	34 512	36 265	
	církev a náboženské společnosti	.	.	47 355	38 992	44 362	51 925	
	občanské sdružení	.	.	27 534	26 000	27 347	32 925	
	o.p.s.	34 771	30 766	55 447	.	.	.	
	přísp. org. kraje	.	30 853	32 747	34 996	41 284	45 959	
	přísp. org. obce	29 883	34 306	33 475	39 018	44 176	47 519	
	sdružení (svaz, spolek, klub)	24 529	28 977	
	s.r.o.	25 321	25 021	24 798	24 397	29 758	31 337	
	spolek	40 757	
Středočeský	ústav	.	.	.	61 989	40 664	48 242	
	církevní organizace	23 973	27 279	
	církev a náboženské společnosti	.	.	26 634	34 984	31 045	33 495	
	občanské sdružení	.	.	28 769	26 988	28 683	.	
	obec	.	.	27 470	30 832	31 250	32 934	
	obec (obecní úřad)	26 423	27 446	
	o.p.s.	33 911	28 126	35 862	37 797	39 347	47 921	
	přísp. org. kraje	.	24 424	25 435	26 963	30 173	35 230	
	přísp. org. obce	23 593	24 838	24 300	26 012	30 223	34 309	
	sdružení (svaz, spolek, klub)	31 090	34 837	
Jihočeský	s.r.o.	21 556	21 711	21 648	28 257	33 442	37 619	
	spolek	40 757	
	ústav	35 649	
	a.s.	24 887	27 797	27 117	28 035	33 177	36 069	
	církevní organizace	30 246	30 942	
	církev a náboženské společnosti	.	.	32 066	33 659	39 605	44 245	
	o.p.s.	23 279	33 661	35 712	41 265	43 740	53 191	
	přísp. org. kraje	.	27 073	28 912	30 716	34 808	39 662	
	přísp. org. obce	25 752	26 321	27 080	28 425	31 600	35 985	
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	45 743	
Plzeňský	s.r.o.	.	26 117	39 546	36 480	43 732	48 202	
	církevní organizace	28 157	29 293	
	církev a náboženské společnosti	.	.	29 327	27 457	32 449	35 729	
	občanské sdružení	.	.	29 724	.	.	.	
	o.p.s.	.	30 926	29 792	28 539	28 938	32 720	
	přísp. org. kraje	.	23 559	25 063	24 263	25 881	29 207	
	přísp. org. obce	22 236	23 220	25 100	22 486	26 026	31 180	
	sdružení (svaz, spolek, klub)	25 947	31 129	
	s.r.o.	20 789	17 713	16 634	22 756	22 931	27 109	
	ústav	.	.	.	31 404	37 565	35 554	
Karlovarský	církevní organizace	21 476	18 955	
	církev a náboženské společnosti	.	.	16 568	20 571	16 832	28 563	
	fyz. osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	.	.	20 473	.	.	.	
	fyz. osoba podnikající dle ŽZ nezapsaná v OR	19 783	21 107	
	o.p.s.	22 569	21 548	21 716	23 909	26 344	29 378	
	přísp. org. kraje	.	27 180	28 671	30 013	34 310	41 581	
	přísp. org. obce	24 886	24 123	23 547	24 782	27 151	31 763	
	s.r.o.	25 951	23 200	24 526	23 298	27 663	31 075	
	Ústecký	církevní organizace	22 993	24 137
		církev a náboženské společnosti	.	.	24 722	24 764	27 205	33 074
fyz. osoba podnikající dle živnostenského zákona		.	.	.	53 819	54 388	.	

	nezapsaná v obchodním rejstříku						
	o.p.s.	.	21 093	.	.	19 731	23 714
	org. jednotka sdružení	20 115	22 549
	pobočný spolek	.	.	25 127	32 577	37 666	43 307
	přísp. org. kraje	.	31 726	30 936	31 302	34 465	40 771
	přísp. org. obce	23 461	22 412	22 269	23 437	26 368	29 384
	s.r.o.	20 500	22 419	21 469	21 244	24 738	31 626
Liberecký	a.s.	39 052
	církevní organizace	23 277	24 537
	církev a náboženské společnosti	.	.	26 068	27 275	29 876	33 675
	o.p.s.	19 951	19 658	22 279	18 432	19 962	20 524
	přísp. org. kraje	27 265	30 958	31 681	33 353	36 799	41 571
	přísp. org. obce	28 927	28 334	28 609	29 934	33 181	37 254
	spolek	.	.	.	20 853	.	.
	ústav	24 371	46 453
Královéhradecký	a.s.	12 768
	církevní organizace	31 824	39 005
	církev a náboženské společnosti	.	.	41 942	37 438	42 351	43 058
	občanské sdružení	.	.	85 461	.	.	.
	přísp. org. kraje	.	28 295	29 532	31 258	35 777	40 002
	přísp. org. obce	26 329	26 155	26 227	27 459	30 083	33 670
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	84 586	83 485
Pardubický	a.s.	19 676	21 735
	dobrovolný svazek obcí	.	.	22 517	24 562	26 361	30 870
	občanské sdružení	.	.	20 257	.	.	.
	o.p.s.	25 752	30 402	32 940	34 722	37 652	43 382
	přísp. org. kraje	29 906	29 843	32 849	36 756	41 342	47 060
	přísp. org. obce	23 583	23 441	23 860	25 724	28 875	33 158
	sdružení (svaz, spolek, klub)	20 540	20 365
	s.r.o.	31 797	30 878	31 903	32 999	39 034	41 230
	spolek	.	.	.	21 370	23 323	26 185
	svazek obcí	20 787	21 862
Vysočina	církevní organizace	24 769	24 919
	církev a náboženské společnosti	.	.	25 445	26 017	27 900	32 196
	občanské sdružení	.	.	85 461	.	.	.
	o.p.s.	36 838	34 474	34 687	34 121	36 191	39 812
	přísp. org. kraje	.	27 149	26 526	28 050	30 931	35 177
	přísp. org. obce	24 684	23 409	24 761	25 722	28 275	32 166
	sdružení (svaz, spolek, klub)	84 586
	s.r.o.	25 113	25 439	25 496	27 563	30 113	33 577
Jihomoravský	a.s.	20 732	25 720	26 250	27 367	39 020	38 369
	církevní organizace	30 046	30 500
	církev a náboženské společnosti	.	.	30 446	32 280	33 623	37 979
	občanské sdružení	.	.	24 844	22 907	.	.
	obec	.	.	23 840	24 286	26 894	30 771
	obec (obecní úřad)	24 627	20 311
	o.p.s.	27 466	24 461	26 154	30 102	31 988	35 806
	přísp. org. kraje	.	26 766	28 268	29 942	33 829	39 679
	přísp. org. obce	26 422	26 908	27 683	30 206	33 921	37 799
	sdružení (svaz, spolek, klub)	22 366	25 456
	spolek	.	.	23 813	33 323	32 957	31 099
	ústav	.	.	.	25 898	35 985	29 622
Olomoucký	církevní organizace	21 834	22 306
	církev a náboženské společnosti	.	.	24 053	24 925	29 075	31 165
	občanské sdružení	.	.	17 758	19 461	.	.
	o.p.s.	.	18 825	23 948	28 046	30 503	32 668
	přísp. org. kraje	.	26 623	28 519	29 340	32 066	36 290
	přísp. org. obce	25 660	24 310	24 913	26 130	28 502	32 342
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	15 265	17 705
	s.r.o.	21 501	33 260	25 249	27 447	28 575	28 089

	spolek	22 270	23 054
Zlínský	církevní organizace	25 164	26 689
	církev a náboženské společnosti	.	.	28 752	29 629	33 218	38 445
	občanské sdružení	.	.	29 933	29 598	.	.
	o.p.s.	22 238	23 685	24 571	27 530	31 786	37 183
	přísp. org. kraje	20 629	21 687	22 334	25 401	28 599	32 020
	přísp. org. obce	22 576	23 505	25 051	27 236	29 916	36 423
	sdružení (svaz, spolek, klub)	28 879	28 413
	spolek	.	.	.	32 151	35 308	37 229
	ústav	.	.	31 349	34 392	35 005	35 081
	zapsaný ústav	.	30 373
Moravskoslezský	a.s.	24 167
	církevní organizace	23 864	25 062
	církev a náboženské společnosti	.	.	25 072	26 558	29 935	33 927
	fyz. osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	.	.	20 144	27 445	28 227	.
	fyz. osoba podnikající dle ŽZ nezapsaná v OR	24 880	25 367
	občanské sdružení	.	.	37 914	23 049	.	.
	obec	.	.	19 326	20 444	26 995	28 516
	obec (obecní úřad)	20 354	21 585
	o.p.s.	24 630	25 688	21 673	27 096	30 278	30 535
	přísp. org. kraje	26 401	29 433	29 669	33 516	37 022	42 422
	přísp. org. obce	25 978	26 995	28 121	29 098	32 401	36 663
	sdružení (svaz, spolek, klub)	23 213	29 180
	s.r.o.	23 438	22 602	22 065	25 495	27 908	29 451
	spolek	.	.	29 057	23 926	31 451	37 328

Tabulka 28 Vývoj průměrné měsíční výše nákladů pečovatelské služby v relaci na maximální denní kapacitu (V Kč) v jednotlivých krajích podle zřizovatele zařízení v letech 2013 – 2018, Zdroj: MPSV 2019

kraj	zřizovatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hl. město Praha	Aktivová společnost	8 608	25 176	22 569	25 048	12 562	15 076
	Cirkevní organizace	20 725	19 898
	Cirkve a náboženské společnosti	.	.	24 861	24 297	22 939	27 820
	Občanské sdružení	.	.	16 080	15 106	30 581	23 701
	Obec	.	.	3 075	3 501	4 015	4 183
	Obec (obecní úřad)	2 793	3 000
	Obecně prospěšná společnost	78 252	33 960	23 525	20 584	23 822	25 398
	Organizační jednotka sdružení	18 060	174 862
	Organizační složka státu	1 745	2 548	3 203	3 261	3 436	3 820
	PO - O	5 327	5 030	4 798	4 482	4 854	5 682
	pobočný spolek	.	.	49 606	57 988	76 485	49 401
	Příspěvková organizace	936 013	972 354
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	11 371	11 126
	Spolek	.	16 055	18 167	28 115	14 143	22 966
	Střední škola
	Školská právnická osoba	.	.	.	24 878	25 320	26 707
	Ústav	.	.	21 597	26 076	21 541	25 082
	Zájmové sdružení	6 723	6 891	3 357	.	.	.
	Středočeský	Cirkevní organizace	9 674	10 814	.	.	.
Cirkve a náboženské společnosti		.	.	10 104	11 614	11 374	13 906
Občanské sdružení		.	.	7 559	14 984	37 173	.
Obec		.	.	3 290	3 122	2 892	3 415
Obec (obecní úřad)		2 933	3 193
Obecně prospěšná společnost		14 173	12 915	14 706	16 995	18 340	21 611
Organizační jednotka občanského sdružení		.	.	4 399	2 703	.	.
Organizační jednotka sdružení		4 485	5 714
PO - K		.	2 424	2 846	2 820	2 268	2 653
PO - O		2 561	2 537	2 858	3 135	3 856	4 325
pobočný spolek		3 192	5 118
Příspěvková organizace		564 575	2 226 403
Rozpočtová organizace		.	.	3 287	4 458	4 862	5 357
Sdružení (svaz, spolek, klub)		7 509	6 330
Společnost s ručením omezeným		14 555	16 288	13 860	14 240	47 703	45 730
Spolek		.	15 659	19 860	17 683	17 902	32 051
Ústav		.	.	19 266	2 365	23 198	26 622
Zájmové sdružení		10 223	3 866	3 357	.	.	.
Zapsaný ústav		.	14 839
Jihočeský	Cirkevní organizace	8 665	8 858
	Cirkve a náboženské společnosti	.	.	9 826	9 460	9 079	9 753
	Fyzická osoba podnikající dle jiného zákona nezapsaná v OR	6 345	8 115
	Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství nezapsaná v obchodním rejstříku	.	.	23 086	13 229	17 675	.
	Občanské sdružení	.	.	8 401	6 951	9 268	.
	Obec	.	.	2 146	2 080	2 233	2 434
	Obec (obecní úřad)	2 147	1 809
	Obecně prospěšná společnost	3 728	5 039	3 586	18 328	7 129	11 200
	Organizační jednotka občanského sdružení	.	.	4 941	.	.	.

	Organizační jednotka sdružení	4 244	4 364
	PO - O	3 311	2 929	4 742	5 095	4 753	4 852
	pobočný spolek	.	.	.	5 549	5 441	6 563
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	16 331	8 843
	Společnost s ručením omezeným
	Spolek	.	.	42 346	18 451	15 310	12 806
	Školské zařízení	9 532	9 488	9 170	7 274	8 851	.
	Ústav	.	.	.	11 843	19 978	28 803
Plzeňský	Církevní organizace	16 046	16 359
	Církev a náboženské společnosti	.	.	15 697	12 725	13 571	15 136
	Občanské sdružení	.	.	9 584	7 265	9 460	10 209
	Obec	.	.	1 751	1 767	1 933	2 317
	Obec (obecní úřad)	1 439	1 513
	Obecně prospěšná společnost	8 552	16 202	17 015	16 869	24 900	23 281
	Organizační jednotka občanského sdružení	.	.	.	97 677	.	.
	PO - O	2 304	3 026	2 996	3 221	3 698	4 253
	pobočný spolek	14 668	15 543
	Příspěvková organizace	8 139 290	8 766 586
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	13 814	15 593
	Spolek	.	17 789	13 100	7 209	8 099	9 744
	Školské zařízení	8	6 758	62 357	68 359	8 692	10 435
	Ústav	76 406	44 479
	Zájmové sdružení	12 012	4 674
	Zájmové sdružení právnických osob	37 889	33 549	35 176	6 472	32 218	.
Karlovarský	Občanské sdružení	.	.	12 997	10 458	.	.
	Obec	.	.	3 995	4 033	4 515	4 245
	Obec (obecní úřad)	3 269	3 453
	Obecně prospěšná společnost	12 235	14 505	13 430	13 068	11 618	11 448
	Organizační jednotka občanského sdružení	.	.	.	97 677	.	.
	PO - O	4 617	4 118	3 053	9 301	4 320	4 186
	pobočný spolek	59 819	65 081
	Příspěvková organizace	1 342 294	1 378 095
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	12 334	15 758
	Spolek	.	38 276	18 445	15 732	13 922	15 323
	Ústav	44 015	47 906
	Církevní organizace	61 623	58 310
	Církev a náboženské společnosti	.	.	29 992	31 118	37 628	38 287
	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	.	.	21 294	21 526	39 894	39 543
Ústecký	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona zapsaná v obchodním rejstříku	.	.	6 378	7 361	8 843	8 620
	Fyzická osoba podnikající dle ŽZ nezapsaná v OR	11 254	7 981
	Fyzická osoba podnikající dle ŽZ zapsaná v OR	41 053	46 848
	Občanské sdružení	.	.	11 454	11 033	16 738	49 259
	Obec	.	.	5 894	6 429	8 424	7 211
	Obec (obecní úřad)	3 360	3 957
	Obecně prospěšná společnost	13 613	21 610	19 841	24 507	28 070	35 677
	Organizační jednotka sdružení	23 843	21 590
	PO - O	5 724	6 516	5 379	7 136	8 078	10 344
	pobočný spolek	.	11 346	23 551	11 848	14 070	22 838
	Příspěvková organizace	1 508 851	2 446 295

	Sdružení (svaz, spolek, klub)	13 496	6 893
	Spolek	.	6 973	10 895	32 739	19 047	21 756
	Školské zařízení	17 517	17 952	18 294	29 973	30 463	.
	Veřejná obchodní společnost	5 777	1 928
	Zájemové sdružení	.	.	.	19 219	21 890	.
Liberecký	Cirkevní organizace	35 481	39 714
	Cirkve a náboženské společnosti	.	.	18 236	19 050	22 796	23 284
	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	.	.	4 098	.	.	.
	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona zapsaná v obchodním rejstříku	.	.	.	6 484	8 703	11 559
	Fyzická osoba podnikající dle ZZ nezapsaná v OR	3 809	3 751
	Občanské sdružení	.	.	4 716	4 643	.	.
	Obec	.	.	2 768	2 874	3 238	3 720
	Obec (obecní úřad)	2 819	2 620
	Obecně prospěšná společnost	16 677	14 398	1 274	1 923	1 562	3 983
	Organizační jednotka sdružení	7 921
	PO - O	3 676	3 691	3 900	3 929	4 498	6 132
	pobočný spolek	.	.	3 100	2 620	1 572	8 251
	Příspěvková organizace	2 360 759	2 484 522
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	3 531	3 395
	Společnost s ručením omezeným	54	135	.	4 326	8 729	5 075
	Spolek	.	.	17 298	16 577	14 210	18 054
	Ústav	30 203	25 277
	Zájemové sdružení	11 458
	Zájemové sdružení právnických osob	.	40 639
Královéhradecký	Cirkevní organizace	10 095	12 011
	Cirkve a náboženské společnosti	.	.	18 286	7 616	14 695	17 362
	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	.	.	8 917	7 942	10 554	12 997
	Fyzická osoba podnikající dle ZZ nezapsaná v OR	8 331	8 818
	Občanské sdružení	.	.	8 546	18 650	11 651	8 445
	Obec	.	.	2 756	3 145	3 047	3 692
	Obec (obecní úřad)	2 304	2 380
	Obecně prospěšná společnost	7 440	7 507	8 550	7 674	8 595	11 214
	Organizační jednotka sdružení	20 818	5 860
	PO - O	2 816	2 489	2 939	2 931	3 435	4 180
	pobočný spolek	.	.	46 326	24 312	25 027	36 637
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	5 408	6 185
	Společnost s ručením omezeným	5 908	5 926	6 717	6 377	7 465	9 044
	Spolek	.	19 260	10 324	16 984	11 745	10 305
	Ústav	.	.	.	8 194	19 512	25 439
	Zájemové sdružení	17 271	13 796
Pardubický	Cirkevní organizace	6 832	10 290
	Cirkve a náboženské společnosti	.	.	11 931	7 940	11 936	12 223
	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	.	.	6 137	.	.	.
	Fyzická osoba podnikající dle ZZ nezapsaná v OR	13 548	5 821

	Fyzická osoba podnikající dle ŽZ zapsaná v OR	3 115	3 634
	Občanské sdružení	.	.	8 908	4 816	.	.
	Obec	.	.	2 249	2 785	3 363	3 736
	Obec (obecní úřad)	2 507	2 238
	Obecně prospěšná společnost	22 020	17 997	22 275	24 039	30 802	52 444
	Organizační jednotka sdružení	12 510	18 226
	PO - O	2 704	2 717	2 869	2 978	3 307	3 869
	pobočný spolek	.	.	27 333	24 312	22 325	25 576
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	12 431	7 444
	Spolek	.	14 810	13 866	29 241	17 116	20 535
	Svazek obcí	29 550	45 228
	Ústav	.	.	9 791	11 189	19 523	21 524
	Zájemové sdružení	.	.	10 040	.	.	.
Vysočina	Cirkevní organizace	16 435	15 981
	Cirkve a náboženské společnosti	.	.	18 949	18 529	18 437	25 329
	Evidované církevní právnické osoby	.	.	8 753	15 446	.	.
	Fyzická osoba podnikající dle ŽZ nezapsaná v OR	2 002	2 810
	Občanské sdružení	.	.	9 202	24 696	14 894	.
	Obec	.	.	704	2 246	2 355	2 232
	Obec (obecní úřad)	1 787	1 945
	Obecně prospěšná společnost	52 930	34 502	40 454	36 970	26 673	27 313
	Organizační jednotka občanského sdružení	.	.	30 871	24 327	.	.
	Organizační jednotka sdružení	38 078	34 666
	Organizační složka státu	.	.	2 414	2 517	.	.
	PO - O	2 815	2 972	3 647	3 774	4 070	5 418
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	19 628	12 707
	Spolek	.	.	163 827	440 126	13 046	11 401
	Ústav	.	.	.	6 365	28 991	8 611
	Zájemové sdružení	13 359	14 941	23 049	18 205	.	.
	Zájemové sdružení právnických osob	6 949	7 869	7 600	7 946	9 452	11 219
	zapsaný spolek	.	13 285
Jihomoravský	Cirkevní organizace	12 217	12 720
	Cirkve a náboženské společnosti	.	.	16 624	16 605	18 171	20 712
	Neurčeno
	Občanské sdružení	.	.	24 873	51 116	16 409	.
	Obec	.	.	3 524	3 567	3 537	4 254
	Obec (obecní úřad)	2 833	3 084
	Obecně prospěšná společnost	9 305	14 583	14 210	14 476	20 727	16 328
	Organizační jednotka občanského sdružení	.	.	29 583	24 327	.	.
	Organizační jednotka sdružení	11 721	35 517
	PO - O	3 427	3 431	6 009	5 866	4 633	6 019
	pobočný spolek	.	.	8 256	6 814	9 567	36 959
	Rozpočtová organizace	.	.	.	7 795	12 145	5 077
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	17 343	14 576
	Společnost s ručením omezeným	.	.	.	299 083	87 894	78 532
	Spolek	.	22 507	17 677	20 476	3 903	31 078
	Ústav	.	.	.	45 178	31 602	33 115
	Zájemové sdružení	10 124	17 204	30 083	67 780	.	.
	Zájemové sdružení právnických osob
	Cirkevní organizace	11 253	13 352
Olomoucký	Cirkve a náboženské společnosti	.	.	15 638	16 114	18 064	20 003

	<i>Občanské sdružení</i>	.	.	34 874	15 338	10 182	.
	<i>Obec</i>	.	.	9 900	4 022	2 776	3 169
	<i>Obec (obecní úřad)</i>	3 329	2 318
	<i>Obecně prospěšná společnost</i>	8 635	13 630	10 384	14 602	19 105	20 819
	<i>Organizační jednotka občanského sdružení</i>	.	.	9 612	.	.	.
	<i>Organizační jednotka sdružení</i>	11 045	27 970
	<i>PO - K</i>	.	16 657	7 356	6 383	7 055	8 099
	<i>PO - O</i>	4 460	3 194	4 448	3 685	4 224	5 115
	<i>pobočný spolek</i>	.	9 703	36 939	36 594	15 722	20 090
	<i>Sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	13 867	22 238
	<i>Společnost s ručením omezeným</i>	47 607	58 144	85 596	.	92 078	76 987
	<i>Spolek</i>	.	.	22 341	32 690	35 612	44 186
	<i>Ústav</i>	.	.	.	20 052	32 965	47 739
	<i>Zájmové sdružení</i>	7 169
Zlínský	<i>Církevní organizace</i>	10 217	10 752
	<i>Církev a náboženské společnosti</i>	.	.	12 516	13 393	16 612	19 292
	<i>Družstvo</i>	2 862	3 772	3 310	.	.	.
	<i>Obec</i>	.	.	2 664	1 998	2 275	2 821
	<i>Obec (obecní úřad)</i>	3 704	2 770
	<i>Obecně prospěšná společnost</i>	22 172	22 826	25 987	30 451	40 421	44 719
	<i>Organizační jednotka občanského sdružení</i>	.	.	10 798	24 327	.	.
	<i>Organizační jednotka sdružení</i>	12 856	27 886
	<i>PO - O</i>	3 100	2 857	3 043	3 152	4 119	5 170
	<i>pobočný spolek</i>	.	9 703	24 641	23 618	22 435	27 530
	<i>Příspěvková organizace</i>	21 554 772	22 190 075
	<i>Sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	49 864	46 213
	<i>Společnost s ručením omezeným</i>	30 290
	<i>Zájmové sdružení</i>	48 765	24 756
Moravskoslezský	<i>Církevní organizace</i>	21 387	23 069
	<i>Církev a náboženské společnosti</i>	.	.	28 255	27 292	29 101	43 036
	<i>Fyzická osoba podnikající dle jiného zákona nezapsaná v OR</i>	3 745
	<i>Občanské sdružení</i>	.	.	13 465	23 973	14 393	14 941
	<i>Obec</i>	.	.	6 578	7 683	9 426	10 745
	<i>Obec (obecní úřad)</i>	6 121	6 513
	<i>Obecně prospěšná společnost</i>	24 145	17 532	14 876	20 985	22 487	27 623
	<i>Organizační jednotka občanského sdružení</i>	.	.	10 019	.	.	.
	<i>Organizační jednotka sdružení</i>	13 427
	<i>PO - O</i>	4 602	4 286	5 246	4 675	4 619	4 811
	<i>pobočný spolek</i>	.	9 703	32 731	13 126	15 675	18 303
	<i>Příspěvková organizace</i>	1 002 240	1 308 365
	<i>Sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	22 213	20 726
	<i>Spolek</i>	.	14 672	38 209	31 154	31 359	33 593
	<i>Ústav</i>	.	.	.	14 990	32 884	34 584
	<i>Zájmové sdružení</i>	13 528
	<i>Zájmové sdružení právnických osob</i>	6 732	35 769	11 633	11 972	.	.

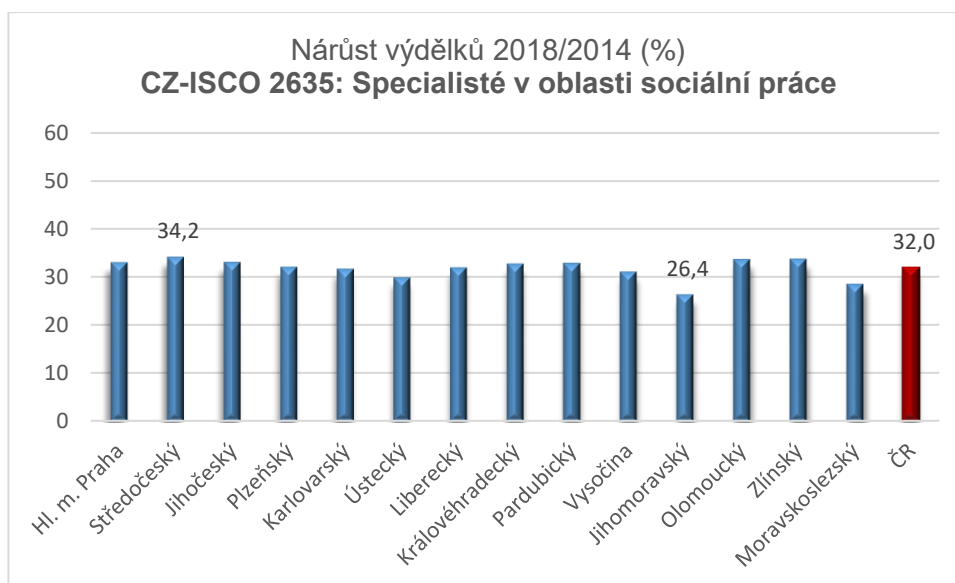
Tabulka 29 Vývoj průměrné měsíční výše nákladů na lůžko (v Kč) v azylových zařízeních v jednotlivých krajích podle zřizovatele zařízení v letech 2013 – 2018, Zdroj: MPSV 2019

kraj	zřizovatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hl. město Praha	<i>církevní organizace</i>	7 754	8 325
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	7 935	9 497	.	.
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	10 294	10 597	.	.
	<i>o.p.s.</i>	.	7 190	7 398	7 058	.	.
	<i>pobočný spolek</i>	.	.	11 608	11 922	.	.
	<i>příspěvková organizace</i>	10 695	10 937
	<i>příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem</i>	.	.	11 128	10 802	.	.
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	9 826	10 531
	<i>spolek</i>	.	.	10 719	9 657	.	.
	Středočeský	<i>církevní organizace</i>	11 281	10 302	.	.	.
<i>církev a náboženské společnosti</i>		.	.	9 959	8 763	.	.
<i>občanské sdružení</i>		.	.	5 181	4 632	.	.
<i>obec</i>		.	.	5 821	3 322	.	.
<i>obec (obecní úřad)</i>		5 112	5 207
<i>o.p.s.</i>		12 894	13 014	15 303	12 408	.	.
<i>organizační jednotka občanského sdružení</i>		.	.	9 115	5 915	.	.
<i>organizační jednotka sdružení</i>		3 529	6 552
<i>příspěvková organizace</i>		5 789	6 100
<i>příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem</i>		.	.	6 049	6 272	.	.
<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>		4 352	5 810
<i>spolek</i>		.	.	7 074	6 266	.	.
Jihočeský		<i>církevní organizace</i>	7 649
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	8 241	8 022	10 038	.
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	7 276	.	.	.
	<i>obec</i>	.	.	7 073	6 840	7 861	.
	<i>obec (obecní úřad)</i>	7 449
	<i>o.p.s.</i>	5 856	.	6 429	6 160	6 706	.
	<i>příspěvková organizace</i>	6 947
	<i>příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem</i>	.	.	7 467	7 265	6 955	.
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	9 041
	<i>spolek</i>	.	.	.	7 168	7 476	.
Plzeňský	<i>církevní organizace</i>	7 824	7 634
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	8 039	8 733	9 390	11 059
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	11 257	11 294	.	.
	<i>příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem</i>	.	.	2 911	4 540	4 850	4 656
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	10 407	8 969
	<i>spolek</i>	7 392	11 386
Karlovarský	<i>církevní organizace</i>	10 127	8 977
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	11 206	10 383	.	.
	<i>o.p.s.</i>	7 227	11 285	15 115	10 067	.	.
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	18 285	15 821
	<i>spolek</i>	.	.	15 087	10 492	.	.
Ústecký	<i>církevní organizace</i>	8 693	8 970
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	8 049	8 378	9 018	10 822
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	6 993	8 989	8 278	8 998
	<i>o.p.s.</i>	.	10 694	10 164	11 959	12 637	13 479
	<i>příspěvková organizace</i>	8 201	8 605

	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	.	.	8 969	7 151	12 289	13 475
	sdružení (svaz, spolek, klub)	8 589	5 489
	spolek	.	.	5 483	6 715	8 796	9 514
	ústav	.	.	12 488	13 778	15 374	15 807
Liberecký	církevní organizace	8 638	6 620
	církev a náboženské společnosti	.	.	9 826	9 589	10 039	10 798
	občanské sdružení	.	.	8 030	.	.	.
	o.p.s.	10 327	9 899	10 042	10 594	10 870	12 168
	příspěvková organizace	11 740	9 560
	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	.	.	10 301	10 097	9 094	11 908
	sdružení (svaz, spolek, klub)	7 838	6 839
	spolek	.	.	.	6 929	6 320	6 971
Královéhradecký	církev a náboženské společnosti	.	.	10 276	.	.	14 688
	o.p.s.	.	.	10 705	.	.	14 187
	pobočný spolek	.	12 672	15 459	.	.	17 703
	příspěvková organizace	12 926	11 108
	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	18 853
	sdružení (svaz, spolek, klub)	19 212
Pardubický	občanské sdružení	.	.	10 135	.	.	.
	obec	.	.	7 795	.	8 885	10 940
	o.p.s.	.	.	11 578	.	12 284	13 989
	pobočný spolek	.	.	11 150	.	10 316	12 317
	spolek	11 062	12 051
	ústav	12 346
Vysočina	církev a náboženské společnosti	.	.	10 677	9 952	.	.
	obecně prospěšná společnost	.	.	10 587	8 646	.	.
	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	.	.	7 153	7 402	.	.
Jihomoravský	církev a náboženské společnosti	.	.	9 521	8 730	.	.
	občanské sdružení	.	.	10 457	8 968	.	.
	obec	.	.	8 664	11 912	.	.
	o.p.s.	.	.	10 665	11 672	12 466	12 579
	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	.	.	8 747	7 691	10 822	13 989
	sdružení (svaz, spolek, klub)	19 646	19 263
	spolek	.	.	6 961	9 217	.	.
	zájmové sdružení	2 845	2 873	3 326	4 119	.	.
Olomoucký	církevní organizace	11 305	12 899
	církev a náboženské společnosti	.	.	11 926	10 057	.	14 970
	obec	.	.	15 085	8 302	.	.
	obecně prospěšná společnost	.	.	15 026	15 234	13 692	28 499
	organizační jednotka sdružení	.	15 342
	pobočný spolek	.	.	9 961	10 486	.	.
	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	.	.	7 961	8 287	.	.
	spolek	.	.	6 834	6 658	.	.
Zlínský	církevní organizace	8 767	8 732
	církev a náboženské společnosti	.	.	9 262	9 200	10 105	11 994
	o.p.s.	9 597	10 366	10 632	10 826	11 859	12 646
	pobočný spolek	.	.	7 796	8 328	11 887	12 321
	sdružení (svaz, spolek, klub)	9 650	9 191
Moravskoslezský	církevní organizace	9 158	153

	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	9 782	9 641	10 484	12 156
	<i>obec</i>	.	.	4 730	4 162	4 153	3 722
	<i>obec (obecní úřad)</i>	4 510	5 878
	<i>o.p.s.</i>	9 803	10 321	10 781	11 619	12 007	14 450
	<i>příspěvková organizace</i>	6 510	7 680
	<i>příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem</i>	.	.	7 207	8 236	9 921	.
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	10 538	11 976
	<i>spolek</i>	.	.	10 131	10 230	11 709	12 980

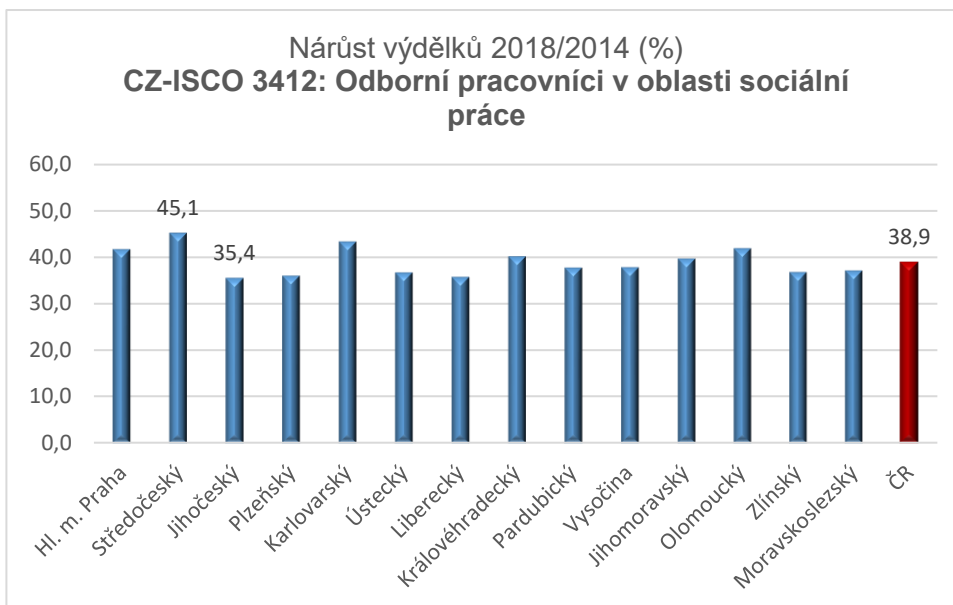
Příloha č. 3 Nárůsty platů v sociálních službách (mezi krajské srovnání)

Graf 2 Nárůst výdělků, Specialisté v oblasti sociální práce, zdroj: MPSV, CZ-ISCO 2019

Kraj	Průměrný hrubý plat (v Kč) v roce				
	2014	2015	2016	2017	2018
Hl. m. Praha	28 979	29 658	31 165	35 321	38 552
Středočeský	24 064	24 755	25 788	28 989	32 287
Jihočeský	26 266	26 913	27 376	31 847	34 963
Plzeňský	27 405	29 479	30 617	32 769	36 202
Karlovarský	25 870	26 409	.	30 266	34 074
Ústecký	25 630	27 363	27 737	30 128	33 283
Liberecký	24 252	25 093	25 519	28 143	32 004
Královéhradecký	24 063	25 549	26 750	28 730	31 951
Pardubický	23 809	23 827	25 186	28 343	31 647
Vysočina	25 044	25 825	27 300	29 572	32 827
Jihomoravský	26 709	27 436	28 182	30 806	33 748
Olomoucký	26 152	27 172	27 172	30 910	34 963
Zlínský	24 425	25 471	26 841	28 933	32 662
Moravskoslezský	25 686	26 448	27 868	29 820	33 020
ČR	25 836	26 818	27 992	30 760	34 104

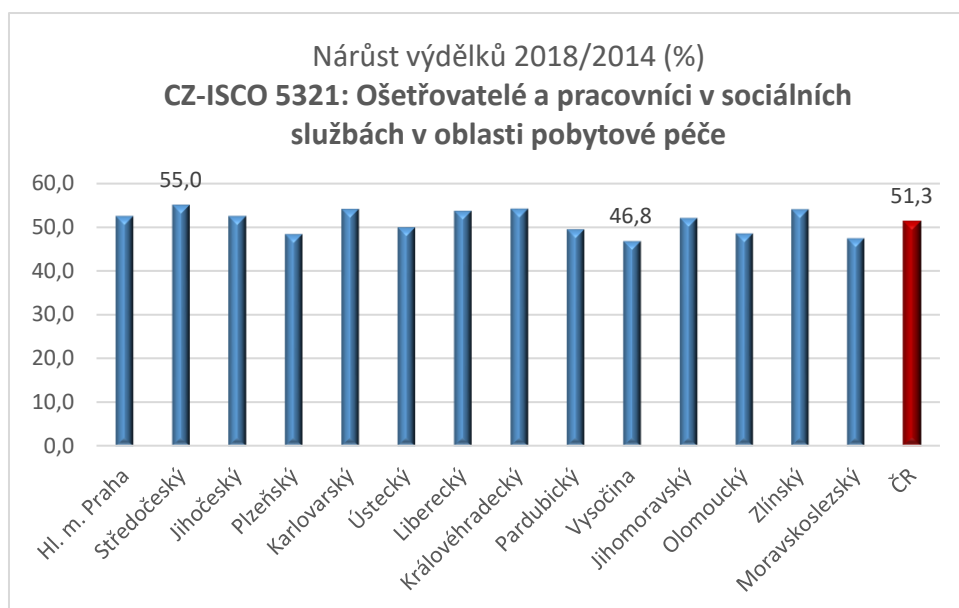
Tabulka 30 Úroveň výdělků v letech 2014-2018 v platové sféře - 2635: Specialisté v oblasti sociální práce, zdroj: MPSV, CZ-ISCO 2019

Graf 3 Nárůst výdělků sociálních pracovníků, zdroj: MPSV, CZ-ISCO 2019

Kraj	Průměrný hrubý plat (v Kč) v roce				
	2014	2015	2016	2017	2018
Hl. m. Praha	25 152	26 061	28 161	32 200	35 604
Středočeský	21 244	22 882	23 708	26 578	30 830
Jihočeský	22 821	23 479	24 334	26 710	30 900
Plzeňský	24 074	24 888	29 629	28 368	32 718
Karlovarský	21 741	22 917	23 650	26 897	31 147
Ústecký	21 486	22 612	23 390	26 014	29 348
Liberecký	22 272	23 255	24 033	26 165	30 215
Královéhradecký	21 928	22 862	23 972	26 519	30 710
Pardubický	21 326	22 171	23 198	25 315	29 349
Vysočina	21 200	21 936	23 150	25 343	29 188
Jihomoravský	21 918	23 013	23 780	26 224	30 592
Olomoucký	21 761	22 696	22 696	27 241	30 859
Zlínský	22 036	22 881	23 991	26 273	30 113
Moravskoslezský	23 067	23 996	25 096	27 672	31 611
ČR	22 333	23 358	24 421	27 098	31 031

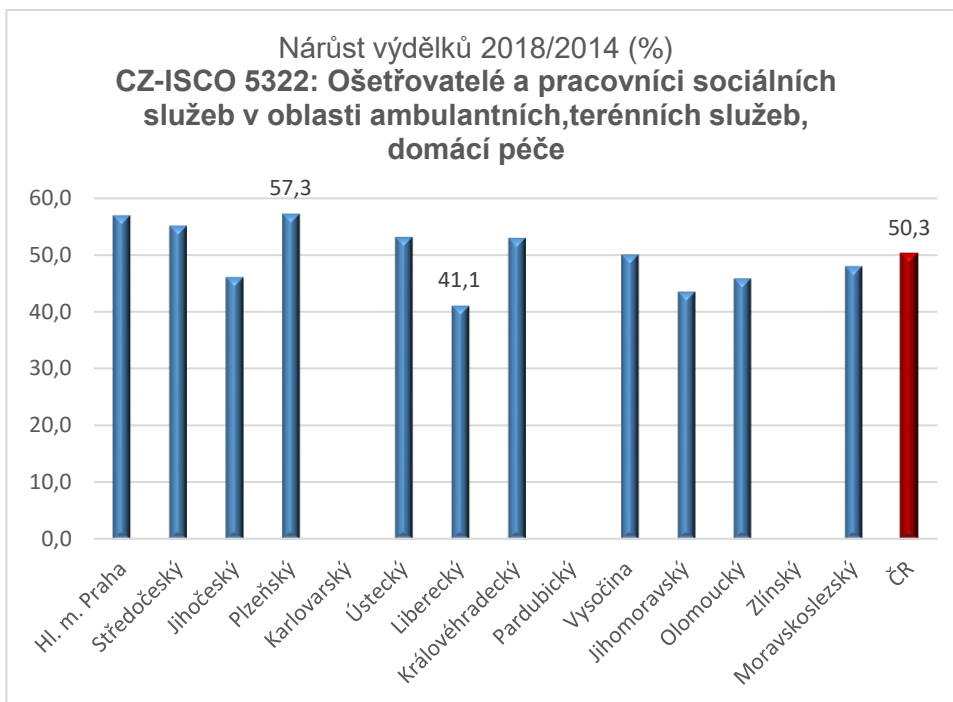
Tabulka 31 Úroveň výdělků v letech 2014-2018 v platové sféře - 3412 - Odborní pracovníci v oblasti sociální práce, roj: MPSV, CZ-ISCO 2019

Graf 4 Nárůst výdělků - pracovníci v sociálních službách, zdroj: MPSV, CZ-ISCO 2019

Kraj	Průměrný hrubý plat (v Kč) v roce				
	2014	2015	2016	2017	2018
Hl. m. Praha	20 991	22 539	23 848	28 411	32 014
Středočeský	18 091	19 456	20 261	23 838	28 043
Jihočeský	18 560	19 533	21 091	24 307	28 302
Plzeňský	19 840	21 558	23 180	25 605	29 440
Karlovarský	18 246	19 465	20 104	23 755	28 110
Ústecký	17 902	18 736	19 388	22 854	26 838
Liberecký	17 691	18 839	19 803	22 935	27 183
Královéhradecký	19 095	20 758	21 749	25 107	29 442
Pardubický	17 684	18 967	20 038	22 553	26 437
Vysočina	17 987	18 974	19 662	22 347	26 400
Jihomoravský	18 479	19 825	20 671	23 680	28 094
Olomoucký	18 413	19 591	19 591	23 487	27 351
Zlínský	17 061	18 176	19 257	22 393	26 277
Moravskoslezský	17 517	18 657	19 608	22 446	25 820
ČR	18 212	19 452	20 455	23 596	27 548

Tabulka 32 Úroveň výdělků v letech 2014-2018 v platové sféře - 5321: Ošetřovatelé a pracovníci v sociálních službách v oblasti pobytové péče, zdroj: MPSV, CZ-ISCO 2019

Graf 5 Nárůst výdělků - pracovníci v sociálních službách, zdroj: MPSV, CZ-ISCO 2019

Kraj	Průměrný hrubý plat (v Kč) v roce				
	2014	2015	2016	2017	2018
Hl. m. Praha	18 055	20 349	20 409	24 738	28 342
Středočeský	16 244	17 354	18 738	21 558	25 205
Jihočeský	16 180	20 115	17 965	20 439	23 648
Plzeňský	18 564	19 724	20 513	24 738	29 202
Karlovarský
Ústecký	15 833	16 978	17 670	20 340	24 256
Liberecký	19 128	19 728	20 226	22 798	26 998
Královéhradecký	16 609	17 757	18 692	21 828	25 419
Pardubický	.	.	18 713	21 355	25 184
Vysočina	16 256	17 227	18 059	20 890	24 405
Jihomoravský	17 480	18 649	19 036	21 302	25 105
Olomoucký	17 669	18 870	18 870	22 415	25 788
Zlínský
Moravskoslezský	16 936	18 071	18 731	21 222	25 082
ČR	17 186	18 383	19 123	22 077	25 826

Tabulka 33 Úroveň výdělků v letech 2014-2018 v platové sféře -5322 - Ošetřovatelé a pracovníci sociálních služeb v oblasti ambulantních, terénních služeb, domácí péče, zdroj: MPSV, CZ-ISCO 2019

Příloha č. 4 Vývoj počtu míst v sociálních službách při přepočtu na jednoho pracovníka

Tabulka 34 Vývoj počtu míst v pobytových zařízeních sociálních služeb připadajících na jednoho pracovníka celkem a na jednoho pracovníka v přímé péči, Zdroj: MPSV, 2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Druh sociální služby	počet míst v PZSS na 1 prac. v PZSS						počet míst v PZSS na 1 prac. v přímé péči v PZSS					
azylové domy	4,46	.	4,56	4,64	4,29	3,95	6,37	.	6,32	6,30	5,74	5,12
domovy pro osoby se zdrav. postižením	1,25	1,20	1,20	1,16	1,18	1,11	2,17	2,08	2,02	1,91	1,91	1,79
domovy pro seniory	1,70	1,67	1,65	1,61	1,61	1,56	3,70	3,54	3,40	3,25	3,21	3,06
domovy se zvl. režimem	1,40	1,37	1,40	1,38	1,35	1,33	2,62	2,53	2,52	2,47	2,41	2,34
domy na půl cesty	2,77	2,85	2,91	2,98	3,06	3,74	4,04	3,77	4,00	3,87	3,96	4,67
chráněné bydlení	2,16	1,90	2,87	2,68	2,61	2,71	2,82	2,44	3,65	3,31	3,24	3,37
odlehčovací služby	1,29	1,06	1,36	1,33	1,40	1,39	2,16	1,76	2,23	2,18	2,28	2,24
soc. služby poskyt. ve zdrav. zařízeních	1,40	1,51	1,43	1,48	1,46	1,41	3,72	1,87	3,57	3,24	3,13	2,86
terapeut. komunity	1,94	1,80	1,82	1,78	1,71	1,74	2,44	2,38	2,44	2,38	2,31	2,24
týdenní stacionáře	1,59	1,56	1,42	1,41	1,27	1,25	2,68	2,63	2,35	2,32	2,13	2,08

Tabulka 35 Vývoj počtu míst/klientů v ambulantních zařízeních sociálních služeb připadajících na jednoho pracovníka celkem a na jednoho pracovníka v přímé péči, Zdroj: MPSV

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Druh sociální služby	počet míst/klientů v ambulantních zařízeních na 1 prac. v ambulantních zařízeních						počet míst/klientů v ambulantních zařízeních na 1 prac. v přímé péči v ambulantních zařízeních					
centra denních služeb	4,77	4,58	4,38	4,52	3,65	3,59	6,74	6,37	5,98	6,22	4,92	4,80
denní stacionáře	5,19	5,03	4,73	3,03	3,18	2,93	7,85	7,45	6,90	4,34	4,52	4,07
intervenční centra	2,27	2,39	4,47	4,29	1,94	2,04	2,93	3,21	6,09	5,52	2,30	2,49
kontaktní centra	9,25	9,15	9,81	9,92	10,03	9,59	12,66	12,52	13,51	13,46	13,47	12,96
krizová pomoc	2,61	2,63	3,05	3,75	2,86	3,10	3,47	3,37	3,82	4,73	3,65	3,90
nízkoprahová denní centra	14,46	13,42	14,14	14,24	12,78	11,36	20,22	18,39	18,47	18,51	16,58	14,69
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	13,06	11,56	11,80	12,99	12,17	10,98	17,31	15,02	14,95	16,35	15,25	13,56
odlehčovací služby	0,18	0,15	0,14	0,15	0,14	0,13	0,30	0,25	0,22	0,24	0,23	0,22
raná péče	1,70	1,23	1,07	0,96	0,97	0,85	2,30	1,63	1,39	1,21	1,19	1,08
služby následné péče	4,57	4,36	4,57	3,98	4,18	3,66	6,35	5,82	6,10	5,12	5,45	4,84
soc. aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3,86	4,35	4,38	3,19	2,87	3,71	4,81	5,43	5,31	3,88	3,53	4,52
soc. aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	16,66	17,41	25,74	25,13	22,58	21,63	23,69	24,09	35,01	33,44	30,06	28,83
soc. terapeutické dílny	4,74	3,97	3,93	4,13	3,85	3,31	6,51	5,65	5,27	5,56	5,05	4,27
sociální rehabilitace	1,94	2,22	3,10	3,01	6,11	3,37	2,52	2,85	4,02	3,87	8,06	4,60
tlumočnické služby	7,43	5,66	5,73	5,63	5,43	4,44	10,28	7,55	7,99	7,76	7,28	6,14

Tabulka 36 Vývoj počtu klientů v terénních službách připadajících na jednoho pracovníka celkem a na jednoho pracovníka v přímé péči, Zdroj: MPSV, 2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Druh sociální služby	počet klientů na 1 prac. v terénních službách						počet klientů na 1 prac. v přímé péči v terénních službách					
intervenční centra	0,82	0,37	0,73	0,66	1,08	0,83	1,06	0,50	0,99	0,85	1,28	1,02
odlehčovací služby	0,42	0,33	0,32	0,40	0,43	0,41	0,71	0,55	0,52	0,65	0,69	0,65
osobní asistence	2,54	2,65	2,83	3,18	2,92	2,58	2,86	3,01	3,25	3,64	3,33	2,94
pečovatelská služba	9,84	9,41	9,57	8,79	8,85	8,50	12,57	11,85	12,08	10,97	11,00	10,45
podpora sam. bydlení	3,21	3,22	3,34	3,10	3,18	2,68	4,07	4,02	4,07	3,69	3,75	3,20
průvodcovské a předčitatelské služby	8,06	6,61	117,6	76,47	73,26	40,46	11,21	9,21	157,9	97,15	89,95	50,95
raná péče	2,78	2,73	2,50	2,30	2,30	2,10	3,78	3,64	3,22	2,90	2,83	2,64
soc. aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3,80	3,53	3,92	3,78	3,44	4,19	4,72	4,40	4,75	4,60	4,24	5,11
soc. akt. služby pro seniory a osoby se zdrav. postižením	6,07	5,55	16,77	16,08	15,73	9,22	8,63	7,68	22,80	21,39	20,94	12,29
sociální rehabilitace	0,84	1,03	1,40	1,46	7,57	1,33	1,10	1,33	1,82	1,88	9,98	1,82
tlumočnické služby	8,44	5,82	8,10	5,92	5,46	5,87	11,67	7,77	11,30	8,16	7,33	8,12

Příloha č. 5 Uznatelné náklady na dotaci z MPSV

Tabulka 37 Uznatelné náklady dotace MPSV, 2019

Struktura uznatelných nákladů hrazených z dotace ze SR	Účtová skupina	Specifikace uznatelných nákladů - obecně jsou uznatelnými náklady osobní a provozní náklady, včetně nákladů, které organizacím vyplývají z nějaké zákonem dané povinnosti.
1) OSOBNÍ NÁKLADY		Osobní náklady včetně odvodů sociálního a zdravotního pojištění, které hradí zaměstnavatel za své zaměstnance, a dalších osobních nákladů, které je zaměstnavatel za zaměstnance podle platných předpisů povinen odvádět. Jsou stanoveny limity super hrubé mzdy pro jednotlivé pozice
1.1. Pracovní smlouvy	52	
1.2. Dohody o pracovní činnosti	52	
1.3. Dohody o provedení práce	52	
1.4. Jiné osobní náklady	52	
2) PROVOZNÍ NÁKLADY		Poskytovatel sociální služby smí prostředky dotace ze státního rozpočtu použít pouze na úhradu běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb. Provozní náklady, které jsou nezbytné pro poskytování sociální služby, a které jsou identifikovatelné, účetně evidované, ověřitelné, podložené originálními dokumenty a uvedené v rozpočtu schválené žádosti a jejich výše nepřesahuje obvyklou výši v daném místě a čase V případě domovů pro osoby se zdravotním postižením (§ 48 zákona o sociálních službách) lze prostředky dotace použít i na osobní vybavení, drobné předměty běžné osobní potřeby a některé služby poskytované nezaopatřeným dětem podle § 48 odst. 3 zákona o sociálních službách.
2.1. Dlouhodobý majetek		
2.1.1. Dlouhodobý nehmotný majetek do 60 tis. Kč	51	Nákup drobného dlouhodobého nehmotného majetku s dobou použitelnosti více než 1 rok, o kterém účetní jednotka rozhodla, že jej nebude účtovat na účtech dlouhodobého majetku (účtová třída 0) do povinné stanovené částky 60 000 Kč.
2.1.2. Dlouhodobý hmotný majetek do 40 tis. Kč	50	Nákup drobného dlouhodobého hmotného majetku s dobou použitelnosti více než 1 rok, o kterém účetní jednotka rozhodla, že jej nebude účtovat na účtech dlouhodobého majetku (účtová třída 0) do povinné stanovené částky 40 000 Kč.
2.2. Potraviny	50	Potraviny a poskytnutí stravy určené pro uživatele sociálních služeb v krizových situacích - nejedná se tedy o stravu poskytovanou v rámci základních činností, nebo pomoc při zajištění stravy
2.3. Kancelářské potřeby	50	
2.4. Pohonné hmoty	50	
2.5. Jiné spotřebované nákupy	50	
2.6. Služby	50	
2.6.1. Energie	50	
2.6.2. Telefony, internet, poštovní, ostatní spoje	51	
2.6.3. Nájemné	51	
2.6.4. Právní a ekonomické služby	51	

2.6.5. Školení a kurzy	51	Školení a kurzy v oblasti dalšího vzdělávání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách zaměřené na obnovení, upevnění a doplnění kvalifikace a v oblasti vzdělávání vedoucích pracovníků podle zákona o sociálních službách, dále školení zaměstnanců zaměřené na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární ochranu, které je poskytovatel sociálních služeb povinen zabezpečit dle jiných právních předpisů
2.6.6. Opravy a udržování	51	Opravy a udržování - základní opravy a údržba prostor nikoliv technické zhodnocení; v případě osobního vozidla, používaného výhradně pro účely terénní sociální služby, nezbytné náklady související s provozem vozidla jako povinné pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, silniční daň, povinná výbava vozidla
2.6.7. Cestovní náhrady	51	Cestovní náhrady v souvislosti s poskytováním sociální služby, případně v souvislosti s účastí zaměstnanců poskytovatele sociální služby na školeních a kurzech podle předchozího bodu (výdaje na pracovní cesty zahrnují jízdní výdaje, výdaje na ubytování, stravné a nutné vedlejší výdaje zaměstnanců poskytovatele sociální služby za předpokladu, že náhrady vyplacené zaměstnancům jsou stanoveny v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů)
2.8. Ostatní náklady	54	Ostatní náklady - jen v případě, že souvisejí s poskytováním sociálních služeb

Příloha č. 6 Vývoj podílu průměrné měsíční státní dotace na nákladech v DZR

Tabulka 38 Vývoj podílu průměrné měsíční výše státní dotace na nákladech připadající na jedno lůžko(v Kč) v domovech se zvláštním režimem v jednotlivých krajích podle zřizovatele zařízení v letech 2013 – 2018, Zdroj: MPSV 2019

Kraje		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hl. město Praha	celkem	9,89	17,75	17,09	16,58	18,71	22,17
	a.s.	0,08
	církevní organizace	40,66	42,01
	církev a náboženské společnosti	.	.	36,12	33,80	27,48	38,17
	občanské sdružení	.	.	19,23	23,61	27,49	43,29
	o.p.s.	2,38
	přísp. org. kraje	.	17,50	16,88	15,55	16,55	18,20
	přísp. org. obce	12,37	14,21	14,20	17,82	28,53	23,59
	sdružení (svaz, spolek, klub)	16,89	21,18
	s.r.o.	17,12	14,13	16,91	18,08	24,24	62,46
	spolek	55,92
Středočeský	celkem	10,94	12,11	11,05	13,32	16,71	22,92
	církevní organizace	34,79	45,79
	církev a náboženské společnosti	.	.	35,81	36,30	37,38	36,50
	Občanské sdružení	.	.	6,00	1,08	0,00	.
	o.p.s.	5,46	11,74	7,99	9,46	12,04	15,06
	přísp. org. kraje	.	14,21	16,34	17,70	20,27	29,58
	přísp. org. obce	14,71	14,60	9,95	12,73	22,56	35,85
	Sdružení (svaz, spolek, klub)	16,31	8,30
	s.r.o.	12,71	5,29	7,52	10,51	15,41	22,58
	spolek	3,05
	Jihočeský	celkem	18,50	23,18	23,58	16,00	19,60
církevní organizace		21,85	23,54
církev a náboženské společnosti		.	.	26,08	26,47	33,76	37,65
o.p.s.		.	18,71	19,95	7,42	10,95	13,03
přísp. org. kraje		.	21,27	27,34	28,82	35,50	42,70
přísp. org. obce		18,62	24,04	17,03	18,07	20,82	30,67
Sdružení (svaz, spolek, klub)		16,76
s.r.o.		.	29,55	23,25	4,67	5,69	5,80
ústav		10,91
spolek	
Plzeňský		celkem	17,77	19,91	19,53	24,33	25,22
	církevní organizace	8,01	13,09
	církev a náboženské společnosti	.	.	15,69	20,10	18,48	22,70
	o.p.s.	.	.	.	27,47	27,93	33,12
	přísp. org. kraje	.	35,42	28,14	24,78	29,75	33,56
	přísp. org. obce	19,95	17,83	15,81	14,27	13,68	19,51
	s.r.o.	15,27	9,68	15,26	35,90	38,38	49,82
	ústav	10,91
	spolek
	spolek
	Karlovarský	celkem	21,85	23,46	21,98	20,26	26,14
o.p.s.		13,67	21,97	17,79	18,19	24,99	39,43
přísp. org. kraje		.	24,55	23,54	21,42	27,58	34,22
přísp. org. obce		24,57
Ústecký	celkem	20,62	22,15	21,14	24,60	26,86	31,34
	církevní organizace	37,76	34,24
Ústecký	církev a náboženské společnosti	.	.	30,90	29,14	30,31	45,56
	o.p.s.	5,42	23,83
	organizační jednotka sdružení	31,07	37,05

	<i>pobočný spolek</i>	.	.	29,66	43,29	37,47	42,21
	<i>přísp. org. kraje</i>	.	21,47	18,85	24,09	25,23	29,93
	<i>přísp. org. obce</i>	18,96	20,93	21,35	24,74	28,44	31,42
	<i>s.r.o.</i>	10,41	13,25	12,72	6,22	16,84	12,94
Liberecký	celkem	17,30	19,53	20,41	19,24	22,98	27,52
	<i>o.p.s.</i>	.	.	.	23,21	27,79	25,89
	<i>přísp. org. kraje</i>	13,29	19,82	21,00	18,48	22,15	27,78
	<i>přísp. org. obce</i>	18,14	18,10	17,59	17,69	22,48	25,98
	<i>spolek</i>	.	.	.	31,08	.	.
	<i>ústav</i>	30,32	30,84
Královéhradecký	celkem	23,25	23,57	25,54	27,63	29,25	34,99
	<i>církevní organizace</i>	19,41	24,75
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	23,58	29,25	28,04	40,97
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	9,39	.	.	.
	<i>přísp. org. kraje</i>	.	29,98	26,42	28,11	29,97	35,48
	<i>přísp. org. obce</i>	24,10	12,95	.	21,37	21,07	27,21
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	9,85	9,98
Pardubický	celkem	23,17	24,21	25,49	27,24	28,12	33,09
	<i>dobrovolný svazek obcí</i>	41,64
	<i>o.p.s.</i>	17,96	21,39	20,84	25,55	29,46	38,75
	<i>přísp. org. kraje</i>	.	23,21	24,70	25,54	29,39	31,68
	<i>přísp. org. obce</i>	23,82	25,87	28,09	28,82	31,33	35,97
	<i>s.r.o.</i>	21,58	20,25	19,56	25,94	12,47	18,55
Vysočina	celkem	22,38	24,20	23,79	24,93	28,78	34,56
	<i>církevní organizace</i>	21,98	21,59
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	22,17	21,17	24,44	28,31
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	9,63	.	.	.
	<i>přísp. org. kraje</i>	.	25,33	26,40	26,83	31,02	37,17
	<i>přísp. org. obce</i>	23,50	23,12	18,47	19,07	22,04	29,01
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	6,16
	<i>s.r.o.</i>	19,91	20,75	21,75	20,38	20,90	25,03
Jihomoravský	celkem	20,93	21,91	21,25	19,43	19,06	21,82
	<i>a.s.</i>	15,09	14,01	16,10	11,60	13,03	16,22
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	27,71	31,61
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	12,39	17,47	.	.
	<i>o.p.s.</i>	16,79	16,10	16,18	16,90	22,17	.
	<i>přísp. org. kraje</i>	.	29,90	28,34	25,95	23,85	26,03
	<i>přísp. org. obce</i>	21,67	19,35	14,67	12,93	13,75	16,57
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	10,39	11,62
	<i>spolek</i>	.	.	7,67	12,03	18,80	21,08
	<i>ústav</i>	.	.	.	10,37	2,98	24,96
Olomoucký	celkem	18,38	23,29	23,80	25,21	27,59	34,64
	<i>církevní organizace</i>	22,33	21,74
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	27,34	31,84	31,71	35,86
	<i>o.p.s.</i>	.	23,92	23,46	30,42	36,61	38,26
	<i>přísp. org. kraje</i>	.	24,31	23,96	24,82	27,08	34,03
	<i>přísp. org. obce</i>	17,96	19,80	20,44	20,76	24,31	32,69
	<i>spolek</i>	52,43
Zlínský	celkem	25,33	26,79	29,99	31,19	32,55	38,92
	<i>církevní organizace</i>	23,29	26,16
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	27,90	26,57	29,43	33,89
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	28,32	.	.	.
	<i>o.p.s.</i>	.	.	.	30,71	34,53	45,31
	<i>přísp. org. kraje</i>	30,69	29,63	31,67	34,13	36,16	42,74

	<i>přísp. org. obce</i>	23,80	28,09	27,76	28,15	33,97	40,41
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	23,41	22,99
	<i>spolek</i>	.	.	.	29,25	33,26	35,04
	<i>ústav</i>	.	.	29,02	26,70	16,61	22,73
	<i>zapsaný ústav</i>	.	9,58
Moravskoslezský	celkem	19,24	21,75	23,65	23,32	25,64	30,38
	<i>a.s.</i>	5,59
	<i>církevní organizace</i>	29,03	28,32
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	26,73	27,77	34,35	36,59
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	9,74	.	.	.
	<i>o.p.s.</i>	10,47	23,42	19457,65	10,85	17,66	20,03
	<i>přísp. org. kraje</i>	33,22	32,25	35,29	33,90	35,10	40,25
	<i>přísp. org. obce</i>	12,90	12,34	13,62	13,98	17,14	24,36
	<i>Sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	18,35	24,58
	<i>s.r.o.</i>	.	.	10,08	10,55	10,77	11,16
	<i>spolek</i>	.	.	29,71	37,56	34,24	35,07

Příloha č. 7 Analýza rozdělování státní dotace kraji

Tabulka 39 Vývoj průměrné měsíční výše státní dotace připadající na jedno lůžko (v Kč) v domovech pro seniory v jednotlivých krajích podle zřizovatele zařízení v letech 2013 – 2018, Zdroj: MSPV 2019

Kraje		2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Hl. město Praha	celkem	2 546	3 231	3 325	3 410	4 694	6 709	
	a.s.	.	1 250	1 378	4 043	4 500	13 944	
	církevní organizace	5 623	7 211	
	církev a náboženské společnosti	.	.	7 395	7 035	8 230	11 457	
	občanské sdružení	.	.	6 399	6 098	6 905	14 296	
	o.p.s.	4 126	4 525	13 066	.	.	.	
	přísp. org. kraje	.	2 669	2 805	2 825	3 526	4 940	
	přísp. org. obce	2 083	3 031	2 985	3 107	8 630	7 656	
	sdružení (svaz, spolek, klub)	5 673	6 525	
	s.r.o.	988	3 533	3 892	6 767	8 904	19 288	
	ústav	.	.	.	13 691	9 441	16 778	
	celkem	3 899	3 895	4 189	4 710	6 645	9 357	
	Středočeský	církevní organizace	6 113	7 594
církev a náboženské společnosti		.	.	5 736	9 645	7 945	9 763	
obec		.	.	2 333	1 872	3 879	4 762	
obec (obecní úřad)		2 617	2 652	
o.p.s.		4 718	2 609	2 470	5 394	6 833	8 432	
přísp. org. kraje		.	4 074	4 360	4 798	6 702	9 431	
přísp. org. obce		3 874	3 552	3 619	3 943	6 252	9 055	
s.r.o.		3 585	2 956	4 759	6 407	8 073	10 376	
ústav		11 307	
celkem		5 230	6 197	6 491	7 162	8 920	11 912	
Jihočeský		a.s.	6 250	7 860	7 553	8 269	9 372	13 061
		církevní organizace	6 211	7 398
		církev a náboženské společnosti	.	.	7 219	8 548	10 507	12 617
	přísp. org. kraje	.	6 200	7 043	7 933	10 190	13 028	
	přísp. org. obce	5 157	6 017	5 610	6 069	7 373	10 558	
	s.r.o.	.	7 924	9 639	7 291	8 957	11 374	
	celkem	4 356	5 016	5 503	4 669	6 730	9 886	
	Plzeňský	církevní organizace	5 117	5 635
		církev a náboženské společnosti	.	.	5 529	4 902	6 998	9 445
		občanské sdružení	.	.	6 433	.	.	.
		o.p.s.	.	7 453	6 496	5 362	7 953	11 202
		přísp. org. kraje	.	6 017	6 567	5 441	7 121	10 164
		přísp. org. obce	4 249	3 813	3 518	3 235	5 764	10 019
sdružení (svaz, spolek, klub)		4 801	5 159	
s.r.o.		.	.	4 157	2 556	3 354	3 247	
ústav		.	.	.	5 186	9 275	10 276	
celkem		4 749	5 039	5 371	4 728	7 487	10 194	
Karlovarský		církevní organizace	4 750	4 428
		církev a náboženské společnosti	.	.	4 242	4 304	5 461	10 784
		fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	.	.	4 709	.	.	.
	fyzická osoba podnikající dle ŽZ nezapsaná v OR	1 621	4 318	
	přísp. org. kraje	.	6 484	6 951	5 899	9 853	12 655	
	přísp. org. obce	5 258	1 386	1 513	1 542	3 022	3 188	
	s.r.o.	3 187	3 464	4 090	3 846	5 898	9 881	
	celkem	3 597	4 046	4 126	3 199	4 722	7 622	
	Ústecký	církevní organizace	4 923	5 650
		církev a náboženské společnosti	.	.	5 546	3 827	6 425	9 660

	fyzičká osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	.	.	.	24 690	27 396	.
	o.p.s.	.	1 736	.	.	0	0
	přísp. org. kraje	.	6 663	5 630	2 798	3 519	7 361
	přísp. org. obce	3 516	3 264	3 432	3 180	4 901	7 555
	s.r.o.	1 421	13 412
Liberecký	celkem	4 239	5 085	5 345	5 170	6 659	9 262
	a.s.	4 532
	Církevní organizace	6 841	6 222
	Církev a náboženské společnosti	.	.	6 624	6 923	7 869	10 885
	o.p.s.	.	.	.	1 676	3 385	3 066
	přísp. org. kraje	3 981	5 278	5 255	5 364	7 041	10 165
	přísp. org. obce	4 068	4 423	5 242	5 541	6 771	9 801
Královéhradecký	celkem	3 947	4 466	4 982	5 808	7 448	9 407
	a.s.	932
	Církevní organizace	6 122	6 378
	Církev a náboženské společnosti	.	.	6 405	6 771	7 865	10 380
	přísp. org. kraje	.	4 604	4 893	6 072	8 356	10 212
	přísp. org. obce	4 113	4 352	5 034	5 362	6 127	8 140
Pardubický	celkem	4 709	5 180	5 655	5 933	6 705	9 255
	akciová společnost	117	150
	dobrovolný svazek obcí	.	.	5 784	6 412	8 054	11 130
	občanské sdružení	.	.	5 904	.	.	.
	o.p.s.	5 248	6 566	6 656	7 135	8 582	12 242
	přísp. org. kraje	.	3 910	6 652	7 547	8 881	12 098
	přísp. org. obce	4 622	5 065	5 504	5 725	7 127	9 847
	sdružení (svaz, spolek, klub)	5 247	5 896
	s.r.o.	5 245	5 914	7 059	7 911	6 127	9 321
	spolek	.	.	.	5 858	6 685	8 408
	svazek obcí	4 986	5 607
Vysočina	celkem	4 833	5 213	5 604	5 531	6 708	8 548
	církevní organizace	5 132	5 211
	církev a náboženské společnosti	.	.	5 695	5 459	6 348	8 897
	o.p.s.	5 358	5 667	6 159	5 561	6 412	7 084
	přísp. org. kraje	.	5 455	5 756	5 842	7 237	8 800
	přísp. org. obce	4 757	4 999	5 245	5 077	6 121	8 164
Jihomoravský	celkem	3 787	4 745	4 939	4 753	5 374	8 260
	a.s.	2 579	3 516	4 862	3 419	4 184	6 014
	církevní organizace	4 661	5 446
	církev a náboženské společnosti	.	.	4 830	6 119	4 214	6 774
	občanské sdružení	.	.	2 695	2 661	.	.
	obec	.	.	5 041	4 765	2 184	4 861
	obec (obecní úřad)	3 227	3 814
	o.p.s.	.	1 481	1 544	5 570	7 637	7 647
	přísp. org. kraje	.	6 640	7 872	6 257	4 791	9 829
	přísp. org. obce	4 009	4 667	4 136	4 087	5 699	8 314
	sdružení (svaz, spolek, klub)	2 046	2 278
	spolek	.	.	942	6 471	7 524	5 975
	ústav	.	.	.	1 745	.	4 474
Olomoucký	celkem	4 552	5 435	5 653	5 959	7 447	10 464
	církevní organizace	4 682	4 563
	církev a náboženské společnosti	.	.	5 363	5 599	7 766	10 111
	občanské sdružení	.	.	5 709	6 119	.	.
	přísp. org. kraje	.	5 614	5 852	6 176	7 673	11 234
	přísp. org. obce	4 572	5 109	5 179	5 433	6 789	8 543
	sdružení (svaz, spolek, klub)	5 659	5 903
	s.r.o.	2 063	5 539	4 947	5 376	6 452	6 855
	spolek	6 585	9 040
Zlínský	celkem	4 009	4 168	4 042	5 025	6 622	9 708

	<i>církevní organizace</i>	5 034	5 401
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	6 567	6 866	8 888	13 207
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	6 426	8 963	.	.
	<i>o.p.s.</i>	6 526	6 166	5 829	6 290	9 890	12 560
	<i>přísp. org. kraje</i>	3 330	3 500	3 191	4 176	5 396	7 904
	<i>přísp. org. obce</i>	4 203	4 907	4 554	5 692	7 880	12 084
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	4 823	5 287
	<i>spolek</i>	.	.	.	7 120	8 670	10 635
Moravskoslezský	celkem	3 892	4 657	5 106	5 464	6 981	9 323
	<i>církevní organizace</i>	4 970	5 878
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	6 346	7 549	8 944	11 754
	<i>fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku</i>	.	.	2 090	2 638	3 477	.
	<i>fyzická osoba podnikající dle ŽZ nezapsaná v OR</i>	1 669	2 521
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	7 865	6 930	.	.
	<i>obec</i>	.	.	3 375	3 408	5 722	6 944
	<i>obec (obecní úřad)</i>	2 944	3 588
	<i>o.p.s.</i>	3 884	5 384	6 000	6 002	6 833	7 864
	<i>přísp. org. kraje</i>	6 210	7 371	7 975	8 135	9 734	12 855
	<i>přísp. org. obce</i>	3 528	3 732	4 146	4 477	6 064	8 275
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	4 742	6 296
	<i>s.r.o.</i>	1 755	2 259	2 376	2 437	3 988	5 489

Tabulka 40 Vývoj podílu průměrné měsíční výše státní dotace na nákladech připadající na jedno lůžko (v Kč) v domovech pro seniory v jednotlivých krajích podle zřizovatele zařízení v letech 2013 – 2018, Zdroj: MPSV 2019

Kraje		2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Hl. město Praha	celkem	9,30	11,17	11,18	10,42	12,56	16,18	
	a.s.	.	4,28	5,17	13,11	16,03	37,29	
	církevní organizace	15,69	18,28	
	církev a náboženské společnosti	.	.	18,33	16,32	18,13	21,98	
	občanské sdružení	.	.	27,03	24,87	27,52	45,39	
	o.p.s.	13,12	14,71	23,56	.	.	.	
	přísp. org. kraje	.	9,71	9,83	9,11	9,63	12,22	
	přísp. org. obce	7,83	9,08	9,49	8,49	19,99	16,74	
	sdružení (svaz, spolek, klub)	28,53	27,79	
	s.r.o.	3,83	14,05	16,06	27,59	29,95	62,17	
	ústav	.	.	.	20,57	23,05	34,37	
	Středočeský	celkem	17,53	17,28	18,22	18,88	23,73	28,60
	církevní organizace	27,11	30,33	
	církev a náboženské společnosti	.	.	24,14	27,26	28,57	33,50	
obec	.	.	8,49	6,07	12,41	14,46		
obec (obecní úřad)	9,90	9,66		
o.p.s.	22,34	12,74	12,41	18,24	21,20	23,92		
přísp. org. kraje	.	18,32	19,26	19,64	24,51	29,22		
přísp. org. obce	17,45	15,03	14,81	15,41	20,77	26,27		
s.r.o.	15,69	16,19	22,05	25,59	29,13	32,97		
ústav	31,72		
Jihočeský	celkem	21,26	24,06	23,98	25,06	27,54	32,38	
	a.s.	25,11	28,28	27,85	29,35	29,22	36,43	
	církevní organizace	20,77	24,24	
	církev a náboženské společnosti	.	.	22,14	24,56	26,70	28,68	
	přísp. org. kraje	.	24,60	25,93	27,52	30,81	34,42	
	přísp. org. obce	21,14	23,46	21,36	21,90	23,73	30,05	
	s.r.o.	.	31,93	25,42	22,34	25,92	31,15	
	Plzeňský	celkem	20,59	21,77	22,88	20,52	26,51	34,13
		církevní organizace	18,25	20,12
		církev a náboženské společnosti	.	.	19,64	18,67	23,00	27,90
občanské sdružení		.	.	21,64	.	.	.	
o.p.s.		.	24,10	21,80	18,26	27,63	34,11	
přísp. org. kraje		.	26,76	27,67	24,21	29,83	37,59	
přísp. org. obce		21,09	17,69	15,92	15,45	22,66	33,02	
sdružení (svaz, spolek, klub)		18,50	16,57	
s.r.o.	.	.	14,70	11,51	15,33	14,00		
Karlovarský	celkem	21,31	22,04	23,54	20,15	28,14	31,49	
	církevní organizace	22,12	23,36	
	církev a náboženské společnosti	.	.	25,60	20,92	32,44	37,75	
	fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	.	.	23,00	.	.	.	
	fyzická osoba podnikající dle ŽZ nezapsaná v OR	8,20	20,46	
	přísp. org. kraje	.	28,10	29,15	24,10	35,04	35,60	
	přísp. org. obce	24,68	5,74	6,26	6,10	11,01	10,08	
	s.r.o.	11,00	15,21	18,88	18,45	22,50	33,54	
	Ústecký	celkem	18,14	19,02	18,84	14,45	19,00	27,21
		církevní organizace	22,77	24,54
církev a náboženské společnosti		.	.	23,26	16,74	25,09	32,62	
	fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	.	.	.	45,88	50,37	.	

	o.p.s.	.	8,23	.	.	0,00	0,00
	přísp. org. kraje	.	24,76	22,10	11,34	12,52	23,66
	přísp. org. obce	17,83	16,59	16,84	15,11	20,64	28,17
	s.r.o.	6,38	31,89
Liberecký	celkem	16,66	19,19	19,64	18,84	22,48	27,68
	a.s.	11,60
	církevní organizace	29,39	25,36
	církev a náboženské společnosti	.	.	25,41	25,38	26,34	32,32
	o.p.s.	.	.	.	8,96	21,26	19,40
	přísp. org. kraje	15,96	20,36	19,64	19,35	23,20	29,55
	přísp. org. obce	15,86	15,72	18,52	18,68	20,59	26,50
Královéhradecký	celkem	16,66	18,20	18,92	20,86	23,47	26,73
	a.s.	7,30
	církevní organizace	21,25	22,48
	církev a náboženské společnosti	.	.	21,04	19,57	21,45	27,38
	přísp. org. kraje	.	18,22	18,66	21,85	25,62	28,37
	přísp. org. obce	16,88	18,03	19,19	19,49	20,30	24,06
Pardubický	celkem	21,08	22,66	23,64	23,41	24,21	29,14
	a.s.	0,59	0,69
	dobrovolný svazek obcí	.	.	25,69	26,10	30,55	36,19
	občanské sdružení	.	.	29,15	.	.	.
	o.p.s.	18,81	21,45	21,15	21,69	24,53	30,66
	přísp. org. kraje	.	28,89	26,16	28,73	30,93	33,58
	přísp. org. obce	20,95	22,08	23,32	22,92	25,51	30,56
	sdružení (svaz, spolek, klub)	25,55	28,95
	s.r.o.	17,80	21,51	25,10	25,69	16,33	23,61
	spolek	.	.	.	27,41	28,66	32,11
	svazek obcí	23,99	25,65
Vysočina	celkem	20,56	22,10	23,06	22,13	24,37	27,54
	církevní organizace	20,95	21,09
	církev a náboženské společnosti	.	.	22,89	21,51	23,37	28,55
	o.p.s.	14,54	16,44	17,76	16,30	17,72	17,79
	přísp. org. kraje	.	22,56	24,41	24,09	26,67	28,75
	přísp. org. obce	20,91	22,71	21,79	20,38	22,44	26,72
Jihomoravský	celkem	15,71	18,75	19,15	16,90	16,73	23,87
	a.s.	12,26	13,70	18,52	12,49	10,68	16,22
	církevní organizace	16,73	19,30
	církev a náboženské společnosti	.	.	17,01	20,04	14,48	20,88
	občanské sdružení	.	.	11,49	13,07	.	.
	obec	.	.	21,15	19,62	8,12	15,80
	obec (obecní úřad)	13,10	18,78
	o.p.s.	.	6,74	6,49	19,75	25,55	26,56
	přísp. org. kraje	.	28,89	30,99	23,14	15,51	27,49
	přísp. org. obce	16,42	17,86	15,73	14,02	17,18	23,03
	sdružení (svaz, spolek, klub)	9,95	9,64
	spolek	.	.	4,30	20,07	24,06	22,58
	ústav	.	.	.	7,43	.	18,53
Olomoucký	celkem	19,44	22,88	22,28	22,99	26,18	32,72
	církevní organizace	22,41	21,39
	církev a náboženské společnosti	.	.	23,52	24,01	29,19	34,87
	občanské sdružení	.	.	32,15	31,44	.	.
	přísp. org. kraje	.	23,50	22,31	23,29	26,40	34,22
	přísp. org. obce	19,23	21,51	21,81	21,84	24,91	27,63
	sdružení (svaz, spolek, klub)	37,07	33,34
	s.r.o.	9,59	16,65	19,59	19,59	22,58	24,40
	spolek	29,57	38,87
Zlínský	celkem	19,67	20,03	18,90	20,85	25,21	32,05
	církevní organizace	21,22	21,28
	církev a náboženské společnosti	.	.	24,15	24,13	28,34	35,88
	občanské sdružení	.	.	24,44	30,28	.	.

	<i>o.p.s.</i>	29,35	26,03	23,72	24,59	34,51	35,68
	<i>přísp. org. kraje</i>	18,31	18,46	16,79	19,00	22,28	29,19
	<i>přísp. org. obce</i>	19,77	21,59	19,16	21,63	28,17	35,14
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	19,53	22,38
	<i>spolek</i>	.	.	.	25,47	28,24	32,87
Moravskoslezský	celkem	16,18	18,70	19,81	20,32	23,24	27,86
	<i>církevní organizace</i>	21,68	24,65
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	26,23	28,97	31,26	36,00
	<i>fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku</i>	.	.	10,37	9,61	12,32	.
	<i>fyzická osoba podnikající dle ŽZ nezapsaná v OR</i>	6,71	9,94
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	30,22	30,07	.	.
	<i>obec</i>	.	.	17,46	16,67	21,20	24,35
	<i>obec (obecní úřad)</i>	14,47	16,62
	<i>o.p.s.</i>	15,08	21,44	22,98	22,17	22,67	27,34
	<i>přísp. org. kraje</i>	25,52	27,92	28,79	27,92	30,19	34,65
	<i>přísp. org. obce</i>	14,61	15,09	16,16	16,82	20,34	24,75
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	19,49	26,81
	<i>s.r.o.</i>	7,49	10,00	9,83	9,27	13,50	17,21

Tabulka 41 Vývoj průměrné měsíční výše státní dotace připadající na jedno lůžko (v Kč) v domovech se zvláštním režimem v jednotlivých krajích podle zřizovatele zařízení v letech 2013 – 2018, Zdroj: MPSV 2019

Kraje		2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Hl. město Praha	celkem	2 894	5 219	5 425	5 538	7 453	9 577	
	a.s.	17	
	církevní organizace	14 786	15 262	
	církev a náboženské společnosti	.	.	16 488	12 917	14 583	22 417	
	občanské sdružení	.	.	5 821	6 401	7 983	16 531	
	o.p.s.	930	
	přísp. org. kraje	.	4 987	5 280	5 093	6 683	7 786	
	přísp. org. obce	3 409	5 540	6 204	8 367	13 345	12 253	
	sdružení (svaz, spolek, klub)	5 250	7 369	
	s.r.o.	3 750	3 520	4 270	4 393	7 220	19 730	
	spolek	22 793	
	Středočeský	celkem	3 257	3 378	3 303	4 160	5 870	9 326
církevní organizace		10 125	15 983	
církev a náboženské společnosti		.	.	11 897	12 438	14 757	16 020	
občanské sdružení		.	.	1 725	293	0	.	
o.p.s.		2 006	3 699	2 921	3 415	4 694	7 048	
přísp. org. kraje		.	4 192	5 299	5 139	6 756	11 227	
přísp. org. obce		3 928	3 573	2 315	3 802	7 059	11 807	
sdružení (svaz, spolek, klub)		5 072	2 892	
s.r.o.		2 526	1 289	1 629	3 138	5 576	9 089	
spolek		1 244	
Jihočeský		celkem	5 801	7 298	7 972	5 893	7 993	11 046
		církevní organizace	7 667	8 710
	církev a náboženské společnosti	.	.	10 268	10 311	14 631	18 012	
	o.p.s.	.	8 775	10 524	3 818	5 605	7 895	
	přísp. org. kraje	.	6 758	8 482	9 361	12 752	17 575	
	přísp. org. obce	5 623	7 228	5 737	6 132	7 457	12 903	
	sdružení (svaz, spolek, klub)	7 667	
	s.r.o.	.	8 170	9 637	1 736	2 578	2 902	
	Plzeňský	celkem	4 589	4 773	4 754	5 972	6 689	9 147
		církevní organizace	2 778	4 861
		církev a náboženské společnosti	.	.	5 556	6 495	8 437	11 126
		o.p.s.	.	.	.	7 511	8 146	10 777
přísp. org. kraje		.	9 045	7 731	6 542	8 459	10 878	
přísp. org. obce		5 540	4 862	4 742	3 373	3 529	6 035	
s.r.o.		3 175	1 714	2 306	8 202	8 871	13 836	
ústav		3 332	
Karlovarský		celkem	5 727	6 307	6 594	6 127	8 774	13 233
		o.p.s.	3 085	4 735	3 864	4 349	6 584	11 583
		přísp. org. kraje	.	7 203	7 408	6 885	9 860	14 560
		přísp. org. obce	7 042
	s.r.o.	3 926	5 053	5 941	5 152	7 193	10 477	
	Ústecký	celkem	5 216	5 895	5 662	7 088	8 540	11 546
církevní organizace		9 756	8 953	
církev a náboženské společnosti		.	.	8 101	8 158	9 058	16 904	
o.p.s.		1 464	8 803	
organizační jednotka sdružení		6 250	8 354	
pobočný spolek		.	.	7 451	14 103	14 112	18 280	
přísp. org. kraje		.	5 777	5 401	7 662	8 243	12 253	
přísp. org. obce		4 835	5 620	5 566	6 733	9 013	10 952	
s.r.o.		2 134	2 970	2 730	1 320	4 454	3 328	
Liberecký		celkem	5 178	6 249	6 311	5 833	7 896	10 715
		o.p.s.	.	.	.	3 646	6 648	6 315
		přísp. org. kraje	4 069	6 473	6 535	6 160	8 204	11 349
	přísp. org. obce	5 406	5 277	5 275	5 521	7 649	9 886	
	spolek	.	.	.	6 481	.	.	
	ústav	7 390	14 324	
Královéhradecký	celkem	7 563	8 376	9 219	9 458	11 212	14 859	
	církevní organizace	6 875	8 967	
	církev a náboženské společnosti	.	.	8 558	11 250	11 583	17 758	

	<i>občanské sdružení</i>	.	.	8 021	.	.	.
	<i>přísp. org. kraje</i>	.	10 365	9 261	9 828	11 805	15 496
	<i>přísp. org. obce</i>	7 564	4 460	.	5 696	6 000	8 510
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	8 333	8 333
Pardubický	celkem	5 896	7 123	7 087	8 601	10 265	13 420
	<i>dobrovolný svazek obcí</i>	13 950
	<i>o.p.s.</i>	3 918	6 385	7 353	9 615	12 277	18 779
	<i>přísp. org. kraje</i>	.	7 757	7 207	8 581	11 608	13 776
	<i>přísp. org. obce</i>	6 113	6 723	6 876	8 334	10 340	13 316
	<i>s.r.o.</i>	8 813	8 906	9 104	10 781	5 049	7 957
Vysočina	celkem	6 071	6 491	6 998	7 683	9 623	13 114
	<i>církevní organizace</i>	6 202	5 765
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	6 311	6 357	7 963	11 125
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	8 229	.	.	.
	<i>přísp. org. kraje</i>	.	6 584	7 567	8 327	10 360	14 009
	<i>přísp. org. obce</i>	6 149	6 809	5 437	5 956	7 734	11 444
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	5 208
	<i>s.r.o.</i>	5 000	5 278	5 544	5 617	6 294	8 403
Jihomoravský	celkem	5 762	5 834	6 060	5 929	6 518	8 643
	<i>a.s.</i>	3 110	3 608	4 227	3 174	5 074	6 315
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	11 391	14 383
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	3 282	4 879	.	.
	<i>o.p.s.</i>	4 613	4 877	5 126	5 843	8 189	.
	<i>přísp. org. kraje</i>	.	8 069	8 092	7 831	8 133	10 569
	<i>přísp. org. obce</i>	6 021	5 080	4 232	3 973	4 651	6 428
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	2 924	3 274
	<i>spolek</i>	.	.	2 370	4 118	6 254	7 425
	<i>ústav</i>	.	.	.	3 627	1 071	10 162
Olomoucký	celkem	5 451	7 268	7 307	8 475	10 224	14 163
	<i>církevní organizace</i>	5 711	5 425
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	7 192	8 860	10 632	12 577
	<i>o.p.s.</i>	.	4 503	5 617	8 531	11 167	12 500
	<i>přísp. org. kraje</i>	.	8 103	7 712	8 724	10 355	14 807
	<i>přísp. org. obce</i>	5 419	6 395	6 274	6 848	8 870	13 627
	<i>spolek</i>	12 010
Zlínský	celkem	6 493	7 032	8 191	9 150	10 959	14 295
	<i>církevní organizace</i>	6 886	8 121
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	9 471	8 915	11 121	14 280
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	9 255	.	.	.
	<i>o.p.s.</i>	.	.	.	10 626	14 888	20 094
	<i>přísp. org. kraje</i>	5 990	7 080	7 812	9 299	11 357	14 326
	<i>přísp. org. obce</i>	6 512	7 584	8 057	8 554	11 953	17 081
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	7 056	7 046
	<i>spolek</i>	.	.	.	9 746	12 091	12 944
	<i>ústav</i>	.	.	9 097	9 183	5 815	7 975
	<i>Zapsaný ústav</i>	.	2 911
Moravskoslezský	celkem	5 192	6 446	6 947	7 186	8 888	11 551
	<i>a.s.</i>	1 350
	<i>církevní organizace</i>	6 971	7 951
	<i>církev a náboženské společnosti</i>	.	.	6 713	7 236	10 688	12 646
	<i>občanské sdružení</i>	.	.	8 323	.	.	.
	<i>o.p.s.</i>	2 341	6 667	5 000	2 949	5 419	7 300
	<i>přísp. org. kraje</i>	8 978	9 315	10 975	11 444	12 938	16 457
	<i>přísp. org. obce</i>	3 720	3 746	4 320	4 516	6 122	9 696
	<i>sdružení (svaz, spolek, klub)</i>	4 011	7 725
	<i>s.r.o.</i>	.	.	1 833	2 487	2 577	2 628
	<i>spolek</i>	.	.	8 632	8 986	10 768	13 090

Seznam grafů, tabulek

Graf č. 1: Podíl jednotlivých zdrojů na celkových nákladech sociálních služeb v porovnání mezi lety 2013-2019, zdroj: MPSV 2019.	11
Graf 3 Vývoj dotace 2002 - 2019, zdroj: MPSV, MF 2019	Chyba! Záložka není definována.
Graf 4 Vývoj požadavků sociálních služeb, krajů a přidělené dotace MPSV, zdroj: MPSV 2019.....	35
Graf 5 Porovnání požadavků a alokací SR, zdroj: MPSV 2019	37
Graf 6 Procentuální pokrytí požadavků (MPSV/kraje), zdroj: MPSV 2019	38
Graf 7 Procentuální pokrytí požadavků (poskytovatelé/kraj), zdroj: MPSV 2019	38
Graf 9 Nárůst výdělků, Specialisté v oblasti sociální práce, zdroj: MPSV, CZ-ISCO 2019	70
Graf 10 Nárůst výdělků sociálních pracovníků, zdroj: MPSV, CZ-ISCO 2019.....	71
Graf 11 Nárůst výdělků - pracovníci v sociálních službách, zdroj: MPSV, CZ-ISCO 2019.....	72
Graf 12 Nárůst výdělků - pracovníci v sociálních službách, zdroj: MPSV, CZ-ISCO 2019.....	73
Tabulka 1 Počty registrovaných sociálních služeb dle právní formy poskytovatele.....	9
Tabulka 2 Vývoj navyšování úhrad v sociálních službách, zdroj: MPSV 2019	13
Tabulka 3 Objem finančních prostředků vyplacených zdravotními pojišťovnami poskytovatelům sociálních služeb, Zdroj: MZ 2019.....	15
Tabulka 4 Vývoj celkových nákladů a zdrojů financování sociálních služeb 2013 - 2019, Zdroj: MPSV, kraje 2019	16
<i>Tabulka 5 Vývoj meziročních výdajů na celkových nákladech sociálních služeb od roku 2013 - 2019, Zdroj: MPSV, 2019</i>	<i>16</i>
Tabulka 6 Počty podpořených sociálních služeb v krajích z Operačního programu zaměstnanost, Zdroj: MPSV 2019.....	18
Tabulka 7 Počty podpořených klientů sociálních služeb z Operačního programu zaměstnanost, Zdroj: MPSV 2019.....	18
Tabulka 8 Aktuální stav využití dílčí alokace na projekty. Zdroj: MPSV 2019	19
Tabulka 9 Rozdíl ve výši nákladů připadajících na jedno lůžko měsíčně v příspěvkových zařízeních zřizovaných kraji a obcemi v letech 2014 a 2018, Zdroj: MPSV 2019	22
Tabulka 10 Přehled navyšování platů 2014 -2019, Zdroj: MPSV 2019	26
Tabulka 11 Podíl osobních nákladů na celkových nákladech sociálních služeb, dle krajů, Zdroj: MPSV, 2019.....	27

Tabulka 12 Podíl osobních nákladů na celkových nákladech sociálních služeb, dle druhů sociálních služeb, Zdroj: MPSV, 2019.....	28
---	----

Zkratky, vysvětlivky

a.s.	akciová společnost
AD	azylové domy
AZYL	azylové domy
CLLD	Jeden z integrovaných nástrojů financování, konkr. Komunitně vedený místní rozvoj ²³
ČSÚ	Český statistický úřad
DOZP	domovy pro osoby se zdravotním postižením
DPC	domy na půl cesty
DS	domovy pro seniory
DZR	domovy se zvláštním režimem
HMP	Hlavní město Praha
CHB	chráněné bydlení
IC	intervenční centra
IP	Individuální projekt/y financované z OPZ
IPRÚ	Jeden z integrovaných nástrojů financování, konkr. Integrované plány rozvoje území ²⁴
ITI	Jeden z integrovaných nástrojů financování, konkr. Integrované územní investice ²⁵
JČ K	Jihočeský kraj
JH K	Jihomoravský kraj
K	Karlovarský kraj
KH K	Královehradecký kraj
KPSVL	Koordinovaný přístup k vyloučeným lokalitám ²⁶
KV	kraj Vysočina
LB K	Liberecký kraj
MF	Ministerstvo financí
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí

²³ více viz <https://www.mmr.cz/cs/Microsites/Uzemni-dimenze/UD-typy/Integrované-nastroje/CLLD>

²⁴ více viz <https://www.mmr.cz/cs/Microsites/Uzemni-dimenze/UD-typy/Integrované-nastroje/IPRU>

²⁵ více viz <https://www.mmr.cz/cs/Microsites/Uzemni-dimenze/UD-typy/Integrované-nastroje/ITI>

²⁶ více viz https://www.esfcr.cz/detail-clanku/-/asset_publisher/BBFAoaudKGfE/content/koordinovany-pristup-k-socialne-vyloucenym-lokalitam-kpsvl-1-vyzva

MSK K	Moravskoslezský kraj
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NDC	nízkoprahová denní centra
NOC	noclehárny
NZDM	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
o.p.s.	obecně prospěšná společnost
o.s.	občanské sdružení
OA	osobní asistence
OPZ	Operační program zaměstnanost
PB K	Pardubický kraj
PL K	Plzeňský kraj
PO	příspěvkové organizace
PSB	podpora samostatného bydlení
RUD	rozpočtové určení daní
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SAS	sociálně aktivizační služby pro rodiny a děti
SK	Středočeský kraj
SNP	služby následné péče
SR	sociální rehabilitace (mimo pobytovou formu)
STD	sociálně terapeutické dílny
TKP	telefonická krizová pomoc
TP	terénní programy
ÚL K	Ústecký kraj
ZL K	Zlínský kraj

Použité zdroje

1. Česká republika. Vyhláška č. 505 ze dne 29. listopadu 2006, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 164. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=505/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
2. Česká republika. Zákon č. 108 ze dne 31. března 2006 o sociálních službách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 37. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=108/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
3. Česká republika. Zákon č. 128 ze dne 20. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
4. Česká republika. Zákon č. 129 ze dne 20. dubna 2000 o krajích (krajské zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
5. Česká republika. Zákon č. 131 ze dne 15. května 2000 Zákon o hlavním městě Praze. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 39. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=131/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
6. ČSÚ. Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2015. *Tab. 1 Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2015* [online]. 2015 [cit. 2019-08-11]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112015>
7. ČSÚ. Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2016. *Tab. 1 Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2016* [online]. 2016 [cit. 2019-08-11]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>
8. ČSÚ. Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2017. *Tab. 1 Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2017* [online]. 2017 [cit. 2019-08-11]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112017>
9. ČSÚ. Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2018. *Tab. 1 Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2018* [online]. 2018 [cit. 2019-08-11]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-see2a5tx8j>
10. ČSÚ. *Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2018 [cit. 2018-12-02]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-do-roku-2100-n-fu4s64b8h4>

11. ČSÚ. *Věkové složení obyvatelstva - 2018*. Praha: Český statistický úřad, 2019. [cit. 2019-05-20] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vekove-slozeni-obyvatelstva-g598foxrzn>
12. MINISTERSTVO FINANCÍ. *Monitor: informační portál Ministerstva financí* [online]. [cit. 2019-08-11]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2018/statni-rozpocet/>
13. Pilotní výzkum způsobů zajištění péče o příjemce příspěvku na péči ve vybraných lokalitách. Praha: Markent, s.r.o., VÚPSV, v.v.i., 2011, [online], cit. [2019-08-04], dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/13765/vyzkum.pdf>
14. PROCHÁZKA J. *Financování zdravotní péče v pobytových zařízeních sociálních služeb*. Sociální služby č. 2/2014. ISSN 1803-7348
15. PRŮŠA, L. – LANGHAMROVÁ, J. – BAREŠ, P. – HOLUB, M. *Náklady na poskytování ošetrovatelské a rehabilitační péče v pobytových zařízeních sociálních služeb*. Praha: VÚPSV, 2015. ISBN 978-80-7416-232-9
16. PRŮŠA, L. *Ekonomická efektivita zajišťování péče o příjemce příspěvku na péči*. Praha: VÚPSV, 2013. ISBN 978-80-7416-120-9

Případové studie způsobů zajištění péče o příjemce příspěvku na péči. Praha: Markent, s.r.o., VÚPSV, v.v.i., 2011, [online], cit. [2019-08-04], dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/13766/zajisteni_pece.pdf
17. Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí 2017. Praha: MPSV, 2018
18. Šetření z Informačního systému o průměrných výdělcích (ISPV), resp. Regionální statistiky ceny práce (RSCP), výpočet MPSV 2019
19. Šetření z informačního systému OKPoskytovatel, dotace – program A, 2007 – 2019, výpočet MPSV, VÚPSV, v.i.i. 2019
20. Šetření z informačního systému OKPoskytovatel, výkazy sociálních služeb za roky 2014 – 2018, výpočet MPSV, VÚPSV, v.i.i. 2019
21. Šetření z informačního systému OKRegistr, registr sociálních služeb, 2014 – 2019, výpočet MPSV, 2019
22. Veřejná databáze, Naděje dožití a pravděpodobnost úmrtí 2018. ČSÚ [online]. [cit. 2019-06-27]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=DEMD002&filtr=G%7EF_M%7EF_Z%7EF_R%7EF_P%7E_S%7E_U%7E301_nuIl_&skupId=1289&z=T&f=TABULKA&katalog=30845&pvo=DEMD002&c=v3~8__RP2018
23. VOSTATEK, J. a kol. *Financování a nákladovost sociálních služeb*. Tábor: APSS ČR, 2013. ISBN 978-80-904668-7-6